

SEANCES DU MERCREDI 15 FEVRIER 1984
VERGADERINGEN VAN WOENSDAG 15 FEBRUARI 1984ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERINGSEANCE DU MATIN
OCHTENDVERGADERING

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 1278.

PROJETS DE LOI (Discussion):

Projet de loi portant approbation de l'Accord instituant une Fondation européenne, fait à Bruxelles le 29 mars 1982.

Discussion générale (suite). — *Orateurs*: M. Geldolf, Mme Pétry, M. le Président, M. De Keersmaecker, secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture, adjoint au ministre des Relations extérieures, M. Humblet, p. 1278.

Projet de loi portant approbation de la Convention sur la protection physique des matières nucléaires, et des Annexes, faites à Vienne et à New York le 3 mars 1980.

Discussion et vote de l'article unique, p. 1283.

Projet de loi portant approbation de l'Accord de coopération entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la république du Sénégal en matière de marine marchande, signé à Dakar le 1er décembre 1982.

Discussion et vote de l'article unique, p. 1283.

Projet de loi portant approbation de l'Avenant, signé à Bruxelles le 14 février 1983, modifiant et complétant la Convention et le Protocole final entre la Belgique et le Maroc tendant à éviter les doubles impositions et à régler certaines autres questions en matière d'impôts sur le revenu, signés à Rabat le 4 mai 1972.

Discussion et vote des articles, p. 1283.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1983-1984
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1983-1984

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 1278.

ONTWERPEN VAN WET (Bespreking):

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst tot oprichting van een Europese Stichting, opgemaakt te Brussel op 29 maart 1982.

Algemene bespreking (voortzetting). — *Sprekers*: de heer Geldolf, mevrouw Pétry, de Voorzitter, de heer De Keersmaecker, staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Betrekkingen, M. Humblet, p. 1278.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van het Verdrag inzake externe beveiliging van kernmateriaal, en van de Bijlagen, opgemaakt te Wenen en te New York op 3 maart 1980.

Beraadslaging en stemming over het enig artikel, blz. 1283.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Senegal inzake de handelsscheepvaart, ondertekend te Dakar op 1 december 1982.

Beraadslaging en stemming over het enig artikel, blz. 1283.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van het Avenant, ondertekend te Brussel op 14 februari 1983, tot wijziging en aanvulling van de Overeenkomst en het Slotprotocol tussen België en Marokko tot het vermijden van dubbele belasting en tot regeling van sommige andere aangelegenheden inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Rabat op 4 mei 1972.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 1283.

Projet de loi portant approbation du Protocole additionnel à la Convention du 3 octobre 1975 entre le royaume de Belgique et la république socialiste de Roumanie relative à l'entraide judiciaire en matière civile et commerciale, signé à Bucarest le 30 octobre 1979.

Discussion et vote de l'article unique, p. 1284.

Projet de loi sur les brevets d'invention.

Discussion générale. — *Orateurs*: M. Geldolf, M. Eyskens, ministre des Affaires économiques, p. 1284.

Discussion et vote d'articles:

A l'article 31: *Orateur*: M. Geldolf, p. 1294.

Projet de loi modifiant la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 6 mars 1968.

Discussion générale. — *Orateurs*: M. Eicher, rapporteur, M. De Croo, ministre des Communications et des Postes, Télégraphes et Téléphones, Mme Panneels-Van Baelen, M. De Bondt, p. 1310.

Discussion et vote d'articles:

A l'article 6: *Orateurs*: MM. Van Ooteghem, R. Maes, M. De Croo, ministre des Communications et des Postes, Télégraphes et Téléphones, p. 1313.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van het Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst van 3 oktober 1975 tussen het koninkrijk België en de Socialistische Republiek Roemenië betreffende de wederzijdse rechtshulp in burgerlijke zaken en handelszaken, ondertekend te Boekarest op 30 oktober 1979.

Beraadslaging en stemming over het enig artikel, blz. 1284.

Ontwerp van wet op de uitvindingsoctrooien.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: de heer Geldolf, de heer Eyskens, minister van Economische Zaken, blz. 1284.

Beraadslaging en stemming over artikelen:

Bij artikel 31: *Spreker*: de heer Geldolf, blz. 1294.

Ontwerp van wet tot wijziging van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: de heer Eicher, rapporteur, de heer De Croo, minister van Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie, mevrouw Panneels-Van Baelen, de heer De Bondt, blz. 1310.

Beraadslaging en stemming over artikelen:

Bij artikel 6: *Sprekers*: de heren Van Ooteghem, R. Maes, de heer De Croo, minister van Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie, blz. 1313.

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT

VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 10 h 05 m.
De vergadering wordt geopend te 10 u. 05 m.

CONGES — VERLOF

Mme Tyberghien-Vandenbussche, pour raison de santé; MM. Califice, pour des devoirs professionnels; de Wasseige, pour deuil familial, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce matin.

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Tyberghien-Vandenbussche, om gezondheidsredenen; de heren Califice, wegens beroepsplichten; de Wasseige wegens familierouw.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN DE OVEREENKOMST TOT OPRICHTING VAN EEN EUROPESE STICHTING, OPGEMAAKT TE BRUSSEL OP 29 MAART 1982

Hervatting van de algemene behandeling

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DE L'ACCORD INSTITUANT UNE FONDATION EUROPEENNE, FAIT A BRUXELLES LE 29 MARS 1982

Reprise de la discussion générale

De Voorzitter. — Wij zetten de algemene bespreking voort van het ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst tot oprichting van een Europese Stichting.

Nous reprenons la discussion générale du projet de loi portant approbation de l'Accord instituant une Fondation européenne.

Het woord is aan de heer Geldolf.

De heer Geldolf. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, u zult zich herinneren dat bij de vorige bespreking van dit ontwerp de minister van Buitenlandse Betrekkingen juist terugkwam uit Zweden en daarom niet onmiddellijk kon antwoorden op de vragen van mevrouw Pétry. Vandaag is hij nog onderweg van Moskou en een andere minister zal in zijn plaats antwoorden. Toch wens ik het standpunt van de SP-fractie weer te geven in de stand van zaken zoals hij was op het ogenblik dat wij het wederwoord van de minister nog niet gehoord hadden.

Onze fractie zal zich bij de stemming over dit ontwerp onthouden. In de commissie hebben wij dit ontwerp nochtans goedgekeurd. In allerlaatste instantie werd op ons verzoek in het verslag wel gealludeerd op het rapport-Schwenke in het Europese Parlement.

Intussen blijkt echter dat het Europese Parlement op 28 oktober 1983 desbetreffend een resolutie heeft aangenomen die na een reeks consideransen twintig concrete punten bevat. Deze resolutie was de leden van de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen bij de bespreking onbekend. Het Europese Parlement vroeg nochtans in punt 20 dat de nationale parlementen van deze resolutie in kennis zouden worden gesteld.

In de belangrijkste punten van die resolutie betreurt het Europese Parlement dat de Europese Stichting zonder zijn medewerking en inspraak tot stand kwam. Het wijst op het risico dat de werkzaamheden van de Europese Stichting die van andere instellingen of organen overlappen. Het verzoekt de Raad met het Parlement en de commissie besprekingen te voeren over de ondertekening van een aanvullende overeenkomst waarin de betrekkingen tussen beide communautaire instellingen ten aanzien van de Europese Stichting, worden geïnstitutionaliseerd. Het belangrijkste punt, namelijk punt 15, werd totaal verzwegen in de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen. Dit punt luidt als volgt: « Het Europese Parlement zal pas instemmen met het ter-beschikking-stellen van financiële middelen voor de Europese Stichting in de algemene begroting van de EG onder de niet-verplichte uitgaven, wanneer zijn medewerking verzekerd is en het zijn rechten ook in de organen van de Stichting tot gelding kan brengen. » Hiermee staat of valt natuurlijk heel de mogelijkheid tot werking van de Stichting.

Onze fractie zal niet tegen het ontwerp stemmen uit sympathie voor de idee van de Stichting. Zij zal evenwel niet voor het ontwerp stemmen omdat het achterhouden in de commissie van deze belangrijke bijkomende informatie eer, uiting te meer is van dat gebrek aan openheid dat wij bij de bespreking van het globaal buitenlands beleid reeds scherp hebben aangeklaagd. (*Applaus op de socialistische banken.*)

M. le Président. — La parole est à Mme Pétry.

Mme Pétry. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, chers collègues, je viens de quitter la commission compétente en matière de réformes institutionnelles où nous discutons pour l'instant l'important projet relatif aux charges du passé et aux secteurs nationaux. Alors que les travaux de la commission avaient déjà commencé, je me suis aperçue que le projet relatif à la Fondation européenne figurait à l'ordre du jour du Sénat, ce matin.

Puis-je rappeler que le Sénat avait approuvé, à l'unanimité, ma demande de report de la discussion de ce projet, étant donné que les questions que j'avais posées au cours du premier débat n'avaient pu trouver de réponse à l'époque? M. le ministre Tindemans avait bien voulu reconnaître que mes questions étaient fondamentales, mais il avait souhaité voir reporter le débat, n'étant pas en mesure de fournir immédiatement les réponses souhaitées.

Je m'étonne donc qu'on reprenne quand même aujourd'hui la discussion de ce projet en l'absence de M. Tindemans. Puis-je vous dire que cela m'inquiète, monsieur le Président, car cette procédure va évidemment conditionner le débat et surtout le vote que nous devons émettre et qui dépendait, je l'ai dit, des réponses que nous attendions du ministre des Relations extérieures?

Excusez-moi de vous poser la question, monsieur le Président: ce débat va-t-il se terminer ce matin, en l'absence de M. Tindemans? Je suppose que celui-ci est représenté par M. le ministre De Keersmaecker. Vous n'êtes évidemment pas en cause, monsieur le ministre, mais mon groupe considère ce débat comme très important et j'aurais souhaité que les réponses soient données par M. Tindemans lui-même.

Monsieur le Président, dans ces conditions, j'hésite sur l'attitude à prendre.

M. le Président. — Il est exact que l'ajournement avait été décidé, madame, notamment pour les raisons que vous venez de mentionner, à savoir que vous aviez posé des questions pertinentes. M. le ministre Tindemans en avait convenu mais il ne disposait pas des éléments nécessaires pour y donner les réponses voulues.

J'interroge donc M. le ministre De Keersmaecker sur le point de savoir s'il dispose des éléments qui constitueraient des réponses suffisantes aux questions posées par Mme Pétry et d'autres collègues.

M. De Keersmaecker, secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture, adjoint au ministre des Relations extérieures. — Monsieur le Président, M. Tindemans m'a demandé de vous donner lecture des réponses qu'il a préparées aux questions posées, notamment par Mme Pétry. J'ai évidemment pris connaissance des questions et des réponses. Ces dernières me semblent complètes, mais ce sera à Mme Pétry d'en juger.

Le ministre des Relations extérieures m'a exprimé son regret d'être absent. Il appartient maintenant au Sénat de décider si le débat doit être ajourné, pour les raisons qui viennent d'être formulées.

Le cabinet de M. Tindemans ayant appris que la discussion restait prévue pour ce matin, il m'a été demandé de représenter ici M. le ministre.

Je suis donc prêt à vous communiquer les réponses préparées par M. Tindemans.

M. le Président. — Madame, puis-je proposer que nous écoutions M. De Keersmaecker?

Mme Pétry. — Je dois retourner à la commission des réformes institutionnelles, monsieur le Président.

M. le Président. — Madame, plusieurs de nos collègues doivent se partager entre diverses réunions. Le mieux ne serait-il pas d'entendre les réponses du ministre, ce qui ne prendra pas un temps énorme, sans doute?

M. De Keersmaecker, secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture, adjoint au ministre des Relations extérieures. — Cinq minutes, monsieur le Président.

M. le Président. — Ceci vous donnerait la possibilité de réagir, madame.

Mme Pétry. — Excusez-moi, monsieur le Président, mais il s'agit d'une lecture de réponses. Je ne voudrais pas placer M. De Keersmaecker devant la nécessité d'engager un débat éventuel alors que, normalement, il n'est pas concerné.

Par ailleurs, je suis membre effectif de la commission des réformes qui travaille en ce moment d'arrache-pied. Des amendements y sont en discussion. Au mieux, je pourrais écouter les réponses de M. De Keersmaecker et retourner en commission. Pour moi, l'important était de continuer le débat sur la base de réponses exprimées par M. Tindemans. La discussion pourra-t-elle encore être reprise à un moment donné? Le vote aura-t-il lieu demain?

M. le Président. — Normalement, le projet doit être voté demain par l'assemblée.

Quant à notre ordre du jour, je suggère que nous prenions maintenant le temps d'écouter les réponses du ministre. Je présume que des votes n'interviennent pas continuellement en commission des réformes institutionnelles. Il vous sera encore loisible d'intervenir demain dans le débat sur le présent projet de loi.

Mme Pétry. — Je me rallie à votre suggestion, monsieur le Président. Je tiens à ne compliquer les travaux pour aucun des membres de l'assemblée. Si tous, sans exception, avaient marqué leur accord, il y a quelques semaines, sur le report, cela prouve que je n'étais pas la seule à me préoccuper de certains problèmes posés par le projet de loi.

M. le Président. — La parole est à M. De Keersmaecker, secrétaire d'Etat, pour donner connaissance à l'assemblée des réponses de M. Tindemans aux questions posées par divers membres du Sénat avant le report de la suite de la discussion générale.

M. De Keersmaecker, secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture, adjoint au ministre des Relations extérieures. — Monsieur le Président, chers collègues, lors du débat, en décembre dernier, portant sur l'acte de création de la Fondation européenne, il avait été convenu que M. Tindemans aurait l'occasion de répondre ultérieurement aux questions qui lui ont été posées par plusieurs membres de votre assemblée.

Voici donc les réponses du ministre des Relations extérieures.

Mme Pétry et M. Lagasse m'ont demandé pour quelles raisons les communautés nationales n'ont pas été associées aux négociations qui ont conduit à la conclusion de l'accord.

Il est utile de rappeler à cet égard que ces négociations ont eu lieu, pour l'essentiel, au cours des années 1977 et 1978. Nous avions espéré, à l'époque, qu'il aurait été possible de clore les négociations et de procéder à la signature de l'accord. Cet espoir est demeuré vain, à la suite d'une controverse qui est née parmi les Etats membres au sujet de la base juridique de l'acte.

Une majorité s'est prononcée en faveur de l'article 235 du traité de Rome, aux termes duquel la décision aurait pu être prise par le Conseil

des ministres, statuant à l'unanimité, après consultation du Parlement européen.

Deux Etats membres cependant se sont opposés à cette approche. Cette controverse a eu pour effet que la suite des négociations a été mise « en veilleuse » pendant plusieurs années et que les problèmes qui étaient restés en suspens, à savoir essentiellement la structure et les modalités de financement de la Fondation, n'ont pu être réglés qu'au début de 1982.

Par ailleurs, je tiens à rappeler que l'objectif essentiel de la Fondation consiste à promouvoir l'idée de l'intégration européenne auprès du grand public par des activités ponctuelles dans les domaines les plus divers. Parmi ces domaines, figurera sans aucun doute aussi celui de la culture.

L'instrument de ratification, comme j'ai déjà eu l'occasion de le dire — je parle toujours au nom de M. Tindemans —, ne sera déposé par le gouvernement que lorsque le Parlement et les conseils auront donné leur approbation.

En outre, les communautés seront associées aux activités de la Fondation lorsque celle-ci prendra des initiatives sur le plan culturel. Mais il serait faux de dire que la Fondation a été conçue comme un instrument destiné à mettre en place une politique culturelle au niveau de la Communauté européenne. Une telle interprétation de l'accord aurait pour effet de rétrécir sensiblement la portée de ses objectifs.

Mme Pétry et M. Lagasse ont posé également des questions sur la composition des organes de la Fondation.

Le comité préparatoire, qui est déjà en fonction, est composé de onze membres, désignés par les Etats membres et par la Commission européenne. La Belgique y est représentée par le professeur Cerexhe qui a fait partie, en 1976, du groupe d'experts chargé par la Commission d'élaborer le projet d'acte de création de la Fondation européenne.

Le conseil de la Fondation sera composé de quarante membres, dont vingt nommés par les parties contractantes. Chaque Etat membre sera en mesure de désigner deux personnes. Dix membres du conseil seront nommés par la Communauté européenne. Dix autres membres seront nommés par les membres des deux premières catégories.

Il convient toutefois de ne pas perdre de vue que les membres du conseil exerceront un mandat indépendant et qu'ils ne pourront pas être considérés comme des représentants des pouvoirs qui les désignent.

Par contre, les gouvernements des Etats membres ne seront pas appelés à intervenir dans la composition du comité exécutif, dont les membres seront désignés par le conseil.

Je comprends les préoccupations de M. Humblert, qui a attiré l'attention sur le risque que de doubles emplois pourraient naître entre la Fondation et d'autres organisations telles que le Conseil de l'Europe ou l'Institut de Florence.

Il sera indispensable de mettre en place un processus de coordination, qui est d'ailleurs prévu par l'accord. En outre, la Fondation sera amenée à délimiter son champ d'action au fur et à mesure qu'elle procédera à la conclusion d'accords de coopération avec d'autres organisations.

Par ailleurs, pour répondre à une autre remarque de M. Humblert, il ne faudra pas que la Fondation se charge d'initiatives que des militants européens ont prises dans le secteur privé. L'objectif de la Fondation n'est évidemment pas de se substituer à ceux qui s'emploient déjà à promouvoir l'idée européenne. Mais elle pourra sans doute jouer un rôle des plus utiles en contribuant à assurer à ces initiatives le plus grand rayonnement possible.

M. Humblert a attiré l'attention également sur un risque possible de « fonctionnarisation ». Je partage cette préoccupation. La Fondation devra jouer un rôle beaucoup plus important que de servir uniquement à l'organisation de réunions au niveau d'experts. Sa tâche fondamentale sera de rapprocher l'Europe communautaire du public et cette tâche pourra être menée à bien sans qu'il soit nécessaire de créer un vaste noyau administratif.

De heer Geldolf heeft in zijn betoog gewag gemaakt van de resolutie van 23 oktober 1983 van het Europese Parlement die gebaseerd is op het verslag-Schwenke.

Het Parlement heeft reeds verscheidene resoluties goedgekeurd in verband met de Europese Stichting. Ook thans wordt eens te meer betreurd dat artikel 235 van het verdrag van Rome niet als juridische basis kon worden weerhouden wegens een gebrek aan overeenstemming tussen de Lid-Staten. Voor de toepassing van dit artikel is immers de unanimiteit in de Raad van ministers en een advies van het Parlement vereist.

Verder herinnert het Parlement eraan dat de Stichting als middel voor de ontwikkeling van de Gemeenschap tot een Europese Unie, met inbegrip van de cultuurpolitieke elementen ervan, wordt opgericht en niet als middel van culturele samenwerking.

Tenslotte vreest het Parlement geen recht van inspraak en controle te hebben ten opzichte van de Stichting. Deze vrees lijkt mij ongegrond.

Ten eerste, omdat het Parlement, onder meer, medezeggenschap zal hebben bij de behandeling van de voorstellen die de Commissie zal indienen betreffende de samenwerkingsakkoorden tussen de Gemeenschap en de Stichting.

Ten tweede, omdat het Parlement, als t.a.v. van de budgettaire macht, het laatste woord zal hebben en voorwaarden zal kunnen stellen bij het bepalen van de toelage die door de Gemeenschap aan de Stichting zal worden verleend. Zoals u terecht heeft opgemerkt, maakt deze toelage deel uit van de niet-verplichte uitgaven waarvoor het Parlement toelating moet geven en waarin het Parlement het laatste woord heeft.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, hiermede meen ik te hebben geantwoord op de vragen die hier werden gesteld. Indien nieuwe elementen in het debat zouden naar voor komen, ben ik bereid deze te aanhoren en voor zover het mij mogelijk is daarop, namens de regering, te antwoorden. Indien de inhoud van de vragen mijn bevoegdheid te buiten gaat, zal ik die vragen overmaken aan minister Tindemans.

M. le Président. — La parole est à Mme Pétry.

Mme Pétry. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, chers collègues, je remercie M. le ministre de nous avoir lu la réponse de son collègue M. Tindemans, dont je regrette une nouvelle fois l'absence.

Je dis d'emblée que j'examinerai de près ses réponses avant la séance de demain. En effet, je désire d'abord y réfléchir et ensuite, les confronter avec les questions que j'avais posées.

Dans sa réponse, et cela me rassure, M. le ministre confirme une nouvelle fois qu'avant d'être ratifiée, cette convention doit être examinée par les conseils de communautés qui sont appelés à donner leur assentiment.

A la question de savoir qui représentera la Belgique, le ministre répond : M. Cerexhe. C'est donc une réponse très claire. Par contre, quant au point de savoir s'il y aurait une alternance, puisque les communautés flamande et francophone sont toutes deux très concernées, M. le ministre indique, si je comprends sa pensée, que lorsque l'organe de gestion de la fondation sera mis sur pied, via des délégations des Etats, les personnes en fonction ne représenteront plus qu'elles-mêmes. C'est un point d'interrogation qui subsiste, d'autant plus que je continue de penser, je le répète, que les communautés sont très concernées dans ce domaine. Je ne vois pas pourquoi, une fois cette convention ratifiée par les parlements des Etats, par notre Parlement et par les conseils de communauté, ceux-ci n'auraient plus rien à voir avec une fondation qui les concerne directement, même si, comme j'ai cru le comprendre — et cela renforce encore mon point d'interrogation —, elle n'est pas seulement créée pour un rôle culturel. Quels sont les autres aspects ?

J'estime que les Etats qui désignent leurs représentants ont un droit de regard, d'autant plus que, j'imagine, cette fondation fonctionnera grâce aux subventions des Etats. Je dois dire que je reste inquiète en ce qui concerne, entre autres, le conseil, les mandats.

Je m'en tiendrai à cela pour le moment.

J'espère que M. Tindemans sera présent demain. Si l'on clôt aujourd'hui la discussion générale, je voudrais en tout cas pouvoir, au nom de mon groupe, reprendre la parole avant le vote. Cela vous paraît-il possible, monsieur le Président, compte tenu des règles établies en matière de procédure ?

Bien que le Sénat unanime ait demandé le report de la discussion, et ce pour les raisons que je viens d'évoquer, il n'est forcément représenté ce matin que par quelques-uns de ses membres. Il y a là un hiatus qui me préoccupe.

Je me permets, monsieur le Président, d'attirer votre attention sur cette situation. Je préviendrai mon chef de groupe et, pour le reste, je m'en remets à la sagesse de ceux qui dirigent cette maison. (*Applaudissements sur les bancs socialistes et sur ceux du FDF.*)

M. le Président. — Je crois, madame, que cela ne crée aucune difficulté. Il faut, en effet, laisser au Parlement l'occasion de s'exprimer.

Nous clôturerons la discussion générale, mais nous réserverons l'article unique, ce qui permettra à chacun de s'exprimer avant qu'intervienne le vote.

Mme Pétry. — Je vous remercie, monsieur le Président.

M. le Président. — Je dois vous rappeler que si M. Tindemans est absent ce matin, c'est en raison des funérailles de M. Youri Andropov. Je crains d'ailleurs qu'il ne soit pas présent demain.

Lors de la discussion de cet article, il vous sera loisible, madame, d'intervenir à nouveau et le Sénat pourra toujours décider d'ajourner ou non le vote.

Mme Pétry. — Je vous remercie, monsieur le Président. Je prie le ministre d'excuser mon absence, mais je dois participer à des travaux de la commission. Je le remercie une nouvelle fois des réponses qu'il a bien voulu me donner.

Mon collègue M. Humblet poursuivra la discussion et nous représentera, de toute façon, dignement.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Geldolf.

De heer Geldolf. — Mijnheer de Voorzitter, ik richt mij eerst tot u. Onze agenda vermeldt zeer duidelijk als eerste punt de voortzetting van de bespreking van dit ontwerp van wet. Dit, meen ik, is iets anders dan iemand die namens de minister een antwoord komt geven op vragen die in de vorige vergadering zijn gesteld.

Ik verontschuldig mij tegenover de ministers die hier aanwezig zijn, want zij bevinden zich in een moeilijke positie. Zij hebben het debat niet meegemaakt in de commissie, zij waren niet hier in de openbare vergadering en kunnen daarover alleen iets hebben vernomen langs het *Beknopt Verslag*, tenzij zij de *Parlementaire Handelingen* hebben gelezen die de vandaag zijn verschenen.

Ik herinner u eraan dat namens mijn fractie niemand het woord heeft gevoerd in de algemene bespreking; er was alleen een kleine onderbreking van onzentwege. Vandaag wil ik echter wel als gemandateerd spreker het woord voeren.

De minister heeft gepoogd een antwoord te geven en hij heeft een paar uittreksels gelezen uit de desbetreffende Europese resolutie. Onze fundamentele opmerking — en het is een politieke opmerking — is dat het niet opgaat wanneer men gedurende lange tijd in de commissie een ontwerp bespreekt, de betrokken minister fundamentele gegevens achterhoudt. Onze Europese parlementsleden, tot welke partij ze ook behoren, worden eigenlijk belachelijk gemaakt; daar komt het op neer. De resolutie werd unaniem aangenomen — zij dateert van 28 oktober 1983, toen men aan het einde was gekomen van de besprekingen in de commissie. Het zou een vorm van eenvoudige fair play zijn geweest van de minister indien hij ten minste de tekst van de resolutie had medegedeeld aan de leden van de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen. Het gaat niet op dit zo stiekem te willen doen, precies of er is geen vuiltje aan de lucht. De resolutie bestaat uit twintig punten, en wat daarin staat is geen bagatel. Het betreft hier zeer concrete en scherpe teksten. In punt 20 is uitdrukkelijk bepaald: « ... verzoekt zijn voorzitter deze resolutie aan de Raad, de Commissie, de nationale parlementen en regeringen van de Lid-Staten, alsook aan de Raad van Europa te doen toekomen. »

Met dit laatste punt, dat een resumé is van al wat voorafgaat, werd geen rekening gehouden.

Ik weet dat de minister nu moeilijk kan antwoorden en hij is niet verantwoordelijk voor wat zijn collega al of niet in de commissie in bespreking heeft gebracht. Ik vestig er wel de aandacht van onze voorzitter op dat, wanneer morgen artikel 1 wordt behandeld en de minister van Buitenlandse Betrekkingen weer niet aanwezig is, dit een moeilijke zaak gaat worden. Wij zien de behandeling van dit ontwerp in het geheel van het buitenlands beleid en hebben reeds bij de bespreking van de begroting van Buitenlandse Zaken duidelijk gemaakt dat wij het gebrek aan openheid van de vertegenwoordiger van de regering bij tal van punten betreuren. Dit is eens te meer een bewijs van een gebrek aan openheid.

De minister legt gewoon een resolutie van het Europese Parlement naast zich neer en gewaardigt zich zelfs niet in de commissie daarover te spreken. (*Applaus op de socialistische banken.*)

De Voorzitter. — Mijnheer Geldolf, op onze agenda staat « voortzetting van de bespreking » omdat die bespreking al was begonnen. Vandaag heeft iedereen de gelegenheid deel te nemen aan de algemene bespreking. Van die mogelijkheid hebt u gebruik gemaakt.

De heer Geldolf. — Mijnheer de Voorzitter, een algemene bespreking veronderstelt toch dat de verantwoordelijke minister aanwezig is, of dat de minister die hem vervangt met volledige dossierkennis op alle vragen kan antwoorden. Het gaat niet op dat deze minister enkel wordt belast met het lezen van een vooraf geschreven antwoord op de vragen die een vorige keer werden gesteld.

Daarom dring ik aan opdat het debat niet wordt gesloten, zodat het kan worden voortgezet in aanwezigheid van minister Tindemans, tenzij de staatssecretaris die hem vervangt mij kan antwoorden op de vraag waarom de resolutie van het Europese Parlement niet in de commissie ter sprake is gekomen.

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris De Keersmaecker.

De heer de Keersmaecker, staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Betrekkingen. — Mijnheer de Voorzitter, de heer Geldolf vraagt waarom die resolutie van het Europese Parlement niet in de commissie werd ingediend. Ik meen dat zulks niet de verantwoordelijkheid is van minister Tindemans. De Voorzitter van het Europese Parlement wordt verzocht de documenten over te zenden, die in het kader van de Europese Gemeenschap goedgekeurd worden en die bestemd zijn voor de nationale parlementen. Dit is niet de verantwoordelijkheid van de Raad van ministers en volgens mij is dat ook niet het werk van minister Tindemans.

Ik zal minister Tindemans deze aantijging mededelen, maar ik meen deze nu al te moeten weerleggen. Het is op generlei wijze een gebrek aan openheid van minister Tindemans ten aanzien van de leden van de commissie deze resolutie niet te hebben ingediend. Minister Tindemans verwijst trouwens naar elementen ervan in het antwoord dat hij had overgemaakt.

Er is ook een politiek probleem. Wij kunnen individueel in grote lijnen de opmerkingen bijtreden die het Europese Parlement heeft gemaakt. Wij betreuren dat de Europese Stichting niet kan worden opgericht bij een op artikel 235 van het EEG-verdrag gebaseerde verordening. De Belgische delegatie in de Raad van ministers heeft dit steeds verdedigd, maar twee Lid-Staten hebben deze weg afgesloten. De vraag rees dan of wij een minder volmaakt, eerder intergouvernementeel initiatief, konden aanvaarden waarmee toch iets zal kunnen worden bereikt. Het alternatief was, dat er geen Europese Stichting zou kunnen worden opgericht. De Belgische delegatie heeft voor de eerste oplossing geopteerd. In de Europese Stichting, die nu zal worden opgericht bij internationaal verdrag, zullen de instellingen van de Europese Gemeenschap betrokken zijn en dit op de wijze zoals ik daarnet heb uiteengezet.

Het is een kwestie van politieke appreciatie te weten of de regering goed gehandeld heeft door dit initiatief in de Raad van ministers te aanvaarden. Ik meen van wel, in het licht van het onvermogen van de Raad van ministers om deze stichting op te richten bij een op artikel 235 gebaseerde verordening. Wij betreuren dit onvermogen, maar het is deze politieke realiteit waaraan u de houding van de regering moet toetsen.

Mijnheer de Voorzitter, dit is mijn antwoord op de opmerkingen van de heer Geldolf.

De Voorzitter. — Wanneer de Voorzitter van de Senaat een resolutie ontvangt, wordt zij naar de voorzitter van de bevoegde commissie doorgezonden.

Ik heb de Senaat voorgesteld de algemene bespreking te sluiten en de beraadslaging over het enig artikel aan te houden, om aldus aan iedereen de gelegenheid te bieden tijdens de plenaire vergadering over deze aangelegenheid het woord te voeren.

Indien de leden de aanwezigheid van de minister van Buitenlandse Betrekkingen eisen om de bespreking van dit enig artikel aan te vatten, zal op dat verzoek worden ingegaan en zal dit punt niet op de agenda worden geplaatst als de minister niet kan aanwezig zijn.

Kunt u hiermede akkoord gaan, mijnheer Geldolf?

De heer Geldolf. — Ja, mijnheer de Voorzitter.

M. le Président. — La parole est à M. Humblet.

M. Humblet. — Monsieur le Président, chers collègues, le ministre voudra bien m'excuser, j'espère, de n'avoir pas été présent dès le début de son intervention. Les sénateurs ne sont pas à l'abri des incidents de la route, hélas !

Je vous remercie, monsieur le ministre, des réponses précises que vous avez données à certaines de mes questions, réponses qui rencontrent ce que m'avait dit en commission, le 27 octobre dernier, le ministre des Relations extérieures.

Ce projet de Fondation européenne soulève des difficultés évidentes du fait de la dynamique institutionnelle qui s'est développée en Belgique depuis l'origine dudit projet, c'est-à-dire depuis 1975, dynamique qui a accru le rôle des institutions communautaires, du fait aussi de l'évolution sensible de l'Europe, des Dix aujourd'hui, dans son fonctionnement et dans ce que je ne puis qu'appeler sa dégradation institutionnelle et morale.

Je puis être extrêmement bref quant à l'aspect communautaire, compte tenu des préoccupations déjà exprimées antérieurement, compte tenu aussi de ce que vient de dire Mme Pétry.

Il serait légitime de donner aux communautés leur véritable part. Celles-ci pourraient se prononcer pratiquement en même temps que le Sénat, au plus tard une semaine après celui-ci, compte tenu des concertations entre présidents des diverses assemblées.

En réalité, la notion de « matière culturelle » n'est pas claire dans le chef de l'homme de la rue; elle n'est pas claire non plus dans la pratique judiciaire. Nous, sociologues, donnons une très large acception à ce qui est culturel: c'est ce qui reflète la vie de tous les jours, y compris la culture matérielle. Si, au contraire, on entend uniquement par là ce qui est relatif aux œuvres artistiques, voire aux œuvres de l'esprit, on en a une acception beaucoup plus étroite.

Se pose alors le problème du respect des compétences communautaires, comme de celles de l'Etat central. La voie à trouver serait peut-être celle d'une étroite coordination et d'une simultanéité dans le temps.

Je veux surtout faire porter mon intervention, monsieur le ministre, sur des problèmes beaucoup plus fondamentaux. Je m'interroge notamment sur la question de savoir si la mise en place de cette Fondation reste pleinement opportune. Comme législateurs, il est de notre devoir, me semble-t-il, de nous interroger à ce sujet.

Il importe tout d'abord de prendre en compte ce que fait, dans certaines de ces matières, le Conseil de l'Europe. Malgré ses limites, puisqu'il n'y a en aucune manière de supranationalité, le Conseil de l'Europe réalise des choses qui sont incontestablement très appréciées, en matière de coopération culturelle, notamment la stimulation de la concertation entre régions périphériques, compte tenu des cultures régionales et des problèmes transfrontaliers.

L'Euratom même, c'est-à-dire l'une des Communautés européennes, compte déjà une réalisation dans un des domaines dont s'occuperait la Fondation: je songe à l'université de Florence, avec sa spécificité.

Comment dès lors éviter les doubles emplois ?

Ma deuxième préoccupation est liée aux objectifs de la Fondation qui sont rappelés dans le rapport au Sénat — document 505 n° 2, en page 2 —: « L'objectif était de mieux faire connaître, d'une manière simple et concrète, à l'intérieur comme à l'extérieur de la Communauté, la solidarité européenne dans sa réalité de tous les jours... »

Si l'on songe, même pour une partie de l'Europe, aux problèmes d'Eurocontrol dont on parlera bientôt, aux difficultés relatives à la politique agricole commune et aux problèmes de la sidérurgie dans le cadre de l'Europe, si l'on considère tous les secteurs les uns après les autres, peut-on décemment parler aujourd'hui de solidarité européenne, dans la réalité de tous les jours ?

Certes, l'actuel ministre des Relations extérieures, M. Tindemans, l'espérait en 1975, dix-huit mois après l'entrée de l'Irlande, de la Grande-Bretagne et du Danemark, mais surtout de ces deux derniers pays qui ne figurent pas parmi les partenaires les plus enthousiastes d'une Europe supranationale. Ce que l'on pouvait espérer en 1975, peut-on encore l'espérer en février 1984 ?

Je ne le crois pas et je regrette vivement de ne pouvoir le croire.

Par conséquent, n'y a-t-il pas un risque considérable dans l'initiative, méritoire en soi, de l'institution de la Fondation européenne qu'elle ne soit un substitut — c'est un phénomène bien connu dans la vie sociale — à l'incapacité de faire le principal ? Faute de pouvoir réaliser le principal: l'intégration politique et économique, on se tourne vers l'accès-

soir, on se berce d'illusions. Il me paraît que nous sommes en présence d'un problème majeur.

Il y a une réponse; elle est à l'avant-plan de l'actualité. Mon objection, que beaucoup partagent dans les milieux européens que vous connaissez mieux que moi parce que vous les fréquentez davantage, est l'idée de l'Europe à deux vitesses, inscrite dans le nouveau projet de traité européen en discussion cette semaine au Parlement européen, à l'initiative d'Altiero Spinelli.

A propos de la Fondation européenne, ne faudrait-il pas aussi raisonner en termes d'Europe à deux vitesses, puisque le niveau des solidarités n'est pas celui des Dix — la preuve nous en est administrée chaque jour — mais est susceptible d'être, et là je garde un espoir, celui de quatre, cinq ou six des Etat partenaires de la Communauté.

Les choses ont changé fondamentalement et l'on doit s'interroger de nouveau. Les procédures législatives sont lentes, surtout quand un certain nombre d'Etats sont impliqués. Le problème que nous examinons aujourd'hui n'a-t-il pas subi de profondes transformations en l'espace de huit ans ?

A tout cela s'ajoute — je veux bien concéder qu'il s'agit d'un élément secondaire mais il est tout de même une réalité — que cette création va entraîner des frais. Il y a un problème d'adéquation des fins aux moyens. Ces frais se justifient-ils ?

Il a été dit en commission que ces frais ne viendraient pas grever directement le budget de l'Etat belge. Pourtant, dans la mesure où ils grèveront celui des Communautés, ils auront une incidence sur le contribuable européen, d'où qu'il soit.

Comme il s'agira de dépenses non obligatoires, le Parlement européen aura un rôle considérable à jouer. Ceci ne signifie pas automatiquement qu'on puisse être rassuré, lorsqu'on voit qu'il se prépare à dépenser deux milliards de francs belges pour les campagnes électorales européennes des parlementaires européens sortants. Pareille dépense peut-elle être considérée comme prioritaire ?

En résumé, et j'en terminerai par là, monsieur le ministre, il y a risque de doubles emplois, inadéquation à la situation actuelle de l'Europe, nécessité de repenser fondamentalement cette forme d'initiative nouvelle, incontestablement méritoire et généreuse, mais peut-être inadaptée à l'année dans laquelle nous nous trouvons.

M. le Président. — La parole est à M. De Keersmaecker, secrétaire d'Etat.

M. De Keersmaecker, secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture, adjoint au ministre des Relations extérieures. — Monsieur le Président, mises à part les réponses que j'ai données aux questions précédentes, je retiens deux remarques essentielles dans l'intervention de M. Humblet.

En ce qui concerne les conséquences financières, je rappelle que rien n'a été décidé et que, de toute façon, la décision doit suivre la procédure budgétaire à laquelle j'ai fait référence. Les Etats membres au sein du Conseil et le Parlement européen auront leur mot à dire et tiendront compte des considérations financières que M. Humblet a émises ici à juste titre.

Quant à l'opportunité de la création de la Fondation, considérée à la lumière de certaines propositions de réaliser une Europe à deux vitesses, on aurait pu effectivement s'interroger à son propos. Nous estimons, en effet qu'il convient de le faire dans les domaines qui ne sont pas ceux des compétences actuelles de la Communauté dans le cadre du traité de Rome.

Il faut toutefois savoir que les dispositifs n'existent pas. Actuellement, on a le choix: soit de ne rien faire dans ce domaine, sinon par la voie de l'article 235 — ce qui n'est pas possible, eu égard au refus de deux Etats membres —, soit d'instituer une Fondation par la voie proposée actuellement. L'accord est soumis à l'approbation de cette assemblée avant la ratification, comme il doit l'être à l'avis des conseils de communautés dans la mesure où il concerne des matières culturelles.

L'Europe à deux vitesses est donc une question d'appréciation. Mais dans les conditions données *rebus sic stantibus*, il n'y avait pas d'autre issue, sinon l'immobilisme.

C'est la seule observation que je puisse faire. Cela étant, le gouvernement maintient sa proposition et s'insère dans la procédure qui a été finalement, faute de mieux, choisie par les différents gouvernements, en vue de réaliser cette Fondation.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene behandeling gesloten.

Comme il a été convenu tout à l'heure, la discussion sur l'article unique est réservée.

Il sera ainsi loisible à chacun des intervenants de préciser une fois encore ses positions ou ses interrogations.

Nous essaierons de placer cette discussion à l'ordre du jour d'une séance à laquelle le ministre des Relations extérieures pourra assister. Ce ne pourra être demain, puisque, nous le savons déjà, le ministre des Relations extérieures ne pourra être présent.

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DE LA CONVENTION SUR LA PROTECTION PHYSIQUE DES MATIERES NUCLEAIRES, ET DES ANNEXES, FAITES A VIENNE ET A NEW YORK LE 3 MARS 1980

Discussion et vote de l'article unique

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN HET VERDRAG INZAKE EXTERNE BEVEILIGING VAN KERNMATERIAAL, EN VAN DE BIJLAGEN, OPGEMAAKT TE WENEN EN TE NEW YORK OP 3 MAART 1980

Beraadslaging en stemming over het enig artikel

M. le Président. — Nous abordons l'examen du projet de loi portant approbation de la Convention sur la protection physique des matières nucléaires, et des Annexes.

Wij vatten de beraadslaging aan over het ontwerp van wet houdende goedkeuring van het Verdrag inzake externe beveiliging van kernmateriaal, en van de Bijlagen.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Mevrouw De Backer, rapporteur, verwijst naar haar verslag.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene beraadslaging gesloten.

Personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close.

L'article unique du projet de loi est ainsi rédigé:

Article unique. La Convention sur la protection physique des matières nucléaires, et les annexes, faites à Vienne et à New York le 3 mars 1980, sortiront leur plein et entier effet.

Enig artikel. Het Verdrag inzake externe beveiliging van kernmateriaal, en de Bijlagen, opgemaakt te Wenen en te New York op 3 maart 1980, zullen volkomen uitwerking hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DE L'ACCORD DE COOPERATION ENTRE L'UNION ECONOMIQUE BELGO-LUXEMBOURGEOISE ET LA REPUBLIQUE DU SENEGAL EN MATIERE DE MARINE MARCHANDE, SIGNE A DAKAR LE 1er DECEMBRE 1982

Discussion et vote de l'article unique

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN DE OVEREENKOMST TUSSEN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE EN DE REPUBLIEK SENEGAL INZAKE DE HANDELSSCHEEPVAART, ONDERTEKEND TE DAKAR OP 1 DECEMBER 1982

Beraadslaging en stemming over het enig artikel

M. le Président. — Nous abordons l'examen du projet de loi portant approbation de l'Accord de coopération entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la république du Sénégal en matière de marine marchande.

Wij vatten de beraadslaging aan over het ontwerp van wet, houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Senegal inzake de handelsscheepvaart.

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Geldolf, rapporteur. — Ik verwijs naar mijn verslag, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter. — Daar niemand het woord vraagt, is de algemene beraadslaging gesloten.

Personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close.

Het enig artikel van het ontwerp van wet luidt:

Enig artikel. De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Senegal inzake de handelsscheepvaart, ondertekend te Dakar op 1 december 1982, zal volkomen uitwerking hebben.

Article unique. L'Accord de coopération entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la république du Sénégal en matière de marine marchande, signé à Dakar le 1er décembre 1982, sortira son plein et entier effet.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN HET AVENANT, ONDERTEKEND TE BRUSSEL OP 14 FEBRUARI 1983, TOT WIJZIGING EN AANVULLING VAN DE OVEREENKOMST EN HET SLOTPROTOCOL TUSSEN BELGIE EN MAROKKO TOT HET VERMIJDEN VAN DUBBELE BELASTING EN TOT REGELING VAN SOMMIGE ANDERE AANGELEGENHEDEN INZAKE BELASTINGEN NAAR HET INKOMEN, ONDERTEKEND TE RABAT OP 4 MEI 1972

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DE L'AVENANT, SIGNE A BRUXELLES LE 14 FEVRIER 1983, MODIFIANT ET COMPLETANT LA CONVENTION ET LE PROTOCOLE FINAL ENTRE LA BELGIQUE ET LE MAROC TENDANT A EVITER LES DOUBLES IMPOSITIONS ET A REGLER CERTAINES AUTRES QUESTIONS EN MATIERE D'IMPOTS SUR LE REVENU, SIGNES A RABAT LE 4 MAI 1972

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het ontwerp van wet houdende goedkeuring van het Avenant, ondertekend te Brussel op 14 februari 1983, tot wijziging en aanvulling van de Overeenkomst en het Slotprotocol tussen België en Marokko tot het vermijden van dubbele belastingen en tot regeling van sommige andere aangelegenheden inzake belastingen naar het inkomen.

Nous abordons l'examen du projet de loi portant approbation de l'Avenant, signé à Bruxelles le 14 février 1983, modifiant et complétant la Convention et le Protocole final entre la Belgique et le Maroc tendant à éviter les doubles impositions et à régler certaines autres questions en matière d'impôts sur le revenu.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Le comte du Monceau de Bergendal, rapporteur, se réfère à son rapport écrit.

Personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Daar niemand het woord vraagt in de algemene beraadslaging verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de behandeling van de artikelen van het ontwerp van wet.

Artikel één luidt:

Artikel 1. Het Avenant, ondertekend te Brussel op 14 februari 1983, tot wijziging en aanvulling van de Overeenkomst en het slotprotocol tussen België en Marokko tot het vermijden van dubbele belasting en tot regeling van sommige andere aangelegenheden inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Rabat op 4 mei 1972, zal volkomen uitwerking hebben.

Article 1er. L'Avenant, signé à Bruxelles le 14 février 1983, modifiant et complétant la Convention et le protocole final entre la Belgique et le Maroc tendant à éviter les doubles impositions et à régler certaines autres questions en matière d'impôts sur le revenu, signés à Rabat le 4 mai 1972, sortira son plein et entier effet.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. In afwijking van artikel 264, tweede lid, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen mogen, zelfs buiten de in de artikelen 258, 259 en 263 van hetzelfde Wetboek bepaalde gevallen, de belastingen of belastingsupplementen verschuldigd ter zake van inkomsten als bedoeld in de artikelen 5 en 6 van het avenant en die op of na 1 januari 1977 zijn verkregen, geldig worden gevestigd tot bij het verstrijken van een termijn van één jaar die ingaat op de datum van de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 2. Par dérogation à l'article 264, deuxième alinéa, du Code des impôts sur les revenus et même en dehors des cas prévus aux articles 258, 259 et 263 du même Code, les impôts ou suppléments d'impôts dus en raison de revenus visés aux articles 5 et 6 de l'avenant et recueillis à partir du 1er janvier 1977 peuvent être valablement établis jusqu'à l'expiration d'un délai d'un an à compter de la date de la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DU PROTOCOLE ADDITIONNEL A LA CONVENTION DU 3 OCTOBRE 1975 ENTRE LE ROYAUME DE BELGIQUE ET LA REPUBLIQUE SOCIALISTE DE ROUMANIE RELATIVE A L'ENTRAIDE JUDICIAIRE EN MATIERE CIVILE ET COMMERCIALE SIGNE A BUCAREST LE 30 OCTOBRE 1979

Discussion et vote de l'article unique

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN HET AANVULLEND PROTOCOL BIJ DE OVEREENKOMST VAN 3 OKTOBER 1975 TUSSEN HET KONINKRIJK BELGIE EN DE SOCIALISTISCHE REPUBLIEK ROEMENIE BETREFFENDE DE WEDERZIJDS RECHTSHULP IN BURGERLIJKE ZAKEN EN HANDELSZAKEN, ONDERTEKEND TE BOEKAREST OP 30 OKTOBER 1979

Beraadslaging en stemming over het enig artikel

M. le Président. — Nous abordons l'examen du projet de loi portant approbation du Protocole additionnel à la Convention du 3 octobre 1975 entre le royaume de Belgique et la république socialiste de Roumanie.

Wij vatten de beraadslaging aan over het ontwerp van wet houdende goedkeuring van het aanvullend Protocol bij de Overeenkomst van 3 oktober 1975 tussen het koninkrijk België en de Socialistische Republiek Roemenië.

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

De rapporteur, de heer Tijl Declercq, verwijst naar zijn verslag.

Personne ne demandant la parole, je la déclare close.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene beraadslaging gesloten.

Het enig artikel van het ontwerp van wet luidt:

Enig artikel. Het aanvullend Protocol bij de Overeenkomst van 3 oktober 1975 tussen het koninkrijk België en de Socialistische Republiek Roemenië betreffende de wederzijdse rechtshulp in burgerlijke zaken en handelszaken, ondertekend te Boekarest op 30 oktober 1979, zal volkomen uitwerking hebben.

Article unique. Le Protocole additionnel à la Convention du 3 octobre 1975 entre le royaume de Belgique et la république socialiste de Roumanie relative à l'entraide judiciaire en matière civile et commerciale, signé à Bucarest le 30 octobre 1979, sortira son plein et entier effet.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Wij stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

ONTWERP VAN WET OP DE UITVINDINGSOCTROOIEN

Algemene beraadslaging en stemming over artikelen

PROJET DE LOI SUR LES BREVETS D'INVENTION

Discussion générale et vote d'articles

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het ontwerp van wet op de uitvindingsoctrooien.

Nous abordons l'examen du projet de loi sur les brevets d'invention.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer De Cooman, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, ik verwijst naar mijn verslag.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Geldolf.

De heer Geldolf. — Mijnheer de Voorzitter, heren ministers, geachte collega's, de bespreking in de commissie over deze zeer technische en weinig bekende materie is in vele opzichten verhelderend geweest.

Wij wensen de rapporteur, de heer De Cooman, uitdrukkelijk te danken voor de excellente weergave van een discussie die werkelijk grondig en leerzaam was.

Op het eerste gezicht lijkt het bijna ongelooflijk dat in een materie die, gezien de duizelingwekkende evolutie van wetenschap en techniek, zo continu in beweging is, men het zo lang met een wet die van 1854 dateert heeft uitgehouden.

Enkele punten werden tijdens de bespreking duidelijk gesteld:

1° De verhouding tussen Europese en Belgische octrooien (pagina 3 van het verslag);

2° De omschrijving van het voornaamste actiegebied: elektriciteit, scheikunde en machinebouw;

3° Concrete gegevens over volume of aantal van de octrooien.

Er waren ook nieuwe taalkundige vastleggingen van een aantal begrippen zoals:

— Ontdekking (pagina 4);

— Uitvinding (pagina 4);

— Nieuwheidsonderzoek (pagina 4);

— Octrooi (pagina 5);

— Licentie (pagina 5);

Er werd ook meer precisering gegeven over het verschil tussen octrooi en licentie (pagina 8).

Verder werd er hoogst interessante informatie gegeven over de wijze waarop communicatie van uitvindingen op wereldvlak geschiedt.

Tenslotte werd de schijnwerper gericht, en terecht, op de zeer uitgebreide documentatie van het Europees Octrooibureau met zijn uiterst verfijnde classificering.

Op zeer veel punten kon de tekst van de Kamer ook materieel worden verbeterd. Ik zeg dit omdat men nogal eens beweert dat de Senaat over bepaalde dingen te los heenstapt. Na de grondige lezing van het Kamerverslag stellen wij vast dat de tekst van het ontwerp op veertien punten materieel werd verbeterd door de Senaat.

De materiële verbetering en precisering in artikel 35 was ongetwijfeld de meest belangrijke. Zij zal bij toepassing van de wet verwarring vermijden. Wij betreuren echter dat de minister de tekst zoals hij oorspronkelijk was ingediend door zijn voorganger, de heer Willy Claes, geamendeerd heeft en aldus in feite de wet zelf geamputeerd heeft van een belangrijk instrument van overheidsinterventie ter verbetering van eigen tewerkstelling in deze moeilijke tijden.

Wij hebben derhalve een reeks amendementen ingediend om de oorspronkelijke tekst te herstellen. Slechts indien deze amendementen worden aanvaard, zullen wij dit ontwerp goedkeuren. (*Applaus op de socialistische banken.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Eyskens.

De heer Eyskens, minister van Economische Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik kan heel kort zijn. Eerst wil ik de heer De Cooman danken voor zijn voortreffelijk verslag. Ik verwachtte de amendementen van de heer Geldolf. Wij hebben hierover lang gediscussieerd in de commissie. De regering handhaaft haar standpunt. Ik heb in de commissie uitvoerig toegelicht waarom wij de tekst van mijn voorganger moesten wijzigen. In de huidige omstandigheden probeert de regering immers het investeringsklimaat te verbeteren en mogen er dus geen bijkomende juridische hinderpalen worden opgeworpen die het wantrouwen van de investeerders eventueel in de hand zouden werken. Ik vraag derhalve de verwerping van de amendementen.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de behandeling van artikelen van het ontwerp van wet.

L'article premier est ainsi rédigé :

CHAPITRE Ier. — Généralités

Article 1er. § 1er. Pour l'application de la présente loi, il faut entendre par :

— Convention de Paris: la Convention pour la protection de la propriété industrielle, signée à Paris le 20 mars 1883 et approuvée par la loi du 5 juillet 1884, y compris chacun de ses Actes révisés ratifiés par la Belgique;

— Traités de coopération: le Traité de coopération en matière de brevets, fait à Washington le 19 juin 1970 et approuvé par la loi du 8 juillet 1977;

— Convention sur le brevet européen: la Convention sur la délivrance de brevets européens, faite à Munich le 5 octobre 1973 et approuvée par la loi du 8 juillet 1977;

— Loi du 10 janvier 1955: la loi relative à la divulgation et à la mise en œuvre des intentions et secrets de fabrique intéressant la défense du territoire ou la sûreté de l'Etat;

— Loi du 4 août 1955: la loi concernant la sûreté de l'Etat dans le domaine de l'énergie nucléaire;

— Office européen des brevets: l'Office européen des brevets institué par la Convention sur le brevet européen;

— Ministre: le ministre ayant la propriété industrielle dans ses attributions;

— Office: l'Office de la propriété industrielle auprès du ministère des Affaires économiques et, pour l'application des articles 55 à 59, 61, 66 et 69, en outre, les services publics désignés par le Roi en application de l'article 14;

— Registre: le Registre des brevets d'invention;

— Recueil: le Recueil des brevets d'invention.

§ 2. La présente loi ne porte pas atteinte aux dispositions d'un traité ou d'une convention applicable en Belgique.

HOOFDSTUK I. — Algemeenheden

Artikel 1. § 1. Voor de toepassing van deze wet wordt begrepen onder :

— Verdrag van Parijs: het Verdrag tot bescherming van de industriële eigendom ondertekend te Parijs op 20 maart 1883 en goedgekeurd bij de wet van 5 juli 1884, inbegrepen iedere Herzieningsakte die door België werd bekrachtigd;

— Samenwerkingsverdrag: het Verdrag tot samenwerking inzake octrooien, opgemaakt te Washington op 19 juni 1970 en goedgekeurd door de wet van 8 juli 1977;

— Europees Octrooiverdrag: het Verdrag inzake de verlening van Europese octrooien, opgemaakt te Munchen op 5 oktober 1973 en goedgekeurd bij de wet van 8 juli 1977;

— Wet van 10 januari 1955: de wet betreffende de bekendmaking en de toepassing der uitvindingen en fabrieksgeheimen die de verdediging van het grondgebied of de veiligheid van de Staat aangaan;

— Wet van 4 augustus 1955: de wet betreffende de veiligheid van de Staat op het gebied van de kernenergie;

— Europees Octrooibureau: het Europese Octrooibureau ingesteld door het Europese Octrooiverdrag;

— Minister: de minister die de industriële eigendom onder zijn bevoegdheid heeft;

— Dienst: de Dienst voor de industriële eigendom bij het ministerie van Economische Zaken en, voor de toepassing van de artikelen 55 tot 59, 61, 66 en 69, bovendien, de openbare diensten die door de Koning met toepassing van artikel 14 zijn aangewezen;

— Register: het Register der uitvindingsoctrooien;

— Verzameling: de Verzameling der uitvindingsoctrooien.

§ 2. Deze wet doet geen afbreuk aan de in België uitvoerbare bepalingen van een verdrag.

— Adopté.

Aangenomen.

CHAPITRE II. — Du brevet d'invention

Section 1re. — Dispositions générales

Art. 2. Sous les conditions et dans les limites fixées par la présente loi, il est accordé sous le nom de « brevet d'invention » appelé ci-après brevet, un droit exclusif et temporaire d'exploitation pour toute invention qui est nouvelle, implique une activité inventive et est susceptible d'application industrielle.

HOOFDSTUK II. — Het uitvindingsoctrooi

Afdeling 1. — Algemene bepalingen

Art. 2. Onder de voorwaarden en binnen de grenzen van deze wet wordt onder de naam « uitvindingsoctrooi », hierna octrooi genoemd, een uitsluitend en tijdelijk recht van exploitatie verleend voor iedere

uitvinding die nieuw is, op uitvindingswerkzaamheid berust en vatbaar is voor toepassing op het gebied van de nijverheid.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. § 1er. Ne sont pas considérées comme des inventions au sens de l'article 2 notamment :

- 1) Les découvertes ainsi que les théories scientifiques et les méthodes mathématiques;
- 2) Les créations esthétiques;
- 3) Les plans, principes et méthodes dans l'exercice d'activités intellectuelles, en matière de jeu ou dans le domaine des activités économiques, ainsi que les programmes d'ordinateurs;
- 4) Les présentations d'informations.

§ 2. Les dispositions du § 1er n'excluent la brevetabilité des éléments énumérés auxdites dispositions que dans la mesure où la demande de brevet ou le brevet ne concerne que l'un de ces éléments, considéré en tant que tel.

Art. 3. § 1. In de zin van artikel 2 worden in het bijzonder niet als uitvindingen beschouwd :

- 1) Ontdekkingen alsmede natuurwetenschappelijke theorieën en wetenschappelijke methoden;
- 2) Esthetische vormgevingen;
- 3) Stelsels, regels en methoden voor het verrichten van geestelijke arbeid, voor het spelen of voor de bedrijfsvoering, alsmede computer-programma's;
- 4) Presentatie van gegevens.

§ 2. De bepalingen van § 1 sluiten de octrooieerbaarheid van de aldaar genoemde onderwerpen of werkzaamheden alleen dan uit voor zover de octrooiaanvraag of het octrooi betrekking heeft op een van die onderwerpen of werkzaamheden als zodanig.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. § 1er. Sont exclus de la protection prévue par la présente loi :

- 1) Les obtentions végétales d'espèces ou de variétés bénéficiant du régime de protection institué par la loi du 20 mai 1975 sur la protection des obtentions végétales;
- 2) Les races animales;
- 3) Les procédés essentiellement biologiques d'obtention de végétaux ou d'animaux.

La présente disposition ne s'applique pas aux procédés microbiologiques et aux produits obtenus par ces procédés.

§ 2. Les brevets ne sont pas délivrés pour les inventions dont la publication ou la mise en œuvre serait contraire à l'ordre public ou aux bonnes mœurs, la mise en œuvre d'une invention ne pouvant être considérée comme telle du seul fait qu'elle est interdite par une disposition légale ou réglementaire.

Art. 4. § 1. Zijn van de bij deze wet voorziene bescherming uitgesloten :

- 1) Kweekprodukten van soorten of van rassen vallend onder het beschermingsstatuut ingesteld bij de wet van 20 mei 1975 tot bescherming van kweekprodukten;
- 2) Dierenrassen;
- 3) Werkwijzen van wezenlijk biologische aard voor de voortbrenging van planten of dieren.

Deze bepaling is niet van toepassing op microbiologische werkwijzen en hierdoor verkregen voortbrengselen.

§ 2. De uitvindingsoctrooiën worden niet verleend voor uitvindingen waarvan de openbaarmaking of de toepassing strijdig zou zijn met de openbare orde of met de goede zeden, met dien verstande dat niet als strijdig in deze zin zal worden beschouwd het enkele feit dat de toepassing van de uitvinding door een wettelijke of reglementaire bepaling is verboden.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. § 1er. Une invention est considérée comme nouvelle si elle n'est pas comprise dans l'état de la technique.

§ 2. L'état de la technique est constitué par tout ce qui a été rendu accessible au public avant la date de dépôt de la demande de brevet par une description écrite ou orale, un usage ou tout autre moyen.

§ 3. Est également considéré comme compris dans l'état de la technique le contenu de demandes de brevet belges et de demandes de brevet européennes ou internationales désignant la Belgique, telles qu'elles ont été déposées, qui ont une date de dépôt antérieure à celle mentionnée au § 2 et qui n'ont pas été publiées qu'à cette date ou qu'à une date postérieure.

§ 4. Les dispositions des §§ 1er et 3 n'excluent pas la brevetabilité, pour la mise en œuvre d'une des méthodes visées à l'article 7, § 2, d'une substance ou composition exposée dans l'état de la technique, à condition que son utilisation pour toute méthode visée audit paragraphe ne soit pas contenue dans l'état de la technique.

§ 5. Une divulgation de l'invention n'est pas prise en considération pour l'établissement de l'état de la technique si elle n'est pas intervenue plus tôt que six mois avant le dépôt de la demande de brevet et si elle résulte directement ou indirectement :

a) D'un abus évident à l'égard du demandeur ou de son prédécesseur en droit ou

b) Du fait que le demandeur ou son prédécesseur en droit a exposé l'invention dans des expositions officielles ou officiellement reconnues au sens de la Convention concernant les expositions internationales, signée à Paris le 22 novembre 1928, et à condition que le demandeur déclare, lors du dépôt de la demande, que l'invention a été réellement exposée et qu'il produise une attestation à l'appui de sa déclaration dans le délai et dans les conditions fixés par le Roi.

Art. 5. § 1. Een uitvinding wordt als nieuw beschouwd indien zij geen deel uitmaakt van de stand van de techniek.

§ 2. De stand van de techniek wordt gevormd door al hetgeen vóór de datum van indiening van de octrooiaanvraag openbaar toegankelijk is gemaakt door een schriftelijke of mondelinge beschrijving, door toepassing of op enige andere wijze.

§ 3. Als behorend tot de stand van de techniek wordt tevens aangemerkt de inhoud van Belgische octrooiaanvragen en van Europese of internationale octrooiaanvragen, waarbij België wordt aangewezen, zoals die zijn ingediend, waarvan de datum van indiening gelegen is vóór de in § 2 genoemde datum en die eerst op of na die datum zijn gepubliceerd.

§ 4. De bepalingen van §§ 1 tot en met 3 sluiten niet de octrooieerbaarheid uit van tot de stand van de techniek behorende stoffen of mengsels, voor zover zij besteld zijn voor toepassing van een van de in artikel 7, § 2, bedoelde methoden, mits de toepassing daarvan van enige in die paragraaf bedoelde methode niet tot de stand van de techniek behoort.

§ 5. Een openbaarmaking van de uitvinding blijft buiten beschouwing voor het vaststellen van de stand van de techniek, indien deze niet eerder is geschied dan zes maanden voor de indiening van de octrooiaanvraag en indien deze direct of indirect het gevolg is van :

a) Een kennelijk misbruik ten opzichte van de aanvrager of diens rechtsvoorganger, of

b) Het feit dat de aanvrager of diens rechtsvoorganger de uitvinding heeft tentoongesteld op van overheidswege gehouden of erkende tentoonstellingen in de zin van het Verdrag nopens internationale tentoonstellingen, ondertekend te Parijs op 22 november 1928, en op voorwaarde dat de aanvrager bij de indiening van zijn aanvraag verklaart dat de uitvinding inderdaad is tentoongesteld en een bewijsstuk daarvoor overlegt binnen de termijn en overeenkomstig de voorwaarden gesteld door de Koning.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. Une intervention est considérée comme impliquant une activité inventive si, pour un homme du métier, elle ne découle pas d'une manière évidente de l'état de la technique. Les documents visés à l'article 5, § 3, ne sont pas pris en considération pour l'appréciation de l'activité inventive.

Art. 6. Een uitvinding wordt als het resultaat van uitvindingswerkzaamheid aangemerkt, indien zij voor een deskundige niet op een voor de hand liggende wijze voortvloeit uit de stand van de techniek. De

documenten als bedoeld in artikel 5, § 3, worden bij de beoordeling van de uitvinderswerkzaamheid buiten beschouwing gelaten.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. § 1er. Une invention est considérée comme susceptible d'application industrielle si son objet peut être fabriqué ou utilisé dans tout genre d'industrie, y compris l'agriculture.

§ 2. Ne sont pas considérées comme des inventions susceptibles d'application industrielle au sens du § 1er, les méthodes de traitement chirurgical ou thérapeutique du corps humain ou animal et les méthodes de diagnostic appliquées au corps humain ou animal. Cette disposition ne s'applique pas aux produits, notamment aux substances ou compositions, pour la mise en œuvre d'une de ces méthodes.

Art. 7. § 1. Een uitvinding wordt voor toepassing op het gebied van de nijverheid vatbaar geacht, indien het onderwerp daarvan kan worden vervaardigd of toegepast op enig gebied van de nijverheid, de landbouw daaronder begrepen.

§ 2. Methoden van behandeling van het menselijke of dierlijke lichaam door chirurgische ingrepen of geneeskundige behandeling en diagnosemethoden die worden toegepast op het menselijke of het dierlijke lichaam worden niet beschouwd als uitvindingen die vatbaar zijn voor toepassing op het gebied van de nijverheid in de zin van § 1. Deze bepaling is niet van toepassing op voortbrengselen, met name stoffen en mengsels, voor de toepassing van één van deze methoden.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 2. — Du droit d'obtenir un brevet d'invention

Art. 8. Le droit au brevet appartient à l'inventeur ou à son ayant cause.

Si plusieurs personnes ont réalisé l'invention indépendamment l'une de l'autre, le droit au brevet appartient à celle qui a déposé la demande de brevet dont la date de dépôt est la plus ancienne.

Dans la procédure devant l'Office, le demandeur est réputé habilité à exercer le droit de brevet.

Afdeling 2. — Het recht om een uitvindingsoctrooi te bekomen

Art. 8. Het recht op een octrooi komt toe aan de uitvinder of aan zijn rechtverkrijgende.

Indien verscheidene personen de uitvinding onafhankelijk van elkaar hebben gedaan, heeft degene wiens octrooiaanvraag de oudste datum van indiening heeft recht op het octrooi.

Bij de procedure voor de Dienst wordt de aanvrager geacht gerechtigd te zijn het recht op een octrooi te doen gelden.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 9. § 1er. Si un brevet a été demandé soit pour une intervention soustraite à l'inventeur ou à ses ayants cause, soit en violation d'une obligation légale ou conventionnelle, la personne lésée peut, sans préjudice de tous autres droits ou actions, revendiquer le transfert de la demande ou du brevet délivré en qualité de titulaire.

§ 2. Si la personne lésée n'a droit qu'à une partie de la demande ou du brevet délivré, elle peut conformément aux dispositions du § 1er, en revendiquer le transfert en qualité de cotitulaire.

§ 3. Les droits visés aux §§ 1er et 2 doivent être exercés au plus tard deux ans après la délivrance du brevet. Cette disposition ne s'applique pas si le titulaire du brevet savait, au moment de la délivrance ou de l'acquisition du brevet, qu'il n'avait pas droit au brevet.

§ 4. L'introduction d'une demande en justice fait l'objet d'une inscription au Registre. Sont également inscrits la décision passée en force de chose jugée concernant la demande en justice ou tout abandon de celle-ci. Ces inscriptions ont lieu à l'intervention du greffier de la juridiction saisie, sur requête du demandeur ou de tout intéressé.

Art. 9. § 1. Indien een octrooi is aangevraagd, hetzij voor een uitvinding die aan de uitvinder of zijn rechtverkrijgende afhandig is gemaakt, hetzij met terzijdestelling van een wettelijke of contractuele verplichting, kan de benadeelde persoon eisen dat het octrooi aan hem wordt overgedragen, onverminderd alle andere rechten of rechtsvorderingen.

§ 2. Indien de benadeelde persoon slechts recht heeft op een deel van de octrooiaanvraag of van het verleende octrooi, kan hij overeenkomstig § 1 eisen dat de aanvraag of het octrooi aan hem als mederechthebbende wordt overgedragen.

§ 3. De in §§ 1 en 2 bedoelde rechten moeten ten laatste twee jaar na de verlening van het octrooi in rechte worden uitgeoefend. Deze bepaling is niet van toepassing indien de octrooihouder ten tijde van de verlening of de verkrijging van het octrooi wist dat hij geen recht op het octrooi had.

§ 4. Het instellen van een rechtsvordering wordt ingeschreven in het Register. Ook wordt ingeschreven de in kracht van gewijsde gegane beslissing op deze vordering of een andere beëindiging van de procedure. Deze inschrijvingen vinden plaats door bemiddeling van de griffier van de aangezochte rechterlijke instantie, op verzoek van de aanvrager of van elke belanghebbende.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 10. § 1er. Lorsqu'un changement intégral de propriété d'une demande de brevet ou d'un brevet est intervenu à la suite d'une demande en justice visée au § 4 de l'article 9, les licences et autres droits s'éteignent par l'inscription de la personne habilitée au Registre.

§ 2. Si, avant l'inscription de l'introduction de la demande en justice :

a) Le titulaire de la demande du brevet ou du brevet à exploiter l'invention en Belgique ou fait des préparatifs effectifs et sérieux à cette fin, ou si

b) Le concessionnaire d'une licence l'a obtenue et a exploité l'invention sur le territoire belge ou fait des préparatifs effectifs et sérieux à cette fin,

ils peuvent poursuivre cette exploitation, à condition de demander une licence non exclusive au nouveau titulaire de la demande de brevet ou du brevet inscrit au Registre. Ils disposent pour ce faire du délai prescrit par le Roi. La licence doit être concédée pour une période et à des conditions raisonnables.

§ 3. Le paragraphe précédent n'est pas applicable si le titulaire de la demande de brevet ou du brevet ou le licencié était de mauvaise foi au moment du commencement de l'exploitation ou des préparatifs effectués à cette fin.

Art. 10. § 1. Bij een volledige verandering in het houderschap van een octrooiaanvraag of een octrooi ingevolge een rechtsvordering op grond van artikel 9, § 4, vervallen licenties en andere rechten door inschrijving van de rechthebbende in het Register.

§ 2. Indien vóór de inschrijving van het instellen van deze rechtsvordering :

a) De houder van de octrooiaanvraag of van het octrooi de uitvinding in België heeft toegepast of hiertoe daadwerkelijke en wezenlijke voorbereidingen heeft getroffen, of indien;

b) Een licentiehouder een licentie heeft verkregen en de uitvinding op het Belgisch grondgebied heeft toegepast of getroffen,

kunnen zij de toepassing voorzetten mits zij de nieuwe in het Register ingeschreven houder van de octrooiaanvraag of van het octrooi om een niet-uitsluitende licentie verzoeken. Dit verzoek dient binnen de door de Koning voorgeschreven termijn te worden gedaan. De licentie moet voor een redelijke periode en tegen redelijke voorwaarden worden verleend.

§ 3. Het bepaalde in de vorige paragraaf is niet van toepassing indien de houder van de octrooiaanvraag of van het octrooi of de licentiehouder te kwader trouw was toen hij met de toepassing van de uitvinding of de voorbereiding hiertoe begon.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 11. Les dispositions des articles 9 et 10, sont applicables lorsque la contestation relative à la propriété d'une demande de brevet ou d'un brevet est portée devant un tribunal arbitral.

Art. 11. Het bepaalde in artikel 9 en 10 is van toepassing wanneer het geschil inzake het houderschap van een octrooiaanvraag of van een octrooi voor een scheidsrecht wordt gebracht.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 12. L'inventeur a le droit d'être mentionné comme tel dans le brevet; il peut également s'opposer à cette mention.

Art. 12. De uitvinder heeft het recht om als dusdanig in het octrooi vermeld te worden; hij kan zich ook tegen een dergelijke vermelding verzetten.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 3. — De la délivrance du brevet d'invention

Art. 13. Quiconque veut obtenir un brevet d'invention est tenu de déposer une demande. Cette demande doit satisfaire aux conditions et formes fixées par la présente loi et par le Roi.

Afdeling 3. — De aflevering van het uitvindingsoctrooi

Art. 13. Degene die een uitvindingsoctrooi wenst te bekomen moet een aanvraag indienen. Deze aanvraag moet voldoen aan de voorwaarden en vormen vastgelegd in de huidige wet en door de Koning.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 14. Sans préjudice de l'application du chapitre III de la présente loi, le dépôt de la demande de brevet est effectué à l'Office, soit en personne, soit par envoi postal. Il peut également être effectué en personne auprès des services publics du royaume désignés à cet effet par le Roi.

Un procès-verbal, dressé sans frais soit par le fonctionnaire de l'Office délégué à cet effet par le ministre, soit par le fonctionnaire compétent du service public, constate chaque dépôt en énonçant le jour et l'heure de la réception des pièces. Il est signé par le déposant, si le dépôt est fait en personne.

Art. 14. Onverminderd de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk III van deze wet wordt de indiening van de octrooiaanvraag, hetzij in persoon, hetzij per post, bij de Dienst gedaan. De indiening kan eveneens in persoon geschieden bij de door de Koning daartoe aangeduide openbare diensten van het koninkrijk.

Een proces-verbaal kosteloos opgesteld, hetzij door een daartoe door de minister aangewezen ambtenaar van de Dienst, hetzij door de bevoegde ambtenaar van de openbare dienst, stelt elke indiening vast met vermelding van de dag en het uur van de ontvangst der stukken. Indien de indiening in persoon geschiedt wordt dit proces-verbaal door de neerlegger getekend.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 15. § 1er. La demande de brevet doit contenir :

- 1) Une requête en délivrance d'un brevet adressée au ministre;
- 2) Une description de l'invention;
- 3) Une ou plusieurs revendications;
- 4) Les dessins auxquels se réfèrent la description ou les revendications;
- 5) Un abrégé.

§ 2. Toute demande de brevet donne lieu au paiement de la taxe de dépôt; la preuve du paiement de cette taxe doit parvenir à l'Office au plus tard un mois après le dépôt de la demande.

Art. 15. § 1. De octrooiaanvraag moet bevatten :

- 1) Een tot de minister gericht verzoek tot verlening van een octrooi;
- 2) Een beschrijving van de uitvinding;
- 3) Eén of meer conclusies;

- 4) De tekeningen waarnaar de beschrijving of de conclusies verwijzen;
- 5) Een uittreksel.

§ 2. Elke octrooiaanvraag geeft aanleiding tot betaling van de indieningstaks; het bewijs van betaling van deze taks dient uiterlijk één maand na de indiening van de aanvraag aan de Dienst toe te komen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 16. § 1er. Pour autant qu'il soit satisfait aux dispositions de l'article 14, la date de dépôt de la demande de brevet est celle à laquelle le demandeur a produit des documents qui contiennent :

- 1) Une déclaration selon laquelle un brevet est demandé;
- 2) Les indications permettant d'identifier le demandeur;
- 3) Une description de l'invention et une ou plusieurs revendications, même si la description et les revendications ne sont pas conformes aux autres exigences de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution.

§ 2. La demande de brevet qui ne satisfait pas aux conditions visées au § 1er du présent article n'est pas acceptée.

§ 3. Sans préjudice de l'application des dispositions des lois du 10 janvier 1955 et du 4 août 1955, mention du dépôt des demandes de brevet est faite au Registre.

Art. 16. § 1. Voor zover aan de bepalingen gesteld in het artikel 14 is voldaan, is de datum van de indiening van de octrooiaanvraag de datum waarop de aanvrager documenten overlegt die bevatten :

- 1) Een verklaring dat een octrooi wordt aangevraagd;
- 2) Gegevens waaruit de identiteit van de aanvrager blijkt;
- 3) Een beschrijving van de uitvinding en één of meer conclusies, zelfs indien de beschrijving en de conclusies niet overeenstemmen met de andere vereisten van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten.

§ 2. De octrooiaanvraag die niet voldoet aan de § 1 van dit artikel bedoelde voorwaarden wordt niet aanvaard.

§ 3. Onverminderd de toepassing van de bepalingen der wetten van 10 januari 1955 en van 4 augustus 1955, wordt melding gemaakt van de indiening der aanvragen in het Register.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 17. § 1er. La demande de brevet doit contenir une description de l'invention suffisamment claire et complète pour qu'un homme du métier puisse la mettre en œuvre.

Lorsque l'invention concerne l'utilisation d'un micro-organisme auquel le public n'a pas accès, une culture du micro-organisme doit être déposée auprès d'un organisme habilité à cet effet par le Roi.

§ 2. La ou les revendications définissent l'objet de la protection demandée. Elles doivent être claires et concises et se fonder sur la description.

§ 3. Des dessins sont joints s'ils sont nécessaires à l'intelligence de l'invention.

§ 4. L'abrégé accompagné, si nécessaire, d'un dessin sert exclusivement à des fins d'information technique; il ne peut être pris en considération pour aucune autre fin. Il est soumis au contrôle de l'Office.

Art. 17. § 1. De uitvinding moet in de octrooiaanvraag zodanig duidelijk en volledig worden beschreven dat zij door een deskundige kan worden toegepast.

Wanneer de uitvinding betrekking heeft op het gebruik van een micro-organisme dat niet openbaar toegankelijk is, dient een cultuur van het micro-organisme gedeponneerd te worden bij een door de Koning daartoe gemachtigde instelling.

§ 2. De conclusie(s) beschrijven het onderwerp waarvoor bescherming wordt gevraagd. Zij dienen duidelijk en beknopt te zijn en steun te vinden in de beschrijving.

§ 3. Tekeningen worden toegevoegd indien zij nodig zijn om de uitvinding te begrijpen.

§ 4. Het uittreksel, zo nodig vergezeld van een tekening, is alleen bedoeld als technische informatie; het kan niet in aanmerking komen

voor enig ander doel. Het wordt onderworpen aan de controle van de Dienst.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 18. La demande de brevet ne peut concerner qu'une invention ou une pluralité d'inventions liées entre elles de telle sorte qu'elles ne forment qu'un seul concept inventif général.

Toute demande qui ne satisfait pas aux dispositions de l'alinéa précédent doit être divisée dans le délai prescrit.

Une demande divisionnaire ne peut être déposée que pour des éléments qui ne s'étendent pas au-delà du contenu de la demande initiale telle qu'elle a été déposée; dans la mesure où il est satisfait à cette exigence, la demande divisionnaire est considérée comme déposée à la date de dépôt de la demande initiale et, s'il y a lieu, bénéficie du droit de priorité de cette demande initiale.

Est rejetée toute demande de brevet qui n'a pas été divisée conformément aux dispositions du présent article.

Art. 18. De octrooiaanvraag mag slechts op één enkele uitvinding betrekking hebben of op een groep van uitvindingen, die zodanig onderling verbonden zijn dat zij op een enkele algemene uitvindingsgedachte berusten.

Iedere aanvraag welke niet aan de in het vorige lid gestelde bepalingen voldoet dient binnen de voorgeschreven termijn gesplitst te worden.

Een afgesplitste aanvraag kan alleen worden ingediend voor onderwerpen die door de inhoud van de oorspronkelijke aanvraag zoals die is ingediend worden gedekt; voor zover aan deze eis wordt voldaan, wordt de afgesplitste aanvraag geacht te zijn ingediend op de datum van indiening van de oorspronkelijke aanvraag en geniet zij het recht van voorrang daarvan.

Elke niet overeenkomstig de bepalingen van dit artikel afgesplitste octrooiaanvraag wordt afgewezen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 19. § 1er. Le demandeur d'un brevet qui veut se prévaloir de la priorité, prévue par la convention de Paris, d'un dépôt antérieur est tenu de produire une déclaration de priorité et une copie de la demande antérieure dans les conditions et délais fixés par le Roi.

Le dépôt antérieur peut être constitué par un premier dépôt régulier d'une demande de brevet belge ou d'une demande de brevet européen ou internationale désignant la Belgique.

Le droit de priorité attaché à un premier dépôt fait dans un Etat qui n'est pas partie à la convention de Paris ne peut être revendiqué, dans les conditions et avec des effets équivalents à ceux prévus par cette convention, que dans la mesure où cet Etat accorde, en vertu d'un accord international, sur la base d'un premier dépôt d'une demande de brevet belge ou d'une demande de brevet européen ou internationale désignant la Belgique, un droit de priorité soumis à des conditions et ayant des effets équivalents à ceux prévus par la convention de Paris.

§ 2. Des priorités multiples peuvent être revendiquées pour une demande de brevet même si elles proviennent d'Etats différents. Le cas échéant, des priorités multiples peuvent être revendiquées pour une même revendication. Si des priorités multiples sont revendiquées, les délais qui ont pour point de départ la date de priorité sont calculés à compter de la date de la priorité la plus ancienne.

§ 3. Lorsqu'une ou plusieurs priorités sont revendiquées pour une demande de brevet, le droit de priorité ne couvre que les éléments de la demande de brevet qui sont contenus dans la demande ou dans les demandes dont la priorité est revendiquée.

§ 4. Si certains éléments de l'invention pour lesquels la priorité est revendiquée ne figurent par parmi les revendications formulées dans la demande antérieure, il suffit, pour que la priorité puisse être accordée, que l'ensemble des pièces de la demande antérieure révèle d'une façon précise lesdits éléments.

§ 5. Par l'effet du droit de priorité, la date de priorité est considérée comme celle du dépôt de la demande de brevet pour l'application de l'article 5, §§ 2 et 3.

§ 6. La revendication de chaque droit de priorité est soumise à une taxe à acquitter dans le délai et suivant les modalités fixés par le Roi.

§ 7. L'inobservation des délais, conditions et modalités prévus par le présent article entraîne de plein droit, pour la demande de brevet considérée, la perte du droit de priorité.

Art. 19. § 1. De octrooiaanvrager die zich wil beroepen op het in het verdrag van Parijs voorziene recht van voorrang van een eerdere octrooiaanvraag moet een verklaring van voorrang alsook een afschrift van de eerdere aanvraag in de door de Koning bepaalde voorwaarden en termijnen indienen.

De eerdere octrooiaanvraag mag bestaan uit een eerste regelmatige indiening van een Belgische octrooiaanvraag of van een Europese of internationale octrooiaanvraag met aanwijzing van België.

Het voorrangrecht voortvloeiend uit een eerste indiening in een Staat die geen partij is bij het verdrag van Parijs mag slechts, onder dezelfde voorwaarden en met dezelfde gevolgen als bepaald in dat verdrag, worden opgeëist indien deze Staat, krachtens een internationaal verdrag, op grond van een eerste indiening van een Belgische octrooiaanvraag of van een Europese of internationale octrooiaanvraag met aanwijzing van België, een voorrangrecht erkent onder vergelijkbare voorwaarden en met vergelijkbare rechtsgevolgen als die welke zijn bedoeld in het verdrag van Parijs.

§ 2. Voor een octrooiaanvraag kan op meer dan één recht van voorrang een beroep worden gedaan, zelfs indien de rechten van voorrang uit verschillende Staten afkomstig zijn. Ook kan voor een zelfde conclusie op meer dan één recht van voorrang een beroep worden gedaan. Indien op meer dan één recht van voorrang een beroep wordt gedaan, worden de termijnen, die beginnen op de voorrangdatum, berekend vanaf de vroegste voorrangdatum.

§ 3. Indien voor een octrooiaanvraag op één of meer rechten van voorrang een beroep wordt gedaan, geldt het recht van voorrang alleen voor die elementen van de octrooiaanvraag, die zijn vervat in de aanvraag of aanvragen, waarop het beroep op het recht van voorrang steunt.

§ 4. Indien bepaalde elementen van de uitvinding, waarvoor een beroep op het recht van voorrang is gedaan, niet voorkomen in de conclusies welke staan vermeld in de eerdere aanvraag, kan voorrang worden erkend, indien uit de gezamenlijke stukken van de eerdere aanvraag deze elementen duidelijk blijken.

§ 5. Voor de toepassing van artikel 5, §§ 2 en 3, heeft het voorrangrecht voor gevolg dat de datum van voorrang beschouwd wordt als zijnde de datum van de indiening van de octrooiaanvraag.

§ 6. De opeising van ieder voorrangrecht is onderworpen aan een taks welke dient gekwetten te worden binnen de termijn en overeenkomstig de door de Koning vastgestelde modaliteiten.

§ 7. Het niet in acht nemen van de bij de deze wet voorziene termijnen, voorwaarden en modaliteiten brengt van rechtswege het verlies van het voorrangrecht mede ten aanzien van de beschouwde octrooiaanvraag.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 20. § 1er. Si la demande de brevet satisfait aux conditions fixées à l'article 16 mais ne répond pas aux autres conditions légales ou réglementaires, le demandeur peut procéder à la régularisation de la demande dans le délai prescrit et moyennant le paiement d'une taxe. Au terme du délai, la demande non régularisée est rejetée.

§ 2. Les effets de la demande de brevet sont réputés nuls et non avenues lorsque la demande de brevet a été retirée ou lorsqu'elle a été rejetée en vertu d'une décision qui n'est plus susceptible de recours. La présente disposition ne porte pas atteinte aux dispositions de la convention de Paris relative à l'acquisition du droit de priorité.

Art. 20. § 1. Indien de octrooiaanvraag wel beantwoordt aan de in het artikel 16 gestelde voorwaarden doch niet aan de andere wettelijke of reglementaire voorwaarden, kan de aanvrager overgaan tot het regulariseren van de aanvraag binnen de voorgeschreven termijn en mits betaling van een taks. Bij het verstrijken van die termijn wordt de niet-regulariseerde aanvraag verworpen.

§ 2. De uit de octrooiaanvraag voortvloeiende rechtsgevolgen worden als nietig en van generlei waarde beschouwd, indien de octrooiaanvraag is ingetrokken of is afgewezen bij een in kracht van gewijsde gegane beslissing. Deze bepaling doet geen afbreuk aan de bepalingen van het verdrag van Parijs houdende de verkrijging van het voorrangrecht.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 21. § 1er. La demande de brevet donne lieu à l'établissement d'un rapport de recherche sur l'invention.

§ 2. Le rapport de recherche est établi par un organisme intergouvernemental désigné par le Roi.

Ce rapport est établi sur la base des revendications, en tenant compte de la description et, le cas échéant, des dessins. Il cite les éléments de l'état de la technique qui peuvent être pris en considération pour apprécier la nouveauté de l'invention et l'activité inventive.

§ 3. Le demandeur est tenu d'acquitter une taxe de recherche dans le délai et suivant les modalités fixés par le Roi.

§ 4. L'Office avertit le demandeur de l'approche du terme du délai dans lequel il doit acquitter la taxe de recherche et de la conséquence qui découlerait de l'absence de paiement de cette taxe. Une copie de l'avertissement est transmise par l'Office à l'usufruitier, au créancier gagiste ou saisissant et au licencié inscrits au Registre.

Une copie de l'avertissement est également transmise par l'Office à la personne dont l'action en revendication de la demande de brevet a été inscrite au Registre.

Par dérogation à la disposition du § 3 du présent article, le revendiquant peut acquitter la taxe de recherche dans le délai visé audit paragraphe. Si le titulaire de la demande de brevet acquitte également cette taxe, l'Office rembourse au revendiquant la taxe payée par ce dernier.

En cas de rejet ou d'abandon de l'action en revendication, le revendiquant qui a acquitté la taxe de recherche ne peut réclamer le remboursement de cette taxe ni à l'Office ni au titulaire de la demande de brevet lorsque ce titulaire s'est abstenu de payer la taxe.

Les avertissements et les copies sont envoyés par l'Office à la dernière adresse qu'il connaît des intéressés. Le défaut d'envoi ou de réception de ces avertissements et copies ne dispense pas du paiement de la taxe de recherche dans le délai prescrit; il ne peut être invoqué ni en justice ni à l'égard de l'Office.

§ 5. L'Office notifie le rapport de recherche au demandeur qui peut déposer une nouvelle rédaction des revendications et de l'abrégé. La nouvelle rédaction des revendications ne peut étendre la portée de la demande de brevet. Sur requête, le demandeur qui a déposé une nouvelle rédaction des revendications peut être autorisé par l'Office à modifier la description uniquement pour en éliminer les éléments qui ne seraient plus en concordance avec les nouvelles revendications.

§ 6. Le Roi fixe les conditions et délais pour l'établissement du rapport de recherche et pour la modification des revendications, de la description et de l'abrégé.

§ 7. Si l'invention, objet de la demande de brevet, est soumise aux dispositions de la loi du 10 janvier 1955 ou à celles de la loi du 4 août 1955, la procédure prévue par le présent article ne peut être engagée qu'à partir de la levée du secret frappant l'invention, sans préjudice de l'application de l'article 22, § 2, troisième alinéa.

§ 8. Le Roi peut décider que, si un rapport de recherche, établi par l'organisme intergouvernemental visé au § 2 du présent article et portant sur une invention identique à celle pour laquelle une demande de brevet est déposée en Belgique, a été produit, avant l'expiration du délai fixé pour l'acquiescement de la taxe de recherche visée au § 3 dans la procédure de délivrance d'un brevet étranger, ce rapport de recherche pourra, sous les conditions fixées par Lui, être utilisé, sur requête du demandeur, dans la procédure de délivrance du brevet belge.

§ 9. Sur requête du demandeur adressée à l'Office dans le délai visé au § 3, l'Office soumet l'invention, objet de la demande de brevet, à la recherche de type international visée à l'article 15, alinéa 5, a, du Traité de coopération. Cette recherche est réputée constituer la recherche sur l'invention visée au § 1er du présent article.

La présentation de la requête est soumise au paiement d'une taxe.

Art. 21. § 1. De octrooiaanvraag wordt gevolgd door het opstellen van een verslag van nieuwheidsonderzoek aangaande de uitvinding.

§ 2. Het verslag van nieuwheidsonderzoek wordt opgemaakt door een door de Koning aangewezen intergouvernementele instelling.

Dit verslag wordt opgesteld op grond van de conclusies, rekening houdende met de beschrijving en desgevallend met de tekeningen. Het vermeldt de gegevens van de stand der techniek welke kunnen in acht worden genomen bij de beoordeling van de nieuwheid van de uitvinding, en van de uitvinderswerkzaamheid.

§ 3. De aanvrager dient een taks voor opzoeking te kwijten binnen de termijn en op de wijze door de Koning vastgesteld.

§ 4. De Dienst verwittigt de aanvrager van het naderende einde van de termijn binnen welke hij zijn opzoekingsstaks dient te kwijten en van de gevolgen die zouden voortvloeien uit het niet-betalen van die taks. Een afschrift van deze verwittiging wordt door de Dienst overgemaakt aan de vruchtgebruiker, pandhouder of beslaglegger en aan de licentiehouder die in het Register zijn ingeschreven.

Een afschrift van verwittiging wordt door de Dienst eveneens overgemaakt aan de persoon wiens vordering tot opeising van de octrooiaanvraag in het Register werd ingeschreven.

In afwijking van het bepaalde in § 3 van dit artikel, mag de opeiser zijn opzoekingsstaks kwijten in de door deze paragraaf aangegeven termijn. Indien de houder van de octrooiaanvraag eveneens deze taks kwijt, betaalt de Dienst aan de opeiser de door hem betaalde taks terug.

In geval van afwijzing of afstand van vordering tot opeising kan de opeiser die de opzoekingsstaks heeft betaald de terugbetaling van deze taks niet opeisen bij de Dienst, noch bij de houder van de octrooiaanvraag, wanneer de houder nagelaten heeft de taks te betalen.

De verwittigingen en de afschriften worden door de Dienst naar het laatstgekende adres van de belanghebbende gezonden. Het niet-verzenden of het niet-ontvangen van deze verwittigingen of afschriften geeft geen vrijstelling van betaling van de opzoekingsstaks binnen de voorgeschreven termijn; daarop kan noch in rechte, noch ten opzichte van de Dienst beroep worden gedaan.

§ 5. De Dienst betekent het verslag van nieuwheidsonderzoek aan de aanvrager die een nieuwe tekst van de conclusies en van het uittreksel kan indienen. De nieuwe redactie der conclusies mag niet verder reiken dan de octrooiaanvraag. Op verzoek kan de aanvrager, die een nieuwe redactie der conclusies heeft ingediend, de toestemming van de Dienst verkrijgen om de beschrijving te wijzigen enkel om de elementen uit te schakelen die niet meer in overeenstemming zouden zijn met de nieuwe conclusies.

§ 6. De Koning bepaalt de voorwaarden en stelt de termijnen vast binnen welke het verslag van nieuwheidsonderzoek dient opgemaakt te worden en de wijzigingen aan de conclusies, aan de beschrijving en aan het uittreksel dienen te geschieden.

§ 7. Indien de uitvinding, waarvoor een octrooi aangevraagd wordt, onder de toepassing valt van de wet van 10 januari 1955 of van de wet van 4 augustus 1955, mag de procedure voorzien in dit artikel slechts aangewend worden vanaf het ogenblik waarop het uitvindingsgeheim opgeheven wordt, onverminderd de toepassing van artikel 22, § 2, derde lid.

§ 8. Indien een verslag van nieuwheidsonderzoek, opgemaakt door de intergouvernementele instelling bedoeld in § 2 van dit artikel en dat handelt over een uitvinding die identiek is aan deze waarvoor een octrooiaanvraag in België ingediend is, vóór de afloop van de termijn vastgelegd voor de kwijting van de opzoekingsstaks bedoeld in § 3 in de verleningsprocedure van een buitenlands octrooi ingediend werd, mag de Koning beslissen dat dit verslag van nieuwheidsonderzoek, onder de voorwaarden door Hem vastgelegd, zal kunnen aangewend worden, op verzoek van de aanvrager, bij de verleningsprocedure van het Belgisch octrooi.

§ 9. Op verzoek van de aanvrager, gericht aan de Dienst binnen de termijn bepaald in § 3, onderwerpt de Dienst de uitvinding, voorwerp der octrooiaanvraag, aan het nieuwheidsonderzoek van het internationale type zoals bedoeld in artikel 15, lid 5, a, van het Samenwerkingsverdrag. Dit onderzoek maakt het nieuwheidsonderzoek uit aangaande de in § 1 van onderhavig artikel bedoelde uitvinding.

De indiening van het verzoek is onderworpen aan de betaling van een taks.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 22. § 1er. Sous réserve des dispositions de l'article 39, § 3, l'accomplissement des formalités prescrites pour la délivrance du brevet est sanctionné par un arrêté ministériel. Cet arrêté constitue le brevet.

§ 2. L'arrêté est délivré aussitôt que possible après l'expiration d'un délai de dix-huit mois à compter de la date de dépôt de la demande de brevet ou, si le droit de priorité prévu par la convention de Paris a été revendiqué conformément aux dispositions de l'article 19, à compter de la priorité la plus ancienne indiquée dans la déclaration de priorité.

Le demandeur peut requérir que l'arrêté soit délivré dès l'accomplissement des formalités prescrites pour l'octroi du brevet.

Les alinéas précédents du présent paragraphe sont également applicables si, dans un délai à fixer par le Roi et prenant cours à la date de dépôt de la demande de brevet, le demandeur dont l'invention est soumise aux dispositions de la loi du 10 janvier 1955 ou à celle de la loi du 4 août 1955, informe par écrit l'Office de sa décision de ne pas acquitter la taxe de recherche prévue à l'article 21, § 3. Le présent alinéa n'est toutefois pas applicable si, dans le délai qui y est visé, l'introduction d'une action en revendication de la propriété de la demande de brevet a fait l'objet d'une inscription au Registre.

§ 3. La délivrance des brevets se fait sans examen préalable de la brevetabilité des inventions, sans garantie du mérite des inventions ou de l'exactitude de la description de celles-ci et aux risques et périls des demandeurs.

§ 4. Sans préjudice de l'application des dispositions des lois du 10 janvier 1955 et du 4 août 1955, mention de la délivrance des brevets est faite au Registre.

Art. 22. § 1. Onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 39, § 3, wordt de vervulling van de formaliteiten die voorgeschreven zijn voor de verlening van het octrooi bekrachtigd door een ministerieel besluit. Dit besluit maakt het octrooi uit.

§ 2. Het besluit wordt zo vlug mogelijk verleend na het verstrijken van een termijn van achttien maanden te rekenen vanaf de datum van indiening van de octrooiaanvraag of indien een recht van voorrang, voorzien bij het verdrag van Parijs, werd ingeroepen overeenkomstig het bepaalde in artikel 19, vanaf de oudste voorrang aangeduid in de verklaring van voorrang.

De aanvrager mag eisen dat het besluit wordt verleend van zodra de formaliteiten, die voorgeschreven zijn voor de verlening van het octrooi, vervuld zijn.

De vorige leden van deze paragraaf zijn eveneens van toepassing, indien, binnen een door de Koning te bepalen termijn en met ingang van de datum van indiening van het octrooi, de aanvrager wiens uitvinding onderworpen is aan de bepalingen van de wet van 10 januari 1955 of aan die van de wet van 4 augustus 1955 de Dienst schriftelijk laat weten dat hij beslist heeft de bij artikel 21, § 3, voorziene taks voor opzoeking niet te kwijten. Dit lid is echter niet van toepassing indien, binnen de bedoelde termijn, de indiening van de vordering tot opeising van het houderschap van een octrooiaanvraag werd ingeschreven in het Register.

§ 3. De verlening van de octrooien geschiedt zonder voorafgaand onderzoek van hun octrooieerbaarheid, zonder waarborg voor hun waarde of van de juistheid van de beschrijving der uitvindingen en op eigen risico van de aanvrager.

§ 4. Onverminderd de toepassing van de wetbepalingen van 10 januari 1955 en van 4 augustus 1955, wordt melding gemaakt van de verlening der octrooien in het Register.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 23. A la date de la délivrance du brevet, sous réserve de l'application des dispositions de la loi du 10 janvier 1955 et de la loi du 4 août 1955, le dossier du brevet est mis à la disposition du public à l'Office. A partir de cette date, copie peut en être obtenue aux conditions et dans les formes fixées par le Roi.

Le dossier comprend, en particulier, l'arrêté ministériel de délivrance, la description de l'invention, les revendications, les dessins auxquels se réfère la description ainsi que, le cas échéant, le rapport de recherche sur l'invention, la nouvelle rédaction des revendications, la description modifiée et les documents relatifs à la revendication du droit de priorité prévu par la convention de Paris.

Art. 23. Zodra het octrooi verleend is wordt, onder voorbehoud van de toepassing van de bepalingen van de wetten van 10 januari 1955 en van 4 augustus 1955, het dossier van het octrooi ten zetel van de Dienst ter inzage gelegd van het publiek. Vanaf dat tijdstip kan hiervan, in de door de Koning vastgestelde voorwaarden en vormen, afschrift worden bekomen.

Het dossier omvat in het bijzonder het ministerieel besluit van octrooi-verlening, de beschrijving der uitvinding, de conclusies, de tekeningen waarnaar de beschrijving verwijst alsook in voorkomend geval, het verslag van nieuwheidsonderzoek aangaande de uitvinding, de nieuwe

tekst der conclusies, de gewijzigde beschrijving en de stukken welke betrekking hebben op het in het verdrag van Parijs bedoelde recht van voorrang.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 24. Le droit exclusif visé à l'article 2 prend effet à compter du jour où le brevet est mis à la disposition du public.

Art. 24. Het in artikel 2 bedoeld uitsluitend recht heeft uitwerking vanaf de dag waarop het octrooi ter inzage van het publiek is gelegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 25. § 1er. Les modalités de la tenue du Registre sont déterminées par le ministre. Il est fait mention au Recueil des inscriptions figurant au Registre. Le Registre est ouvert à l'inspection publique à l'Office.

§ 2. L'Office assure la publication intégrale des brevets délivrés. Ceux-ci sont également publiés en substance dans le Recueil.

Le Roi fixe les conditions d'abonnement au Recueil.

Art. 25. § 1. De minister bepaalt de wijze waarop het Register wordt bijgehouden. In de Verzameling wordt melding gemaakt van de inschrijvingen in het Register. Dit Register kan door het publiek worden ingezien ten zetel van de Dienst.

§ 2. De Dienst publiceert integraal de verleende octrooien. De kenmerkende bestanddelen van deze octrooien worden eveneens gepubliceerd in de Verzameling.

De Koning bepaalt de abonnementsvoorwaarden op de Verzameling.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 4. — Des droits et obligations attachés au brevet d'invention et à la demande de brevet d'invention

Art. 26. L'étendue de la protection conférée par le brevet est déterminée par la teneur des revendications. Toutefois, la description et les dessins servent à interpréter les revendications.

Si l'objet du brevet porte sur un procédé, les droits conférés par ce brevet s'étendent aux produits obtenus directement par ce procédé.

Afdeling 4. — Rechten en verplichtingen verbonden aan het uitvindingsoctrooi en aan de aanvraag ervan

Art. 26. De beschermingsomvang van het octrooi wordt bepaald door de inhoud van de conclusies. Niettemin dienen de beschrijving en de tekeningen tot uitleg van de conclusies.

Indien het octrooi is verleend voor een werkwijze strekken de aan dat octrooi verbonden rechten zich uit tot de voortbrengselen die rechtstreeks verkregen zijn door die werkwijze.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 27. § 1er. Le brevet confère le droit d'interdire à tout tiers, en l'absence du consentement du titulaire de brevet :

a) La fabrication, l'offre, la mise dans le commerce, l'utilisation ou bien l'importation ou la détention aux fins précitées du produit objet du brevet;

b) L'utilisation d'un procédé objet du brevet ou, lorsque le tiers sait ou lorsque les circonstances rendent évident que l'utilisation du procédé est interdite sans le consentement du titulaire du brevet, l'offre de son utilisation sur le territoire belge;

c) L'offre, la mise dans le commerce ou l'utilisation ou bien l'importation ou la détention aux fins précitées du produit obtenu directement par le procédé objet du brevet.

§ 2. Le brevet confère également le droit d'interdire à tout tiers, en l'absence du consentement du titulaire de brevet, la livraison ou l'offre de livraison, sur le territoire belge, à une personne autre que celles

habilités à exploiter l'invention brevetée, des moyens de mise en œuvre, sur ce territoire, de cette invention se rapportant à un élément essentiel de celle-ci, lorsque le tiers sait ou lorsque les circonstances rendent évident que ces moyens sont aptes et destinés à cette mise en œuvre.

Les dispositions de l'alinéa précédent ne sont pas applicables lorsque les moyens de mise en œuvre sont des produits qui se trouvent couramment dans le commerce, sauf si le tiers incite la personne à qui il livre à commettre des actes interdits par le § 1er.

Ne sont pas considérées comme personnes habilitées à exploiter l'invention au sens de l'alinéa 1er du présent paragraphe celles qui accomplissent les actes visés à l'article 28, sous a à c.

Art. 27. § 1. Het octrooi geeft de octrooihouder het recht om iedere derde die niet zijn toestemming hiertoe heeft verkregen te verbieden:

a) Een voortbrengsel waarop het octrooi betrekking heeft, te vervaardigen, aan te bieden, in het verkeer te brengen, te gebruiken, dan wel daartoe in te voeren of in voorraad te hebben;

b) Een werkwijze waarop het octrooi betrekking heeft, toe te passen of, indien de derde weet, dan wel het gezien de omstandigheden duidelijk is dat toepassing van de werkwijze verboden is zonder toestemming van de octrooihouder, voor toepassing op Belgisch grondgebied aan te bieden;

c) Een voortbrengsel dat rechtstreeks volgens de werkwijze waarop het octrooi betrekking heeft is verkregen, aan te bieden, in het verkeer te brengen, te gebruiken, dan wel daartoe in te voeren of in voorraad te hebben.

§ 2. Het octrooi geeft de octrooihouder ook het recht om iedere derde die niet zijn toestemming hiertoe heeft verkregen te verbieden op Belgisch grondgebied aan een ander dan degenen die gerechtigd zijn de uitvinding toe te passen, middelen betreffende een wezenlijk bestanddeel van de uitvinding aan te bieden of te leveren voor de toepassing van de geoctrooide uitvinding op het grondgebied, indien de derde weet dan wel het gezien de omstandigheden duidelijk is, dat deze middelen voor die toepassing geschikt en bestemd zijn.

De bepalingen van het vorige lid gelden niet indien de daarin bedoelde middelen algemeen in de handel verkrijgbare produkten zijn, tenzij de derde degene aan wie hij levert aanzet tot het verrichten van de krachtens § 1 verboden handelingen.

Worden niet geacht, in de zin van het eerste lid van deze paragraaf, gerechtigd te zijn tot toepassing van de uitvinding zij die de in artikel 28, sub a tot en met sub c, bedoelde handelingen verrichten.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 28. § 1er. Les droits conférés par le brevet ne s'étendent pas:

a) Aux actes accomplis dans un cadre privé et à des fins non commerciales;

b) Aux actes accomplis à titre expérimental qui portent sur l'objet de l'invention brevetée;

c) A la préparation de médicaments faite extemporanément et par unité dans les officines de pharmacie, sur ordonnance médicale, ni aux actes concernant les médicaments ainsi préparés;

d) A l'emploi, à bord des navires des pays de l'Union de Paris pour la protection de la propriété industrielle autres que la Belgique, de l'objet de l'invention brevetée, dans le corps du navire, dans les machines, agrès, appareils et autres accessoires, lorsque ces navires pénètrent temporairement ou accidentellement dans les eaux de la Belgique, sous réserve que ledit objet y soit employé exclusivement pour les besoins du navire;

e) A l'emploi de l'objet de l'invention brevetée dans la construction ou le fonctionnement des engins de locomotion aérienne ou terrestre des pays de l'Union de Paris pour la protection de la propriété industrielle autres que la Belgique, ou des accessoires de ces engins, lorsque ceux-ci pénètrent temporairement ou accidentellement sur le territoire belge;

f) Aux actes prévus par l'article 27 de la convention du 7 décembre 1944 relative à l'aviation civile internationale, lorsque ces actes concernent des aéronefs d'un Etat, autre que la Belgique, bénéficiant des dispositions de cet article.

§ 2. Les droits conférés par le brevet ne s'étendent pas aux actes concernant le produit couvert par ce brevet, accomplis sur le territoire belge, après que ce produit a été mis dans le commerce en Belgique par le titulaire du brevet ou avec son consentement exprès.

Art. 28. § 1. De uit een octrooi voortvloeiende rechten strekken zich niet uit tot:

a) Handelingen die in de particuliere sfeer en voor niet-commerciële doeleinden worden verricht;

b) Proefnemingen die het voorwerp van de geoctrooide uitvinding betreffen;

c) De bereiding voor direct gebruik ten behoeve van individuele gevallen op medisch voorschrift van geneesmiddelen in apotheken noch tot handelingen betreffende de aldus bereide geneesmiddelen;

d) Het gebruik, aan boord van schepen van de landen, andere dan België, behorende tot de Unie van Parijs tot bescherming van de industriële eigendom, van datgene wat het voorwerp van het octrooi uitmaakt in het schip zelf, de machines, het scheepswant, de tuigage en andere bijbehorende zaken, wanneer die schepen tijdelijk of bij toeval de wateren van België binnenkomen, mits bedoeld gebruik uitsluitend ten behoeve van het schip plaatsvindt;

e) Het gebruik van datgene wat het voorwerp van het octrooi uitmaakt in de constructie of werking van voor de voortbeweging in de lucht of te land dienende machines van de landen, andere dan België, behorende tot de Unie van Parijs tot bescherming van de industriële eigendom, of van het toebehoren van deze machines, wanneer zij tijdelijk of bij toeval op Belgisch grondgebied komen;

f) De handelingen vermeld in artikel 27 van het verdrag van 7 december 1944 inzake de internationale burgerlijke luchtvaart, wanneer deze handelingen betrekking hebben op een luchtvaartuig van een andere Staat dan België, waarvoor genoemd artikel van toepassing is.

§ 2. De uit een octrooi voortvloeiende rechten strekken zich niet uit tot handelingen die een door dit octrooi beschermd voortbrengsel betreffen en op Belgisch grondgebied worden verricht, nadat dit voortbrengsel door de octrooihouder of met zijn uitdrukkelijke toestemming in België in het verkeer is gebracht.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 29. Une indemnité raisonnable fixée suivant les circonstances peut être exigée par le demandeur de brevet de tout tiers qui a fait de l'invention, entre la date à laquelle la demande de brevet a été rendue accessible au public sur la requête du demandeur, soit remise en copie au tiers intéressé, et la date de la délivrance du brevet, une exploitation qui, après cette période, serait interdite en vertu du brevet.

La copie visée au premier alinéa doit préalablement être certifiée conforme par le directeur de l'Office ou son délégué.

A défaut d'accord entre les parties, l'indemnité est fixée par le tribunal; celui-ci peut en outre imposer les mesures qu'il juge nécessaire à la sauvegarde des intérêts du demandeur de brevet et du tiers.

L'étendue de la protection conférée à la demande de brevet est déterminée par les plus récentes revendications déposées à l'Office. Après la délivrance du brevet, le tiers peut demander la restitution de l'indemnité payée dans la mesure où la rédaction finale des revendications a restreint la portée des revendications initiales.

L'usufruitier de la demande de brevet peut se prévaloir des dispositions du présent article.

Lorsque la demande de brevet est rendue accessible au public sur requête adressée au ministre, mention en est faite au Registre.

L'action en indemnité et l'action en restitution sont prescrites par cinq ans à compter respectivement de la cessation de l'exploitation de l'invention et de la date de délivrance du brevet.

Art. 29. Een gezien de omstandigheden redelijke vergoeding kan door de octrooiaanvrager worden geëist van iedere derde die tussen de datum waarop hetzij de octrooiaanvraag op verzoek van de aanvrager voor het publiek toegankelijk is gemaakt, hetzij een afschrift ervan aan de betrokken derde werd bezorgd, en de datum van octrooiverlening, de uitvinding heeft toegepast op een wijze die na deze periode verboden zou zijn op grond van het octrooi.

Het in het eerste lid bedoelde afschrift wordt vooraf door de directeur van de Dienst of zijn afgevaardigde eensluidend verklaard.

Bij gebrek aan overeenstemming tussen de partijen wordt de vergoeding door de rechtbank vastgesteld, welke bovendien de naar haar oordeel noodzakelijke maatregelen kan opleggen ter vrijwaring van de belangen in hoofde van de octrooiaanvrager en van de derde.

De draagwijdte van de aan de octrooiaanvraag verleende bescherming wordt bepaald door de ten zetel van de Dienst laatst neergelegde conclusies. Na de octrooiverlening kan de derde de betaalde vergoeding terugvorderen in de mate waarin de eindredactie der conclusies de draagwijdte der oorspronkelijke conclusies beperkt.

De vruchtgebruiker van de octrooiaanvraag kan zich op de in dit artikel gestelde bepalingen beroepen.

Wanneer de octrooiaanvraag voor het publiek toegankelijk is gemaakt op een aan de minister gericht verzoek, wordt dit in het Register vermeld.

De vordering tot vergoeding en de vordering tot terugbetaling verjaren na vijf jaar, te rekenen vanaf de staking van de exploitatie der uitvinding, respectievelijk de datum van verlening van het octrooi.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 30. § 1er. Toute personne qui avant la date de dépôt ou de priorité d'un brevet, utilisait ou possédait de bonne foi sur le territoire belge l'invention, objet du brevet, a le droit, à titre personnel, d'exploiter l'invention malgré l'existence du brevet.

§ 2. Les droits conférés par le brevet ne s'étendent pas aux actes concernant le produit couvert par ce brevet accomplis sur le territoire belge après que ce produit a été mis dans le commerce en Belgique par la personne qui jouit du droit visé au § 1er.

§ 3. Les droits reconnus par le présent article ne peuvent être transmis qu'avec l'entreprise à laquelle ils sont attachés.

Art. 30. § 1. Wie te goeder trouw vóór de datum van indiening van de octrooiaanvraag of van voorrang van een octrooi, de uitvinding, voorwerp van het octrooi, op Belgisch grondgebied in gebruik had of er in het bezit van gekomen was, heeft het recht om de uitvinding ten persoonlijken titel te exploiteren ongeacht het bestaande octrooi.

§ 2. De uit het octrooi voortvloeiende rechten strekken zich niet uit tot handelingen die een door het octrooi beschermd voortbrengsel betreffen en op Belgisch grondgebied worden verricht, nadat het voortbrengsel in het verkeer in België is gebracht door de persoon die geniet van het recht bedoeld in § 1.

§ 3. De door dit artikel erkende rechten kunnen maar overgedragen worden samen met de onderneming waarmede zij verbonden zijn.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 31. § 1er. Le ministre peut octroyer, conformément aux articles 32 à 34, une licence d'exploitation d'une invention couverte par un brevet :

1° Lorsqu'un délai de quatre années à compter de la date de dépôt de la demande de brevet, ou de trois années à compter de la délivrance du brevet, le délai qui expire le plus tard devant être appliqué, s'est écoulé sans que l'invention brevetée soit exploitée par une fabrication sérieuse et continue en Belgique et sans que le titulaire du brevet justifie son inaction par des excuses légitimes.

Dans le cas d'un brevet ayant pour objet une machine, la fabrication sérieuse et continue en Belgique par le titulaire du brevet de produits obtenus à l'aide de cette machine peut être considérée comme valant exploitation de l'invention brevetée en Belgique lorsque cette fabrication apparaît comme plus importante pour l'économie du pays que celle de la machine elle-même.

Une licence obligatoire pour défaut ou insuffisance d'exploitation ne peut être concédée lorsque le produit couvert par le brevet belge, fabriqué dans un Etat faisant partie avec la Belgique d'une même union ou communauté économique, est mis dans le commerce sur le territoire belge en quantité suffisante pour satisfaire aux besoins sur le territoire national;

2° Lorsqu'une invention, couverte par un brevet appartenant au demandeur de la licence, ne peut être exploitée sans porter atteinte aux droits attachés à un brevet issu d'un dépôt antérieur et pour autant que le brevet dépendant présente un intérêt technique notable.

§ 2. Le demandeur de la licence doit établir :

1) Dans les cas visés au paragraphe précédent :

a) Que le titulaire du brevet tombe sous l'application de l'une de ces dispositions;

b) Qu'il s'est vainement adressé au titulaire du brevet pour obtenir une licence à l'amiable;

2) En outre, si la licence est réclamée par application du 1° du paragraphe précédent, qu'il disposerait, dans l'hypothèse où la licence lui serait octroyée, des moyens nécessaires pour assurer une fabrication sérieuse et continue en Belgique d'après l'invention brevetée.

§ 3. Toute action en contrefaçon d'une invention couverte par un brevet dont une licence obligatoire est demandée et intentée contre le demandeur d'une telle licence suspend la procédure d'octroi de la licence jusqu'au moment où le jugement ou l'arrêt acquiert force de chose jugée. Si la contrefaçon est établie, la demande de licence obligatoire est rejetée.

§ 4. Est réservée l'application des lois prévoyant l'octroi de licence d'exploitations d'inventions brevetées en des matières spéciales, notamment la défense nationale et l'énergie nucléaire.

Art. 31. § 1. De minister kan overeenkomstig artikel 32 tot en met 34 een licentie tot exploitatie van een uitvinding beschermd door een octrooi verlenen :

1° Wanneer een termijn van vier jaar is verstreken te rekenen vanaf de indiening van de octrooiaanvraag of van drie jaar te rekenen vanaf de octrooiverlening, waarbij de termijn die het laatst afloopt wordt toegepast, zonder dat het octrooi door een wezenlijke en doorlopende fabricage in België werd geëxploiteerd en zonder dat de octrooihouder dit door geldige redenen kan rechtvaardigen.

Wanneer een octrooi betrekking heeft op een machine kan de wezenlijke en doorlopende fabricage in België door de houder van het octrooi van produkten verkregen door het gebruik van deze machine als exploitatie van het octrooi in België aanzien worden wanneer deze vervaardiging voor de economie van het land belangrijker is dan de vervaardiging van de machine zelf.

Een gedwongen licentie wegens niet of onvoldoende exploitatie kan niet worden verleend wanneer het voortbrengsel dat door het Belgisch octrooi gedekt is, vervaardigd is in een Staat die met België deel uitmaakt van een zelfde economische unie of gemeenschap en in voldoende hoeveelheid in het verkeer gebracht is op Belgisch grondgebied om aan de nationale behoeften te voldoen;

2° Wanneer een uitvinding beschermd door een octrooi toebehorend aan de aanvrager van de licentie, niet kan geëxploiteerd worden zonder dat inbreuk wordt gepleegd op de rechten verbonden aan een octrooi, verleend ingevolge een oudere aanvraag en voor zover het afhankelijk octrooi een aanzienlijk technisch belang heeft.

§ 2. De licentieaanvrager moet bewijzen :

1) In de gevallen bedoeld in de vorige paragraaf :

a) Dat de octrooihouder onder toepassing valt van een van deze bepalingen;

b) Dat hij zich tevergeefs tot de octrooihouder gewend heeft om een licentie in der minne te bekomen;

2) Indien de licentie is gevraagd bij toepassing van vorige paragraaf, onder 1°, dat hij bovendien beschikt, voor het geval de licentie hem zou toegekend worden, over de middelen die voor een wezenlijke en doorlopende fabricage in België volgens de geoctrooierde uitvinding noodzakelijk zijn;

§ 3. Ieder vordering wegens inbreuk op een uitvinding, gedekt door een octrooi waarvoor een gedwongen licentie werd aangevraagd, en welke vordering gericht is tegen de aanvrager van een dergelijke licentie schorst de procedure van verlening der licentie tot op het ogenblik dat het vonnis of arrest in kracht van gewijsde is getreden. Indien de inbreuk is bewezen, wordt de aanvraag voor een gedwongen licentie afgewezen.

§ 4. Voorbehoud wordt gemaakt voor de toepassing van de wetten waarin het verlenen van licenties tot exploitatie van geoctrooierde uitvindingen voor bijzondere materies is voorzien, met name de landsverdediging en de kernenergie.

De Voorzitter. — De heer Geldolf stelt volgende amendementen voor :

1) Paragraaf 1 van dit artikel aan te vullen met een 3°, luidende:

« 3° Wanneer een octrooi een bijzonder algemeen belang vertoont en de toekenning van een gedwongen licentie onontbeerlijk blijkt om in 's lands behoeften te voorzien. »

2) Paragraaf 2 van hetzelfde artikel aan te vullen met een punt 3, luidende:

« 3) Indien de licentie is gevraagd bij de toepassing van vorige paragraaf, onder 3°, en onder voorbehoud van artikel 36, dat hij voor het geval de licentie hem zou toegekend worden, over de middelen beschikt om de exploitatie te verzekeren die door het bijzonder algemeen belang vereist wordt. »

1) Compléter le § 1er de cet article par un 3°, libellé comme suit:

« 3° Lorsque, s'agissant d'un brevet présentant un intérêt public spécial, l'octroi d'une licence obligatoire s'avère indispensable pour couvrir les besoins du pays. »

2) Compléter le § 2 du même article par un point 3, libellé comme suit:

« 3) Si la licence est réclamée par application du 3° du paragraphe précédent, et sous réserve de l'article 36, qu'il disposerait, dans l'hypothèse où la licence lui serait octroyée, des moyens requis pour assurer l'exploitation qu'exige l'intérêt public spécial à satisfaire. »

— Het woord is aan de heer Geldolf.

De heer Geldolf. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wat de bespreking van de amendementen betreft zullen wij ons beperken tot het toelichten van het amendement bij artikel 31 omdat de eventuele verwerping van dit amendement al de andere amendementen betreffende de artikelen 33bis, 35bis enzovoort, overbodig maakt.

Het amendement bij artikel 31 en de andere amendementen op volgende artikelen strekken ertoe de oorspronkelijke tekst te herstellen. De minister heeft zoëven gezegd waarom de regering daar niet wenst op in te gaan. Wij wensen dat paragraaf 1 van artikel 31 wordt aangevuld met een 3°, luidende: « Wanneer een octrooi een bijzonder algemeen belang vertoont en de toekenning van een gedwongen licentie onontbeerlijk blijkt om in 's lands behoeften te voorzien. »

In de verantwoording zeggen wij dat de begrippen bijzonder algemeen belang en behoeften van het land onderhevig zijn aan schommelingen naargelang van de economische toestand en de technologische evolutie. Dit maakt dan ook dat de overheid moet kunnen beschikken over een middel om bepaalde octrooiën en licenties verplicht te laten exploiteren indien dit op dat ogenblik noodzakelijk blijkt.

Dat is dus de hoofdmotivering. In de commissie vroeg de minister de verwerping van dit en andere amendementen die het behoud van de oorspronkelijke tekst beogen. Hij verwees hiervoor naar zijn inleidende uiteenzetting en naar de verantwoording van de regering bij haar amendementen die in de Kamer werden ingediend. Wij hebben die amendementen nog eens nagelezen in het Kamerverslag van de heer Moors. Daarin wordt gezegd dat het 1° en het 2° van paragraaf 1 van de huidige tekst voldoende mogelijkheden bieden voor de regering om tussenbeide te komen wanneer zulks noodzakelijk mocht blijken.

De minister zegt daarin dat men willekeur van overheidswege moet vermijden. In onze verantwoording van ons amendement hebben wij op dat argument van willekeur van overheidswege gerepliceerd met te stellen dat het mogelijk arbitrair karakter van een beslissing van een minister van Economische Zaken wordt uitgesloten door de verplichte voorafgaandelijke consultatie van de betrokken partners van het bedrijfsleven en door de verplichte motivatie van de beslissing.

Deze beslissing is in ieder geval onderworpen aan het toetsingsrecht van de juridische macht.

Op het argument dat dit ons concurrentieel in een moeilijke positie brengt, antwoorden wij dat de met ons concurrerende landen deze bepaling ook reeds toepassen. Dat argument valt dus weg.

Bij het doornemen van het verslag van de heer Moors kwam ik nog tot een andere ontdekking.

Mijnheer de minister, u zult zich herinneren dat tijdens het raketten debat, toen hier wat meer mensen aanwezig waren, op een bepaald ogenblik sprake was over een amendement van de heer Rolin waarop destijds de minister gerepliceerd had met een geruststellende verklaring. Nu stel ik vast dat de heer Rolin ook in deze aanleggenheid, in 1963 meen ik, iets gezegd heeft dat opnieuw wordt weggewuifd. Op bladzijde 4 van het Kamerverslag van de heer Moors lees ik dat een lid pleit voor het behoud

van de tekst van het 1° van paragraaf 1 van artikel 31. In zijn repliek zegt dit lid het volgende: « Deze repliek leidt de eerste spreker ertoe eraan te herinneren dat het hier een reeds oude discussie betreft.

Aldus schreef senator Rolin reeds in oktober 1963 in een advies dat de wettigheid van de gedwongen licentie wegens een bijzonder algemeen belang buiten betwisting staat. Omwille van de evolutie van een aantal basisprincipes zoals het algemeen belang, de openbare orde, geeft de wet geen omschrijving van deze begrippen. Deze overweging laat hem toe nogmaals aan te dringen op het behoud van paragraaf 1, ten derde, van artikel 31. »

Wij stellen nu vast dat de minister van oordeel is dat dit amendement overbodig is omdat de regering toch over die macht beschikt. Minister Spaak gaf indertijd een dergelijk antwoord aan senator Rolin in verband met de vraag of het Parlement zich vooraf moest uitspreken over het al dan niet plaatsen van raketten in ons land.

Mijnheer de minister, u zal begrijpen dat wij voorzichtig worden. Indien over dergelijke aangelegenheden betwisting kan ontstaan, menen wij dat zekerheid veiliger is. Dit is dan ook de reden waarom wij dit amendement handhaven.

De Voorzitter. — Mijnheer Geldolf, mag ik veronderstellen dat de verantwoording die u hier heeft gegeven, ook geldt voor de volgende amendementen die u heeft ingediend?

De heer Geldolf. — Inderdaad, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter. — Ik stel de Senaat voor de stemming over de voorgestelde amendementen en over de artikelen waarop zij betrekking hebben aan te houden tot morgen.

Je propose au Sénat de réserver à demain, les votes sur les amendements présentés et sur les articles auxquels ils se rattachent. (*Assentiment.*)

Il en sera donc ainsi.

Hiertoe is besloten.

L'article 32 est ainsi rédigé:

Art. 32. § 1er. Les licences obligatoires octroyées par application de l'article 31 ne sont pas exclusives.

§ 2. Sans préjudice du deuxième alinéa du 1° du § 1er de l'article 31, la licence octroyée par application dudit 1° du § 1er ne confère au licencié que le droit d'exploiter l'invention brevetée par fabrication sérieuse et continue en Belgique. Le ministre fixe le délai dans lequel une telle fabrication doit être réalisée, cette fabrication impliquant l'application intégrale du procédé éventuellement revendiqué dans le brevet.

La licence obligatoire peut être limitée dans le temps ou à une partie seulement de l'invention lorsque celle-ci permet la réalisation d'autres fabricats que ceux requis pour satisfaire les besoins dont question à l'article 31, § 1er.

Dès l'octroi de la licence obligatoire, les rapports entre le titulaire du brevet et le licencié sont assimilés, sauf dérogations prévues par l'arrêté de l'octroi, à ceux existant entre un concédant et un licencié contractuels.

§ 3. La licence octroyée par application de l'article 31, § 1er, 2°, est limitée à la partie de l'invention couverte par le brevet dominant dont l'utilisation est indispensable pour l'exploitation de l'invention brevetée dépendante et ne permet cette utilisation qu'en liaison avec ladite exploitation.

Le troisième alinéa du § 2 du présent article est applicable à la licence obligatoire.

Le titulaire du brevet auquel la licence obligatoire est imposée peut, si les deux inventions se rapportent au même genre d'industrie, se faire octroyer à son tour une licence du brevet dont le demandeur de la licence obligatoire s'est prévalu.

Art. 32. § 1. De gedwongen licenties toegekend bij toepassing van artikel 31 zijn niet uitsluitend.

§ 2. Onverminderd het tweede lid van artikel 31, § 1, 1°, geeft de licentie verleend met toepassing van dit 1° van § 1, aan de licentiehouder alleen het recht de geoctrooide uitvinding te exploiteren door een wezenlijke en doorlopende fabricage in België. De minister stelt de termijn vast binnen welke een zodanige fabricage moet verwezenlijkt zijn, met dien verstande dat die fabricage de volledige toepassing van

het procédé waarop in het octrooi gebeurlijk aanspraak gemaakt wordt, onderstelt.

De gedwongen licentie kan beperkt worden in de tijd of tot een gedeelte van de uitvinding, wanneer die het mogelijk maakt andere goederen te vervaardigen dan die welke vereist zijn om te voorzien in de behoeften waarvan sprake is in artikel 31, § 1.

Vanaf de toekenning van de gedwongen licentie worden de betrekkingen tussen de octrooihouder en de licentiehouder, behoudens afwijkingen in het toekenningsbesluit, gelijkgesteld met deze die bestaan bij contractuele licentiegeving-licentieneming.

§ 3. De licentie toegekend met toepassing van artikel 31, § 1, 2°, is beperkt tot het gedeelte van de uitvinding door het heersend octrooi beschermd waarvan het gebruik onontbeerlijk is voor het exploiteren van het afhankelijk octrooi en laat dit gebruik slechts toe in verband met deze exploitatie.

Het derde lid van § 2 van dit artikel is toepasselijk op de gedwongen licentie.

De octrooihouder aan wie de gedwongen licentie is opgelegd kan zich, indien de twee uitvindingen betrekking hebben op een zelfde soort industrie, op zijn beurt een licentie doen toekennen op het octrooi waarop de aanvraag van de gedwongen licentie zich beroepen heeft.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 33. § 1er. Dans les cas visés à l'article 31, § 1er, le ministre octroie les licences obligatoires sur requête.

§ 2. La requête est transmise par le ministre à la commission des licences obligatoires afin que celle-ci entende les intéressés, les concilie s'il se peut et, dans le cas contraire, lui donne un avis motivé sur le bien-fondé de la demande. La commission joint à son avis le dossier de l'affaire.

Le ministre décide de la suite à réserver à la requête et notifie sa décision aux intéressés par lettre recommandée à la poste.

§ 3. Dans le cas visé à l'article 31, § 1er, 2°, la demande de licence obligatoire est déclarée fondée si le titulaire du brevet dominant ne conteste ni la dépendance du brevet du demandeur de la licence, ni sa validité, ni son intérêt technique notable.

Le fait, pour le titulaire du brevet antérieur, de nier la dépendance du brevet du demandeur de la licence emporte de plein droit pour ce dernier autorisation d'exploiter l'invention décrite dans son propre brevet ainsi que l'invention dite dominante sans pouvoir de ce chef être poursuivi en contrefaçon par le titulaire du brevet antérieur.

La contestation de la validité du brevet dépendant suspend la procédure administrative relative à la reconnaissance du bien-fondé de la demande de licence à condition soit qu'une action en nullité dudit brevet soit déjà introduite devant la juridiction compétente par le titulaire du brevet dominant, soit que celui-ci cite le demandeur de la licence devant le tribunal dans les deux mois de la notification qui lui a été faite du dépôt de la demande de licence.

La contestation de l'intérêt technique notable du brevet dépendant suspend la procédure administrative relative à la reconnaissance du bien-fondé de la demande de licence à condition que le titulaire du brevet dominant introduise, dans les deux mois de la notification qui lui a été faite du dépôt de la demande de licence, une requête au tribunal, siégeant comme en référé. La décision judiciaire n'est pas susceptible d'appel ou d'opposition.

L'inobservation du délai prévu aux deux alinéas précédents entraîne forclusion du droit du titulaire du brevet dominant de faire valoir sa contestation devant le tribunal.

Art. 33. § 1. In de gevallen bedoeld in artikel 31, § 1, verleent de minister de gedwongen licenties op aanvraag.

§ 2. De aanvraag wordt door de minister overgemaakt aan de commissie voor de gedwongen licenties om de betrokkenen te horen, ze zo mogelijk te verzoeken en indien dit niet mogelijk is, de minister een met redenen omkleed advies te verstrekken over de gegrondheid van de aanvraag. De commissie voegt het dossier van de zaak bij haar advies.

De minister beslist over het gevolg dat aan het verzoek zal gegeven worden en maakt zijn beslissing aan de betrokkenen bekend bij een ter post aangetekende brief.

§ 3. In het geval bedoeld bij artikel 31, § 1, 2°, wordt de aanvraag voor een gedwongen licentie gegrond verklaard indien de houder van

het heersend octrooi noch de afhankelijkheid van het octrooi van de aanvrager van de licentie noch zijn geldigheid, noch zijn aanzienlijk technisch belang betwist.

Het feit dat de houder van het oudere octrooi de afhankelijkheid ontkent van het octrooi van de aanvrager van de licentie, geeft aan deze laatste van rechtswege de toelating de uitvinding te exploiteren die in zijn eigen octrooi is beschreven evenals de zogenaamde hoofduitvinding zonder daarvoor wegens inbreuk vervolgd te kunnen worden door de houder van het vroegere octrooi.

De betwisting over de geldigheid van het afhankelijk octrooi schorst de administratieve procedure met betrekking tot de erkenning van de gegrondheid van de aanvraag voor een licentie op voorwaarde dat hetzij een vordering tot nietigverklaring van dit octrooi reeds ingesteld is voor de bevoegde rechter door de houder van het heersend octrooi, hetzij deze een vordering voor de rechtbank instelt tegen de aanvrager van de licentie binnen twee maanden nadat hem kennis gegeven werd van het indienen van een aanvraag voor een licentie.

De betwisting over het aanzienlijk technisch belang van het afhankelijk octrooi schorst de administratieve procedure met betrekking tot de erkenning van de gegrondheid van de aanvraag voor een licentie op voorwaarde dat de houder van het heersend octrooi, binnen twee maanden nadat hem van het indienen van een aanvraag voor een licentie kennis werd gegeven een verzoekschrift indient bij de rechtbank, zetelend zoals in kortgeding. De gerechtelijke beslissing is niet vatbaar voor hoger beroep of verzet.

Het niet in acht nemen van de termijn voorzien in de twee voorgaande leden sluit het recht uit van de houder van het heersend octrooi om zijn betwisting te doen gelden voor de rechtbank.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — De heer Geldolf stelt volgend amendement voor:

Een artikel 33bis nieuw in te voegen, luidende:

« Art. 33bis. § 1. In het artikel 31, § 1, 3°, bedoelde geval vraagt de minister de commissie voor de gedwongen licenties advies over de noodzaak een gedwongen licentie te verlenen.

De commissie onderzoekt de aanvraag met voorrang boven alle andere zaken.

Het advies bevat de door de commissie nuttig geachte aanbevelingen.

§ 2. De noodzaak om een gedwongen licentie te verlenen wordt vastgesteld bij een ministerieel besluit dat met redenen omkleed, de voorwaarden van toepassing van de uitvinding vermeldt en de termijn voor het indienen van de licentieaanvragen bepaalt.

Het wordt in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt en in de Verzameling vermeld.

§ 3. De licentie wordt verleend aan de licentieaanvrager die de gestelde voorwaarden vervult en het eerst een aanvraag heeft ingediend.

De minister stelt de betrokkenen in kennis van zijn beslissing bij een ter post aangetekende brief. »

Insérer un article 33bis nouveau, rédigé comme suit:

« Art. 33bis. § 1er. Dans le cas visé à l'article 31, § 1er, 3°, le ministre saisit la commission des licences obligatoires d'une demande d'avis concernant la nécessité de concéder une licence obligatoire.

La commission examine la demande par priorité sur toutes autres affaires.

L'avis contient les recommandations que la commission juge utiles.

§ 2. La nécessité de concéder une licence obligatoire est constatée par un arrêté ministériel motivé, qui fixe les conditions d'exploitation de l'invention ainsi que le délai pour l'introduction des demandes de licence.

Cet arrêté est publié au Moniteur belge et mentionné au Recueil.

§ 3. La licence est concédée au demandeur de licence qui remplit les conditions requises et qui a le premier introduit une demande.

Le ministre notifie sa décision aux intéressés par lettre recommandée à la poste. »

Art. 34. § 1er. Dans les quatre mois de la notification de la décision, le titulaire du brevet et le demandeur de licence concluent une convention écrite concernant leurs droits et leurs obligations réciproques. Le ministre

en est informé. A défaut d'une convention dans le délai susvisé, les droits et les obligations réciproques seront fixés par le tribunal siégeant comme en référé, sur citation de la partie la plus diligente.

Une copie du jugement définitif est immédiatement transmise au ministre par le greffier.

§ 2. Le ministre octroie la licence par un arrêté motivé.

La licence obligatoire et les décisions s'y rapportant sont inscrites au registre.

L'arrêté est publié au *Moniteur belge* et mentionné au Recueil.

Art. 34. § 1. Binnen vier maanden na de mededeling van de beslissing wordt door de octrooihouder en de licentiehouder een schriftelijke overeenkomst aangaande de wederzijdse rechten en verplichtingen afgesloten. De minister wordt hiervan in kennis gesteld. Bij ontstentenis van een overeenkomst binnen de voormelde termijn worden de wederzijdse rechten en verplichtingen vastgesteld door de rechtbank, zetelend zoals in kortgeding, op dagvaarding van de meest gerede partij.

De griffier zendt onmiddellijk een afschrift van het definitieve vonnis naar de minister.

§ 2. De minister verleent de licentie bij een met redenen omkleed besluit.

De gedwongen licentie en de desbetreffende beslissingen worden in het register ingeschreven.

Het besluit wordt in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt en in de Verzameling vermeld.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 35. § 1er. Il est institué au sein du Conseil central de l'économie une commission des licences obligatoires qui a pour mission d'accomplir les tâches qui lui sont dévolues par les articles 33, 36, 37 et 38.

La commission est composée, outre le président, de huit membres nommés par le ministre.

Six membres sont désignés en nombre égal sur proposition :

a) D'une part, des organisations représentatives de l'industrie, de l'agriculture, du commerce et des petites et moyennes entreprises industrielles;

b) D'autre part, des organisations représentatives des travailleurs et des coopératives de consommation.

Deux des trois membres désignés par chacun des groupes repris sous les lettres a et b ci-dessus doivent être membres du Conseil central de l'économie.

Deux membres sont désignés, sur proposition conjointe des groupes repris sous lettres a et b ci-dessus, parmi les membres du Conseil supérieur de la propriété industrielle.

La commission compte autant de membres suppléants que de membres effectifs. Seul le membre suppléant remplaçant un membre effectif de son groupe a voix délibérative.

La commission est présidée par le président du Conseil central de l'économie. En cas d'empêchement de ce dernier, la présidence est assurée par le secrétaire du Conseil, qui est également secrétaire de la commission. Le président a voix délibérative.

Le secrétariat de la commission est assuré par le secrétariat du Conseil central de l'économie.

Le mandat de membre de la commission est d'une durée correspondante à celle du mandat des membres du Conseil central de l'économie; il prend fin en même temps que le mandat de ces derniers. Il est renouvelable.

Lorsque le Conseil pourvoit au remplacement d'un membre effectif ou suppléant, la personne nommée achève le mandat de son prédécesseur.

La commission établit elle-même son règlement d'ordre intérieur qui est soumis à l'approbation du Conseil central de l'économie.

La commission ne peut délibérer valablement que si la moitié au moins des membres sont présents. Toutefois, après une deuxième convocation, la commission délibère valablement quel que soit le nombre des membres présents. Les avis et décisions sont pris à la majorité simple des voix. En cas de parité, la voix du président est prépondérante.

Les avis et décisions de la commission sont motivés.

§ 2. Le Roi nomme auprès de la commission des licences obligatoires, parmi les membres des parquets des cours et tribunaux en fonction depuis au moins cinq ans, un commissaire-rapporteur, ainsi que deux commissaires adjoints qui exercent la même mission sous la surveillance et la direction du commissaire-rapporteur.

Leur mandat est de cinq ans; il est renouvelable.

Le Roi fixe le montant des jetons de présence et des indemnités de vacation alloués au commissaire-rapporteur et aux commissaires-rapporteurs adjoints, ainsi qu'éventuellement leurs indemnités pour frais de voyage et de séjour.

Le commissaire-rapporteur recueille tous renseignements, reçoit toutes dépositions ou tous témoignages écrits ou oraux, se fait communiquer, quel qu'en soit le détenteur, tous documents ou éléments d'information qu'il estime nécessaires à l'accomplissement de sa mission, procède sur place aux constatations nécessaires, commet des experts dont il détermine la mission.

Il dispose dans les limites ci-après précisées du droit de perquisition. Il a le libre accès aux locaux et lieux où il a des raisons de croire qu'il trouvera des documents ou éléments d'information qu'il estime nécessaires à l'accomplissement de son instruction.

Il ne peut saisir sauf sur place, ni apposer des scellés.

Il ne peut procéder à des perquisitions dans les appartements privés qu'au domicile des chefs d'entreprise, administrateurs, gérants, directeurs et comptables et qu'entre le lever et le coucher du soleil. Il doit être accompagné d'un des agents de l'Etat désigné par le Roi.

Dans l'accomplissement de sa mission, il peut requérir les agents de la force publique.

Sans préjudice des lois particulières qui garantissent le secret des déclarations, les administrations publiques sont tenues de prêter leur concours au commissaire-rapporteur dans l'exercice de sa mission, notamment de communiquer tous les documents et éléments d'informations qui leur seraient demandés.

Le commissaire-rapporteur se fait assister dans les tâches d'information par des agents de l'Etat désignés à cette fin par le Roi.

Dans l'exercice de leur mission d'information les agents cités à l'alinéa précédent sont habilités à réunir toute documentation propre à les éclairer. Ils peuvent, de plus, entendre toutes les personnes qui sont à même de leur procurer des renseignements utiles.

Toutefois, les perquisitions ne peuvent être faites que par deux agents conjointement au moins et avec l'autorisation préalable du commissaire-rapporteur.

Dans l'exercice des missions qui leur sont confiées par le commissaire-rapporteur, ces agents sont soumis à sa surveillance.

§ 3. Le commissaire-rapporteur dépose son rapport au secrétariat de la commission des licences obligatoires et y joint son avis. La commission n'émet son avis qu'après avoir entendu le titulaire du brevet et, le cas échéant, la personne qui requiert ou a obtenu l'octroi d'une licence obligatoire. Ces personnes peuvent se faire assister ou représenter, soit par un avocat, soit par une personne que la commission agréée spécialement dans chaque affaire. La commission entend également les experts et les personnes qu'elle juge utile d'interroger. Elle peut charger le commissaire-rapporteur de procéder à un complément d'information.

Un mois au moins avant la date de la réunion de la commission, le secrétaire avise par lettre recommandée à la poste les personnes qui doivent être entendues au cours de cette réunion. En cas d'urgence, le délai est réduit de moitié.

§ 4. Tous empêchements ou entraves volontaires à l'exercice de la mission confiée par la présente loi au commissaire-rapporteur et aux agents cités au § 2, dixième alinéa, du présent article sont punis d'un emprisonnement de huit jours à trois mois et d'une amende de 26 francs à 10 000 francs ou d'une de ces peines seulement.

Toute fausse déclaration est punie des mêmes peines.

Sont considérés notamment comme empêchement ou entrave volontairement l'exercice de la mission ceux qui :

1. Refusent de fournir les renseignements ou de communiquer les documents demandés;
2. Fournissent sciemment des renseignements ou des documents inexacts.

Les dispositions du livre premier du Code pénal, sans exception du chapitre VII et de l'article 85, sont applicables aux infractions visées par le présent paragraphe.

§ 5. Les frais de fonctionnement de la commission des licences obligatoires sont à charge du budget du Conseil central de l'économie.

Art. 35. § 1. In de Centrale Raad voor het bedrijfsleven wordt een commissie voor de gedwongen licenties ingesteld die tot taak heeft de haar krachtens de artikelen 33, 36, 37 en 38 toevertrouwde opdrachten uit te voeren.

De commissie bestaat, benevens de voorzitter, uit acht leden benoemd door de minister.

Zes leden worden in even aantal aangewezen op voorstel van:

a) Enerzijds, de representatieve organisaties van de nijverheid, de landbouw, de handel en de kleine en middelgrote nijverheidsondernemingen;

b) Anderzijds, de representatieve organisaties van de werknemers en de verbruikerscoöperaties.

Twee van de drie leden aangewezen door ieder van de onder littera a en b hierboven vermelde groepen moeten lid zijn van de Centrale Raad voor het bedrijfsleven.

Twee leden worden op gezamenlijk voorstel van de onder littera a en b hierboven vermelde groepen onder de leden van de Hoge Raad voor de nijverheidseigendom aangewezen.

De commissie telt evenveel plaatsvervangende als werkende leden. Alleen het plaatsvervangend lid dat een werkend lid van zijn groep vervangt is stemgerechtigd.

De commissie wordt voorgezeten door de voorzitter van de Centrale Raad voor het bedrijfsleven. Indien deze laatste verhinderd is wordt het voorzitterschap waargenomen door de secretaris van de Raad, die tevens secretaris is van de commissie. De voorzitter is stemgerechtigd.

Het secretariaat van de commissie wordt waargenomen door het secretariaat van de Centrale Raad voor het bedrijfsleven.

Het mandaat van lid van de commissie heeft dezelfde duur als het mandaat van de leden van de Centrale Raad voor het bedrijfsleven; het neemt hetzelfde tijd een einde als het mandaat van deze laatsten. Het is hernieuwbaar.

Wanneer de Raad voorziet in de vervanging van een werkend of plaatsvervangend lid, voleindigt de benoemde persoon het mandaat van zijn voorganger.

De commissie stelt zelf haar huishoudelijk reglement op dat ter goedkeuring aan de Centrale Raad voor het bedrijfsleven wordt voorgelegd.

De commissie kan slechts geldig beraadslagen wanneer ten minste de helft van de leden aanwezig is. Na een tweede bijeenroeping evenwel beraadslaagt de commissie geldig ongeacht het aantal leden dat aanwezig is. De adviezen en beslissingen worden bij eenvoudige meerderheid van stemmen genomen. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

De adviezen en beslissingen van de commissie zijn met redenen omkleed.

§ 2. Uit de leden van de parketten bij de hoven en rechtbanken, die sedert ten minste vijf jaar in dienst zijn, benoemt de Koning bij de commissie voor de gedwongen licenties, een commissaris-verslaggever en twee adjunct-commissarissen die onder het toezicht en de leiding van de commissaris-verslaggever dezelfde opdracht hebben.

Hun mandaat geldt voor vijf jaar; het kan worden hernieuwd.

De Koning bepaalt het bedrag van het aan de commissaris-verslaggever en aan de adjunct-commissarissen-verslaggevers toegekend presentie- en vacatiegeld en eventueel hun vergoedingen voor reis- en verblijfkosten.

De commissaris-verslaggever verzamelt alle inlichtingen, neemt alle geschreven of mondelinge verklaringen en getuigenissen af, doet zich, wie ook de houder ervan is, alle bescheiden of gegevens mededelen welke, hij voor het vervullen van zijn opdracht nodig acht, doet ter plaatse de nodige vaststellingen, stelt deskundigen aan en bepaalt hun opdracht.

Hij beschikt over het recht van huiszoeking, binnen de hierna bepaalde grenzen. Hij heeft vrije toegang tot de lokalen en plaatsen, waar hij vermoedt bescheiden en gegevens te kunnen vinden, welke hij voor het vervullen van zijn onderzoekstaak nodig acht.

Hij kan enkel ter plaatse beslag leggen en kan niet verzegelen.

Hij kan geen huiszoeking in private vertrekken verrichten tenzij in de woonplaats van de ondernemingshoofden, beheerders, zaakvoerders, directeurs en boekhouders, en slechts tussen zonsopgang en zonsondergang. Hij dient vergezeld te zijn van één der door de Koning aangewezen leden van het rijkspersoneel.

Bij het vervullen van zijn opdracht, kan hij een beroep doen op de openbare macht.

Onverminderd de bijzondere wetten die de geheimhouding van de mededelingen waarborgen, moeten de openbare besturen de commissaris-verslaggever in de uitvoering van zijn opdracht behulpzaam zijn, met name hem alle gevraagde bescheiden en gegevens mededelen.

De commissaris-verslaggever laat zich voor het verrichten van het vooronderzoek bijstaan door leden van het rijkspersoneel die de Koning te dien einde aanwijst.

Bij het vervullen van hun opdracht tot vooronderzoek kunnen de in het vorige lid genoemde ambtenaren elke in dit verband dienstige documentatie verzamelen. Zij kunnen bovendien alle personen horen die hun nuttige inlichtingen kunnen verschaffen.

Huiszoeking mag evenwel slechts geschieden door ten minste twee gezamenlijk optredende ambtenaren en met voorafgaande machtiging van de commissaris-verslaggever.

In het volbrengen van hun door de commissaris-verslaggever opgedragen taak, staan deze ambtenaren onder zijn toezicht.

§ 3. De commissaris-verslaggever legt zijn verslag samen met zijn advies voor aan het secretariaat van de commissie voor de gedwongen licenties. De commissie brengt slechts advies uit, na de octrooihouder en, in voorkomend geval, de persoon die de gedwongen licentie aanvraagt of reeds verkregen heeft, gehoord te hebben. Deze personen kunnen zich laten bijstaan of vertegenwoordigen door een advocaat of een persoon die de commissie voor elke zaak speciaal aanvaardt. De commissie hoort ook de deskundigen en personen waarvan zij een ondervraging nuttig acht en kan de commissaris-verslaggever gelasten een aanvullend onderzoek te doen.

Ten minste één maand vóór de datum van de vergadering van de commissie verwittigt de secretaris bij een ter post aangetekende brief de personen die tijdens de vergadering moeten worden gehoord. In dringende gevallen wordt deze termijn gehalveerd.

§ 4. Hij die de commissaris-verslaggever of de in § 2, tiende lid, van dit artikel bedoelde personeelsleden vrijwillig belet hun door deze wet toevertrouwde opdracht te vervullen of hen daarin belemmert, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met geldboete van 26 frank tot 10000 frank of met één van die straffen alleen.

Op valse aangifte staan dezelfde straffen.

Worden onder meer geacht het vervullen van de opdracht vrijwillig te beletten of te belemmeren, zij die:

1. Weigeren de gevraagde inlichtingen of bescheiden mede te delen;
2. Wetens en willens onjuiste inlichtingen of bescheiden bezorgen.

De bepalingen van het eerste boek van het Strafwetboek, hoofdstuk VII en artikel 85 niet uitgezonderd, zijn toepasselijk op de in deze paragraaf bedoelde misdrijven.

§ 5. De werkingskosten van de commissie voor de gedwongen licenties komen ten laste van de begroting van de Centrale Raad voor het bedrijfsleven.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — De heer Geldolf stelt volgend amendement voor:

Een artikel 35bis nieuw in te voegen, luidende:

« Art. 35bis. § 1. Indien in het onder artikel 31, § 1, 3°, bedoelde geval uitzonderlijke omstandigheden een onmiddellijk in de handel brengen eisen van voorwerpen die door het octrooi zijn beschermd of van producten die verkregen zijn door de toepassing van de geöctrooieerde uitvinding, dan kan de minister voor een korte termijn en voor een bepaalde hoeveelheid van deze voorwerpen een gedwongen licentie op het octrooi verlenen.

Het verleningsbesluit is met redenen omkleed, stelt de exploitatievoorwaarden vast en bepaalt, bij gebrek aan een akkoord tussen de partijen, de wederzijdse verplichtingen van de octrooihouder en de licentiehouder.

Deze laatste worden hiervan onmiddellijk bij een ter post aangetekende brief in kennis gesteld.

§ 2. Binnen de tien dagen na het verlenen van de gedwongen licentie stuurt de minister, ter inlichting, een afschrift van het verleningsbesluit aan de commissie voor de gedwongen licenties. Deze laatste maakt zijn eventuele bemerkingen over aan de minister en aan de betrokken partijen.

§ 3. Het verleningsbesluit wordt in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd en er wordt melding van gemaakt in de Verzameling. De gedwongen licentie en de erop betrekking hebbende beslissingen worden in het Register ingeschreven.

§ 4. Bij onenigheid over de wederzijdse verplichtingen die door de minister zijn vastgesteld, kan de partij die zich benadeeld acht binnen de maand na de kennisgeving van het verleningsbesluit beroep instellen bij de rechtbank. Deze beslecht het geschil zoals in kortgeding.

Het vonnis is niet vatbaar voor hoger beroep of verzet.

Een afschrift van het vonnis wordt onmiddellijk door de griffier van de rechtbank aan de minister medegedeeld.»

Insérer un article 35bis nouveau, rédigé comme suit :

« Art. 35bis. § 1er. Si, dans le cas visé à l'article 31, § 1er, 3°, des circonstances exceptionnelles exigent de mettre immédiatement sur le marché des objets couverts par le brevet ou des produits obtenus par la mise en œuvre de l'invention brevetée, le ministre peut concéder une licence obligatoire du brevet pour une courte période et pour une quantité déterminée d'objets ou de produits.

L'arrêté de concession est motivé, fixe les conditions d'exploitation ainsi que, à défaut d'accord entre les parties, les obligations réciproques du titulaire du brevet et du licencié. Ces derniers en sont informés immédiatement par lettre recommandée à la poste.

§ 2. Dans les dix jours de l'octroi de la licence obligatoire, le ministre transmet, pour information, une copie de l'arrêté d'octroi à la commission des licences obligatoires. Celle-ci fait part de ses observations éventuelles au ministre ainsi qu'aux parties intéressées.

§ 3. L'arrêté d'octroi est publié au Moniteur belge et mention en est faite au Recueil. La licence obligatoire et les décisions s'y rapportant sont inscrites au Registre.

§ 4. En cas de désaccord sur les obligations réciproques fixées par le ministre, la partie qui s'estime lésée peut introduire un recours devant le tribunal dans le mois de la notification de l'arrêté d'octroi. Le tribunal vide le différend comme en référé.

Le jugement n'est pas susceptible d'appel ou d'opposition.

Une copie du jugement est communiquée immédiatement au ministre par le greffier du tribunal.»

Art. 36. Pour autant que des éléments nouveaux soient intervenus, il peut être procédé, à la requête du titulaire du brevet ou du licencié, à la révision des décisions prises en ce qui concerne leurs obligations réciproques et, le cas échéant, les conditions d'exploitation. La compétence de révision appartient à l'autorité de qui la décision émane et la procédure à suivre est la même que celle qui est prévue pour conduite à la décision soumise à révision.

Art. 36. In zover nieuwe elementen zich zouden hebben voorgedaan kan er, op verzoek van de octrooihouder of van de licentiehouder, overgegaan worden tot de herziening van de getroffen beslissing wat hun wederzijdse verplichtingen betreft en desgevallend ook wat de exploitatievoorwaarden betreft. De bevoegdheid om de beslissing te herzien komt toe aan de autoriteit van wie de beslissing uitging en de te volgen procedure is dezelfde als die welke voorzien is om de beslissing te nemen die het voorwerp is van de herziening.

De Voorzitter. — De heer Geldolf stelt volgend amendement voor :

Dit artikel aan te vullen met een tweede lid, luidende :

« De procedure van herziening kan ambtshalve door de minister ingesteld worden in het geval waarbij de licentie is toegekend om redenen van bijzonder algemeen belang. »

Compléter cet article par un deuxième alinéa, rédigé comme suit :

« La procédure de révision peut être engagée d'office par le ministre dans le cas où la licence a été octroyée pour des raisons d'intérêt public spécial. »

Art. 37. § 1er. A la demande du titulaire du brevet, le ministre retire la licence obligatoire s'il résulte d'un jugement coulé en force de chose jugée que le licencié s'est rendu coupable à l'égard du titulaire du brevet d'un acte illicite ou qu'il a manqué à ses obligations.

§ 2. A la demande de tout intéressé, le ministre peut retirer la licence obligatoire concédée pour défaut d'exploitation si, à l'expiration du délai fixé par le ministre pour l'exploitation, le licencié n'a pas assuré en Belgique une exploitation de l'invention brevetée par une fabrication sérieuse et continue.

§ 3. Les décisions de retrait sont soumises par le ministre pour avis, à la commission des licences obligatoires.

Le retrait fait l'objet d'une décision motivée. Celle-ci mentionne le cas échéant la raison pour laquelle l'avis de la commission n'a pas été suivi.

L'arrêté de retrait est publié par extrait au Moniteur belge et mentionné au Recueil.

Art. 37. § 1. Op verzoek van de octrooihouder trekt de minister de gedwongen licentie in indien uit een in kracht van gewijsde gegaan vonnis blijkt dat de licentiehouder zich ten aanzien van de octrooihouder aan een ongeoorloofde handeling schuldig heeft gemaakt dan wel aan zijn verplichtingen te kort is gekomen.

§ 2. Op verzoek van elke belanghebbende kan de minister de wegens gebrek aan exploitatie verleende gedwongen licentie intrekken indien, na verloop van de door de minister voor de exploitatie vastgestelde termijn, de licentiehouder de geoctrooierde uitvinding in België niet door een wezenlijke en doorlopende fabricage heeft geëxploiteerd.

§ 3. De beslissingen tot intrekking worden door de minister voor advies aan de commissie voor gedwongen licenties voorgelegd.

De intrekking geschiedt bij een met redenen omklede beslissing. In voorkomend geval vermeldt deze de reden waarom van het advies van de commissie is afgeweken.

Het intrekkingbesluit wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt en in de Verzameling vermeld.

De Voorzitter. — De heer Geldolf stelt volgend amendement voor :

In dit artikel een § 2bis in te voegen, luidende :

« § 2bis. De minister kan de wegens een bijzonder algemeen belang verleende gedwongen licentie ambtshalve intrekken indien na verloop van de in het verleningsbesluit vastgestelde termijn, de geoctrooierde uitvinding niet is toegepast of indien de toepassing ervan niet aan de opgelegde voorwaarden beantwoordt. »

A cet article, insérer un § 2bis, libellé comme suit :

« § 2bis. Le ministre peut retirer d'office la licence obligatoire concédée pour satisfaire à un intérêt public spécial si, à l'expiration du délai fixé dans l'arrêté de concession l'invention brevetée n'a pas été mise en œuvre ou si la mise en œuvre ne répond pas aux conditions imposées. »

Art. 38. Le titulaire d'une licence obligatoire ne peut transférer par cession ou sous-licence à des tiers les droits attachés à la licence qu'avec la partie de l'entreprise ou du fonds de commerce affectée à l'exploitation de la licence.

L'article 45 est applicable par analogie.

Art. 38. De houder van een gedwongen licentie kan de aan de licentie verbonden rechten niet overdragen aan derden of in onderlicentie verlenen dan samen met het deel van de onderneming of handelszaak dat voor de exploitatie van de licentie wordt aangewend.

Artikel 45 is van overeenkomstige toepassing.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — De heer Geldolf stelt volgend amendement voor :

Een artikel 38bis nieuw in te voegen, luidende :

« Art. 38bis. De minister kan, op verzoek van de licentiehouder, het verval uitspreken van het octrooi waarop een gedwongen licentie werd verleend om aan een bijzonder algemeen belang te voldoen, indien de octrooihouder zijn verplichtingen tegenover de licentiehouder niet nakomt. Dat verval kan eveneens worden uitgesproken indien, door de handeling van de octrooihouder, de geöctrooieerde uitvinding niet wordt geëxploiteerd of indien de toepassing ervan niet beantwoordt aan de gestelde voorwaarden.

Alvorens het verval van het octrooi uit te spreken vraagt de minister het advies van de commissie voor gedwongen licenties. Het verval maakt het voorwerp uit van een met redenen omkleed besluit van de minister.

Indien de beslissing van deze laatste niet overeenstemt met het advies uitgebracht door de commissie, dan vermeldt het besluit bovendien de reden van niet-overeenstemming. Het besluit houdende het verval wordt bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en in de Verzameling vermeld. »

Insérer un article 38bis nouveau, libellé comme suit :

« Art. 38bis. La déchéance du brevet dont une licence obligatoire a été octroyée pour satisfaire à un intérêt public spécial peut être prononcée par le ministre, à la demande du licencié, si le titulaire du brevet ne respecte pas ses obligations à l'égard du licencié. Elle peut également être prononcée si, par le fait du titulaire du brevet, l'invention brevetée n'est pas exploitée ou si l'exploitation qui en est faite ne répond pas aux conditions imposées.

Avant de prononcer la déchéance du brevet, le ministre demande l'avis de la commission des licences obligatoires. La déchéance fait l'objet d'un arrêté motivé du ministre.

Si la décision de celui-ci n'est pas conforme à l'avis émis par la commission, l'arrêté énonce en outre le motif de ce manque de conformité. L'arrêté de déchéance est publié par extrait au Moniteur belge et mention en est faite au Recueil. »

Art. 39. § 1er. Le brevet s'éteint au terme de la vingtième année à compter du jour du dépôt de la demande, sous réserve du paiement des taxes annuelles visées à l'article 40.

§ 2. Sous réserve du paiement des taxes annuelles, le brevet s'éteint toutefois au terme de la sixième année à compter du jour du dépôt de la demande si le demandeur n'acquitte pas dans le délai prescrit la taxe de recherche prévue à l'article 21, § 3, ou, le cas échéant, s'il ne fait pas parvenir à l'Office, avant le terme de ce délai, le rapport de recherche dont question à l'article 21, § 8.

§ 3. Dans le cas prévu à l'article 21, § 7, et pour autant que le demandeur de brevet ne fasse pas usage de la faculté offerte à l'article 22, § 2, troisième alinéa, et que la levée du secret frappant l'invention intervienne plus de six ans après la date de dépôt de la demande de brevet, cette dernière cesse de produire ses effets, sous réserve du paiement des taxes annuelles, à l'expiration du délai prescrit pour le paiement de la taxe de recherche, si cette taxe n'a pas été acquittée.

Art. 39. § 1. Het octrooi eindigt na afloop van het twintigste jaar te rekenen van de datum van indiening van de aanvraag onder voorbehoud van de betaling der jaartaksen bedoeld in artikel 40.

§ 2. Onder voorbehoud van de betaling der jaartaksen houdt het octrooi nochtans op uitwerking te hebben bij het verstrijken van het zesde jaar te rekenen vanaf de indieningsdatum indien de aanvrager de taks voor opzoeking voorzien in artikel 21, § 3, niet kwijt binnen de voorgeschreven termijn, of, in voorkomend geval, indien hij, vóór het verstrijken van de termijn, het verslag van nieuwheidsonderzoek waarvan sprake in artikel 21, § 8, niet aan de Dienst doet geworden.

§ 3. In het geval voorzien in artikel 21, § 7, en voor zover de octrooiaanvrager geen gebruik maakt van de bij artikel 22, § 2, derde lid, geboden mogelijkheid en indien het geheim dat op het octrooi betrekking heeft meer dan zes jaar na de indieningsdatum van de octrooiaanvraag opgeheven wordt, houdt deze aanvraag op uitwerking te hebben, onder voorbehoud van de betaling van de jaartaksen na afloop van de voor de betaling der opzoekingsstaks voorgeschreven termijn, indien deze taks niet werd gekweten.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 40. § 1er. En vue de son maintien en vigueur, toute demande de brevet ou tout brevet donne lieu, à partir de la troisième année à compter de la date de dépôt de la demande, au paiement de taxes annuelles.

La taxe annuelle doit être acquittée par anticipation. Son paiement vient à échéance le dernier jour du mois de la date anniversaire du dépôt de la demande de brevet. La taxe annuelle ne peut être valablement acquittée plus de six mois avant son échéance.

Lorsque le paiement de la taxe annuelle n'a pas été effectué à son échéance, ladite taxe peut encore être acquittée :

a) Sans surtaxe, dans le mois suivant l'échéance;

b) Augmentée d'une surtaxe, dans un délai de grâce de six mois à compter de l'échéance de la taxe annuelle, si celle-ci n'a pas été payée dans le mois suivant l'échéance.

§ 2. A défaut de paiement de la taxe annuelle dans le délai de grâce de six mois prévu au paragraphe précédent, le titulaire de la demande de brevet ou du brevet est déchu de plein droit de ses droits. La déchéance prend effet à la date de l'échéance de la taxe annuelle non acquittée. La déchéance est inscrite au Register.

Art. 40. § 1. Met het oog op de instandhouding ervan geeft iedere octrooiaanvraag of ieder octrooi aanleiding tot de betaling van jaartaksen, vanaf het derde jaar te rekenen van de indieningsdatum van de octrooiaanvraag.

De jaartaks is vooraf te betalen. De betaling vervalt op de laatste dag van de maand die overeenstemt met de maand waarin de datum van indiening van de octrooiaanvraag valt. De jaartaks kan niet geldig worden gekweten meer dan zes maanden vóór de vervaldatum.

Wanneer de betaling van de jaartaks niet op de vervaldag werd gekweten, kan deze taks alsnog betaald worden :

a) Zonder toeslag, gedurende de maand volgend op de vervaldag;

b) Vermeerderd met een toeslag, binnen een respijtermijn van zes maanden te rekenen vanaf de vervaldag van de jaartaks, indien deze niet werd betaald tijdens de maand volgend op de vervaldag.

§ 2. Indien de jaartaks niet betaald wordt binnen de respijtermijn van zes maanden voorzien in de vorige paragraaf, is de houder van de octrooiaanvraag of van het octrooi van rechtswege vervallen verklaard van zijn rechten. Het verval heeft uitwerking op de vervaldatum van de niet-betaalde jaartaks. Het verval wordt in het Register ingeschreven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 41. § 1er. Dans le cas visé à l'article 40, § 2, le titulaire de la demande de brevet ou du brevet peut demander à être restauré dans ses droits s'il justifie d'une excuse légitime du non-paiement de la taxe annuelle.

§ 2. La requête en restauration doit être adressée au ministre dans les deux mois à compter de l'expiration du délai de grâce prévu à l'article 40, § 1er. La requête en restauration est inscrite au Register.

Si la restauration est accordée, elle ne sort ses effets que si le titulaire de la demande de brevet ou du brevet acquitte, dans un délai d'un mois à compter de la date de l'arrêté de restauration, outre la taxe annuelle et la surtaxe une taxe complémentaire égale au montant des taxes restant en souffrance.

La restauration est inscrite au Register.

§ 3. Quiconque, entre le moment de la déchéance des droits prévue à l'article 40, § 2, et celui où la restauration de ces droits sort ses effets conformément au § 2 du présent article, a de bonne foi utilisé en Belgique l'invention objet du brevet ou pris à cette fin les mesures nécessaires peut continuer à utiliser cette invention pour les besoins de sa propre entreprise. Le droit reconnu par le présent paragraphe ne peut être transmis qu'avec l'entreprise à laquelle il est attaché. Est réservée l'application des lois du 10 janvier 1955 et du 4 août 1955.

L'alinéa précédent est applicable lorsque la protection prévue à l'article 29, alinéa 1er, reprend effet par suite de la restauration de la demande de brevet.

Art. 41. § 1. In het geval bedoeld in artikel 40, § 2, kan herstel in rechten worden aangevraagd door de houder van de octrooiaanvraag of van het octrooi indien hij een geldige reden voor de niet-betaling van de jaartaks kan inroepen.

§ 2. De aanvraag tot herstel moet gestuurd worden aan de minister binnen twee maanden te rekenen vanaf het einde van de respijtermijn voorzien in § 1 van artikel 40. Het verzoek tot herstel wordt in het Register ingeschreven.

In geval van herstel heeft deze slechts uitwerking indien de houder van de octrooiaanvraag of van het octrooi binnen de termijn van een maand te rekenen van de datum van het herstelbesluit, benevens de jaartaks en de toeslag, ook een bijkomende taks gelijk aan het bedrag van de onbetaald gebleven taken betaalt.

Het herstel wordt in het Register ingeschreven.

§ 3. Degene die, tussen het moment waarop de rechten, als bepaald in artikel 40, § 2, vervallen en dat waarop het herstel van deze rechten uitwerking heeft overeenkomstig § 2 van dit artikel, in België te goeder trouw gebruik heeft gemaakt van de uitvinding die het voorwerp uitmaakt van het octrooi of daartoe de nodige maatregelen heeft getroffen, mag deze uitvinding blijven gebruiken tot nut van zijn eigen onderneming. Het recht erkend door deze paragraaf mag slechts overgedragen worden met de onderneming waaraan het verbonden is. Voorbehoud wordt gemaakt voor de toepassing van de wetten van 10 januari 1955 en van 4 augustus 1955.

Het voorgaande lid is van toepassing wanneer de bescherming voorzien in artikel 29, 1e lid, opnieuw uitwerking heeft tengevolge van het herstel van de octrooiaanvraag.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 42. § 1er. Le titulaire d'un brevet peut y renoncer par une déclaration écrite et signée adressée au ministre; la renonciation peut être limitée à une ou plusieurs revendications du brevet. La déclaration de renonciation est inscrite au Register.

§ 2. La renonciation totale entraîne la déchéance du brevet à la date de l'inscription de la déclaration au Register. Toutefois si, à cette date, la taxe annuelle pour le maintien en vigueur du brevet n'a pas encore été acquittée, la déchéance du brevet prend effet au terme de la période couverte par la dernière taxe annuelle acquittée.

§ 3. La renonciation partielle entraîne la déchéance, à la date de l'inscription de la déclaration au Register, des droits attachés à la ou aux revendications auxquelles il est renoncé.

§ 4. En cas de copropriété, la renonciation, totale ou partielle, doit être effectuée par tous les copropriétaires.

§ 5. Si des droits d'usufruit, de gage ou de licence ont été inscrits au Register, il ne peut être renoncé au brevet, en totalité ou en partie, qu'avec l'accord des titulaires de ces droits.

§ 6. Il ne peut être renoncé, en totalité ou en partie, à un brevet qui fait l'objet d'une revendication de propriété, à un brevet saisi ou à un brevet ayant fait l'objet d'une décision d'octroi de licence obligatoire.

§ 7. Les dispositions du présent article sont applicables par analogie à la demande de brevet.

Art. 42. § 1. De octrooihouder kan afstand doen van het octrooi door een geschreven en ondertekende verklaring te sturen aan de minister. De afstand kan beperkt worden tot één of meerdere conclusies van het octrooi. De verklaring van afstand wordt in het Register ingeschreven.

§ 2. De gehele afstand heeft het verval van het octrooi tot gevolg op de dag van de inschrijving van de verklaring in het Register. Indien echter op die dag de jaartaks voor het in-stand-houden van het octrooi nog niet betaald is dan heeft het verval van het octrooi uitwerking op het einde van de periode waarvoor de laatste jaartaks werd betaald.

§ 3. De gedeeltelijke afstand heeft het verval tot gevolg, op de dag van de inschrijving van de verklaring in het Register, van de rechten verbonden aan de conclusie(s) waarvan afstand is gedaan.

§ 4. In geval van medeëigendom moet de gehele of gedeeltelijke afstand gebeuren met het akkoord van alle medeëigenaars.

§ 5. Indien rechten van vruchtgebruik, in pandgeving of licentie ingeschreven zijn in het Register kan er geen afstand van het octrooi geschieden, noch geheel noch gedeeltelijk tenzij met het akkoord van de titularissen van deze rechten.

§ 6. Er kan geen afstand geschieden, noch geheel noch gedeeltelijk, van een octrooi waarvan het houderschap is opgeëist, van een octrooi waarop beslag is gelegd, of waarop een gedwongen licentie werd verleend.

§ 7. De bepalingen van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing op de octrooiaanvraag.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 5. — Du brevet d'invention et de la demande de brevet d'invention comme objets de propriété

Art. 43. § 1er. A défaut de convention, la copropriété d'une demande de brevet ou d'un brevet est régie par les dispositions du présent article.

§ 2. Chaque copropriétaire a le droit d'exploiter personnellement l'invention.

Un copropriétaire ne peut grever d'un droit la demande de brevet ou le brevet, concéder une licence d'exploitation ou intenter une action en contrefaçon qu'avec l'accord de l'autre copropriétaire ou, à défaut d'accord, avec l'autorisation du tribunal.

Les quotes-parts indivises sont présumées égales.

Si un copropriétaire désire céder sa quote-part, l'autre copropriétaire dispose d'un droit de préemption pendant trois mois à compter de la notification du projet de cession.

La partie la plus diligente peut demander au président du tribunal de désigner un expert selon les règles du référé afin de fixer les conditions de la cession. Les conclusions de l'expert lient les parties, à moins que, dans le mois de leur notification, une des parties ne fasse savoir qu'elle renonce à la cession, les dépens afférents étant dans ce cas mis à sa charge.

§ 3. Les dispositions des sections I et IV du chapitre VI du titre premier du livre III du Code civil ne sont pas applicables à la copropriété d'une demande de brevet ou d'un brevet.

§ 4. Le copropriétaire d'une demande de brevet ou d'un brevet peut notifier aux autres copropriétaires sa décision d'abandonner à leur profit sa quote-part. A compter de l'inscription de cet abandon au Register, ce copropriétaire est déchargé de toutes obligations à l'égard des autres copropriétaires; ceux-ci se répartissent la quote-part abandonnée en proportion de leurs droits dans la copropriété, sauf convention contraire.

Afdeling 5. — Het octrooi en de octrooiaanvraag als deel van het vermogen

Art. 43. § 1. Bij ontstentenis van een overeenkomst wordt de medeëigendom op een octrooiaanvraag of op een octrooi geregeld door de bepalingen van dit artikel.

§ 2. Elke medeëigenaar heeft het recht om de uitvinding persoonlijk te exploiteren.

Geen medeëigenaar mag de octrooiaanvraag of het octrooi met een recht bezwaren, een exploitatielicentie verlenen of een vordering wegens inbreuk instellen dan met instemming van de andere medeëigenaar of, bij ontstentenis daarvan, met machtiging van de rechtbank.

De onverdeelde aandelen worden vermoed gelijk te zijn.

Wanneer een medeëigenaar zijn aandeel wenst over te dragen heeft de andere medeëigenaar een recht van voorkoop gedurende drie maanden nadat hem van het voornemen tot overdracht kennis is gegeven.

De meest gerede partij kan de voorzitter van de rechtbank vragen volgens de regelen van het kortgeding een deskundige te benoemen om de voorwaarden van de overdracht vast te stellen. De conclusies van de deskundige zijn bindend tenzij binnen een maand na de mededeling ervan een partij laat weten dat zij van de overdracht afziet, in welk geval de desbetreffende uitgaven te haren laste vallen.

§ 3. De bepalingen van de afdelingen I en IV van hoofdstuk VI van de eerste titel van boek III van het Burgerlijk Wetboek zijn niet van toepassing op de medeëigendom van een octrooiaanvraag of van een octrooi.

§ 4. Een medeëigenaar van een octrooiaanvraag of van een octrooi kan aan de andere medeëigenaars zijn beslissing bekendmaken om in hun voordeel af te zien van zijn aandeel. Vanaf de inschrijving van deze afstand in het Register wordt deze medeëigenaar ontlast van alle verplichtingen ten opzichte van de andere medeëigenaars; deze verdelen het afgestane aandeel onder elkaar naar verhouding van hun rechten in de medeëigendom, tenzij er een andere overeenkomst bestaat.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 44. § 1er. Toute cession ou mutation, totale ou partielle, d'une demande de brevet ou d'un brevet doit être notifiée à l'Office.

§ 2. La cession entre vifs d'une demande de brevet ou d'un brevet doit être faite par écrit à peine de nullité.

§ 3. La notification visée au § 1er doit être accompagnée:

1) Soit d'une copie certifiée conforme de l'acte de cession ou du document officiel constatant la mutation des droits, soit d'un extrait certifié conforme de cet acte ou de ce document suffisant pour constater le transfert;

2) De la preuve du paiement de la taxe.

§ 4. Les notifications sont inscrites au Registre dans l'ordre chronologique de leur réception.

§ 5. Sous réserve du cas prévu à l'article 9, le transfert ne porte pas atteinte aux droits acquis par des tiers avant la date du transfert.

§ 6. La cession ou mutation n'a d'effet à l'égard de l'Office et n'est opposable aux tiers qu'après l'inscription de sa notification au Registre et dans les limites qui résultent de l'acte ou du document visés au § 3. Toutefois, avant l'inscription de la notification, la cession ou mutation est opposable aux tiers qui ont acquis des droits après la date de la cession ou de la mutation, mais qui avaient connaissance de celle-ci lors de l'acquisition de ces droits.

Art. 44. § 1. Iedere overdracht of overgang, geheel of gedeeltelijk, van een octrooiaanvraag of van een octrooi moet aan de Dienst medegedeeld worden.

§ 2. De overdracht onder levenden van een octrooiaanvraag of van een octrooi moet op straffe van nietigheid bij schriftelijke akte geschieden.

§ 3. Bij de mededeling bedoeld in § 1 moet worden gevoegd:

1) Hetzij een eensluidend verklaard afschrift van de akte van overdracht of van het officieel document waaruit de overgang van rechten blijkt, hetzij een eensluidend verklaard uittreksel van die akte of van dat document waaruit de overgang genoegzaam blijkt;

2) Het bewijs van betaling van de taks.

§ 4. De mededelingen worden ingeschreven in het Register in chronologische orde van hun ontvangst.

§ 5. Onder voorbehoud van het geval voorzien bij artikel 9, laat de overgang de door derden vóór de datum van de overgang verkregen rechten ongewijzigd.

§ 6. Een overdracht of overgang kan eerst na inschrijving in het Register uitwerking hebben ten opzichte van de Dienst en tegenstelbaar zijn aan derden in de omvang die blijkt uit de stukken bedoeld in § 3. De overdracht of overgang kan evenwel vóór de inschrijving worden tegengesteld aan derden die na de datum van overdracht of overgang rechten hebben verkregen, maar bij de verkrijging van deze rechten kennis van de overdracht of overgang droegen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 45. § 1er. Une demande de brevet ou un brevet peut faire, en totalité ou en partie, l'objet de licences contractuelles pour tout ou partie du royaume. Les licences peuvent être exclusives ou non exclusives. Elles doivent être faites par écrit à peine de nullité.

§ 2. Les droits conférés par la demande de brevet ou par le brevet peuvent être invoqués à l'encontre d'un licencié qui enfreint l'une des limites de sa licence imposées en vertu du § 1er.

§ 3. L'article 44, § 5, est applicable à la concession d'une licence d'une demande de brevet ou d'un brevet.

§ 4. La concession d'une licence d'une demande de brevet ou d'un brevet et toute modification apportée à la déclaration visée à l'alinéa suivant doivent être notifiées à l'Office.

Cette notification s'effectue par l'introduction d'une déclaration signée des parties. Le Roi détermine le contenu et les modalités de cette déclaration et fixe le montant de la taxe qui est perçue préalablement à l'inscription de la déclaration au Registre.

§ 5. La concession d'une licence d'une demande de brevet ou d'un brevet et toute modification apportée à la déclaration prévue au paragraphe précédent n'ont d'effet à l'égard de l'Office et ne sont opposables aux tiers qu'après l'inscription au Registre de la déclaration ou de

la déclaration modificative et dans les limites qui résultent desdites déclarations. L'article 44, § 6, deuxième phrase, est applicable.

§ 6. La transmission d'une licence d'une demande de brevet ou d'un brevet doit être faite par écrit à peine de nullité. Elle doit être notifiée à l'Office.

L'article 44, §§ 3 à 6, est applicable par analogie à la transmission de la licence.

Art. 45. § 1. Een octrooiaanvraag of een octrooi kan, geheel of gedeeltelijk, het voorwerp uitmaken van contractuele licenties voor het Rijk of voor een deel ervan. De licenties kunnen uitsluitend of niet-uitsluitend zijn. Ze moeten op straffe van nietigheid bij schriftelijke akte geschieden.

§ 2. De uit de octrooiaanvraag of uit het octrooi voortvloeiende rechten kunnen worden ingeroepen tegen een licentiehouder die een van de in § 1 bedoelde grenzen van zijn licentie overschrijdt.

§ 3. Artikel 44, § 5, is van toepassing op het verlenen van een licentie voor een octrooiaanvraag of voor een octrooi.

§ 4. Het verlenen van een licentie voor een octrooiaanvraag of voor een octrooi en elke wijziging aangebracht aan de verklaring bedoeld in het volgende lid moeten aan de Dienst medegedeeld worden.

Deze mededeling geschiedt door het indienen van een door de partijen ondertekende verklaring. De Koning bepaalt de inhoud en de modaliteiten van deze verklaring en stelt het bedrag vast van de taks die, vóór de inschrijving van de verklaring in het Register, moet geïnd worden.

§ 5. Het verlenen van een licentie voor een octrooiaanvraag of voor een octrooi en elke wijziging aangebracht aan de verklaring voorzien in voorgaande paragraaf kunnen ten opzichte van de Dienst slechts uitwerking hebben en aan derden worden tegengesteld na de inschrijving in het Register van de verklaring of van de wijzigingsverklaring en wel in de omvang die blijkt uit voormelde verklaringen. Artikel 44, § 6, tweede zin, is van toepassing.

§ 6. De overdracht van een licentie voor een octrooiaanvraag of voor een octrooi moet op straffe van nietigheid schriftelijk gebeuren. Zij moet aan de Dienst medegedeeld worden.

Artikel 44, §§ 3 tot en met 6, is van overeenkomstige toepassing op de overdracht van de licentie.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 46. § 1er. L'usufruit sur une demande de brevet ou sur un brevet ainsi que la mise en gage d'une demande de brevet ou d'un brevet doivent être notifiés à l'Office.

§ 2. L'article 44, §§ 3 à 6, est applicable par analogie aux droits réels visés au paragraphe précédent.

Art. 46. § 1. Vruchtgebruik op een octrooiaanvraag of op een octrooi alsmede de inpandgeving van een octrooiaanvraag van een octrooi moeten aan de Dienst medegedeeld worden.

§ 2. Artikel 44, §§ 3 tot en met 6, is van overeenkomstige toepassing op de zakelijke rechten bedoeld in de vorige paragraaf.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 47. La saisie d'une demande de brevet ou d'un brevet s'effectue selon la procédure prévue en matière de saisie mobilière.

Une copie certifiée conforme de l'exploit de saisie doit être notifiée à l'Office par le créancier saisissant; la saisie est inscrite au Registre.

La saisie rend inopposables au créancier saisissant les modifications ultérieures apportées par le titulaire aux droits attachés à la demande de brevet ou au brevet.

Art. 47. Het beslag op een octrooiaanvraag of op een octrooi geschiedt volgens de voorziene procedure inzake roerend beslag.

Een eensluidend afschrift van het beslagexploot moet aan de Dienst bezorgd worden door de beslagleggende schuldeiser; het beslag wordt in het Register ingeschreven.

Het beslag brengt mee dat latere wijzigingen door de houder aan de met de octrooiaanvraag of met het octrooi verbonden rechten niet tegenstelbaar zijn aan de beslagleggende schuldeiser.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 48. Les droits acquis par des tiers sur une demande de brevet conservent leurs effets à l'égard du brevet délivré sur cette demande.

Art. 48. De door derden verkregen rechten op een octrooiaanvraag blijven gelden ten aanzien van het octrooi dat op deze aanvraag is verleend.

De Voorzitter. — De heer Geldolf stelt volgend amendement voor:

Dit artikel aan te vullen met een § 2, luidende:

«§ 2. In het onder artikel 31, § 1, 3°, bedoelde geval is de overdracht of het verlenen van een onderlicentie aan de voorafgaande goedkeuring van de minister orderworpen.»

Compléter cet article par un § 2, rédigé comme suit:

«§ 2. Dans le cas prévu à l'article 31, § 1er, 3°, la cession ou la concession d'une sous-licence sont soumises à l'autorisation préalable du ministre.»

Section 6. — Nullité du brevet d'invention

Art. 49. § 1er. Le brevet est déclaré nul par le tribunal:

1) Si son objet tombe sous l'application des articles 3 ou 4 ou ne répond pas aux dispositions des articles 2, 5, 6 et 7;

2) S'il n'expose pas l'invention de façon suffisamment claire et complète pour qu'un homme de métier puisse l'exécuter;

3) Si son objet s'étend au-delà du contenu de la demande du brevet telle qu'elle a été déposée ou, lorsque le brevet a été délivré sur la base d'une demande divisionnaire, si son objet s'étend au-delà du contenu de la demande initiale telle qu'elle a été déposée;

4) Si le titulaire du brevet n'avait pas le droit de l'obtenir aux termes de l'article 8.

§ 2. Si les motifs de nullité n'affectent le brevet qu'en partie, la nullité est prononcée sous la forme d'une limitation correspondante du brevet. La limitation peut être effectuée sous la forme d'une modification des revendications, de la description ou des dessins.

Afdeling 6. — Nietigheid van het uitvindingsoctrooi

Art. 49. § 1. Een octrooi wordt nietig verklaard door de rechtbank:

1) Indien het voorwerp van het octrooi onder de toepassing valt van de artikelen 3 of 4 of niet beantwoordt aan de voorschriften van de artikelen 2, 5, 6 en 7;

2) Indien het niet een voldoende duidelijke en volledige beschrijving van de uitvinding bevat opdat een deskundige deze uitvinding zou kunnen toepassen;

3) Indien het onderwerp van het octrooi niet gedekt wordt door de inhoud van de octrooiaanvraag zoals die is ingediend, of door de inhoud van de oorspronkelijke aanvraag zoals die is ingediend indien het octrooi is verleend op een afgesplitste aanvraag;

4) Indien de octrooihouder luidens artikel 8 niet gerechtigd was dit octrooi te verkrijgen.

§ 2. Indien de nietigheidsgronden het octrooi slechts gedeeltelijk aantasten, wordt het octrooi dienovereenkomstig beperkt. De beperking kan geschieden in de vorm van een wijziging van de conclusies, van de beschrijving of van de tekeningen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 50. § 1er. L'annulation totale ou partielle d'un brevet a un effet rétroactif au jour du dépôt de la demande de brevet.

§ 2. Sous réserve des dispositions relatives soit aux recours en réparation du préjudice causé par la faute ou la mauvaise foi du titulaire du brevet, soit à l'enrichissement sans cause, l'effet rétroactif de la nullité du brevet n'affecte pas:

1) Les décisions en contrefaçon ayant acquis l'autorité de la chose jugée et exécutée antérieurement à la décision de nullité;

2) Les contrats conclus antérieurement à la décision de nullité, dans la mesure où ils ont été exécutés antérieurement à cette décision; toutefois, la restitution de sommes versées en vertu du contrat, dans la mesure où les circonstances le justifient, peut être réclamée pour des raisons d'équité.

Art. 50. § 1. De gehele of gedeeltelijke nietigverklaring van een octrooi heeft terugwerkende kracht tot op het ogenblik van het indienen van de octrooiaanvraag.

§ 2. Onverminderd de bepalingen betreffende aanspraken op vergoeding van schade veroorzaakt door de nalatigheid of kwade trouw van de octrooihouder, of betreffende verrijking zonder oorzaak, heeft de terugwerkende kracht van de nietigheid geen invloed op:

1) Een beslissing ter zake van inbreuk die vóór de nietigverklaring in kracht van gewijsde is gegaan en ten uitvoer is gelegd;

2) Een vóór de nietigverklaring gesloten overeenkomst, voor zover deze vóór de nietigverklaring is uitgevoerd; uit billijkheidsoverwegingen kan echter terugbetaling worden geëist van op grond van deze overeenkomst betaalde bedragen voor zover dit door de omstandigheden gerechtvaardigd is.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 51. § 1er. Lorsqu'un brevet est annulé, en totalité ou en partie, par un jugement ou un arrêt ou par une sentence arbitrale, la décision d'annulation a contre tous l'autorité de la chose jugée sous réserve de la tierce opposition.

Les décisions d'annulation passées en force de chose jugée sont inscrites au Registre.

§ 2. En cas d'annulation des brevets, le pourvoi en cassation est suspensif.

Art. 51. § 1. Wanneer een octrooi geheel of gedeeltelijk nietig verklaard wordt door een vonnis of een arrest of door een scheidsrechterlijke uitspraak, heeft de beslissing tot nietigverklaring tegenover een ieder kracht van gewijsde, onder voorbehoud van derdenverzet.

De in kracht van gewijsde gegane beslissingen tot nietigverklaring worden in het Register ingeschreven.

§ 2. In geval van nietigverklaring van de octrooien heeft de voorziening in cassatie schorsende werking.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 7. — De la protection des droits conférés par le brevet d'invention

Art. 52. § 1er. Constitue une contrefaçon engageant la responsabilité de son auteur, toute atteinte portée aux droits du titulaire visés à l'article 27. La bonne foi n'est pas élisive de la contrefaçon.

Si l'objet du brevet est un procédé permettant d'obtenir un produit nouveau, tout produit identique fabriqué par une personne autre que le titulaire du brevet est, jusqu'à preuve du contraire, considéré comme obtenu par ce procédé. Dans la production de la preuve contraire sont pris en considération les intérêts légitimes du défendeur pour la protection de ses secrets de fabrication ou d'affaires.

§ 2. Le titulaire ou l'usufruitier d'un brevet sont habilités à agir en contrefaçon.

Toutefois, le bénéficiaire d'une licence obligatoire octroyée en application de l'article 31, § 1er, 1°, peut agir en contrefaçon si, après mise en demeure, le titulaire ou l'usufruitier du brevet n'engagent pas une telle action.

Sauf disposition contraire du contrat de licence, l'alinéa précédent est également applicable au bénéficiaire d'une licence exclusive.

Tout licencié est recevable à intervenir dans l'instance en contrefaçon engagée par le titulaire ou l'usufruitier du brevet afin d'obtenir la réparation du préjudice qui lui est propre.

§ 3. L'action en contrefaçon ne peut être intentée qu'à partir de la date à laquelle le brevet est mis à la disposition du public et uniquement pour des actes de contrefaçon commis à partir de cette date.

§ 4. Sans préjudice de l'application de l'article 53, le tribunal prononce à l'égard de tout contrefacteur et sur la demande de la partie lésée :

- 1) La cessation de la contrefaçon;
- 2) L'obligation de payer au demandeur une indemnité en réparation du préjudice causé par la contrefaçon.

Le tribunal peut également ordonner la publication du jugement.

Afdeling 7. — Bescherming van de door het uitvindingsoctrooi verleende rechten

Art. 52. § 1. Wordt beschouwd als inbreuk waarvoor de dader verantwoordelijk geacht wordt, elke schending van de in het artikel 27 omschreven rechten van de octrooihouder. De goede trouw sluit de inbreuk niet uit.

Indien een octrooi betrekking heeft op een werkwijze tot vervaardiging van een nieuw voortbrengsel, wordt zulk een voortbrengsel dat door een ander dan de octrooihouder is vervaardigd, behoudens tegenbewijs, geacht met toepassing van de geotrooieerde werkwijze te zijn vervaardigd. Bij het leveren van het tegenbewijs wordt rekening gehouden met het gerechtvaardigd van zijn belang dat de verweerder heeft bij de bescherming van zijn fabricage- en bedrijfsgeheimen.

§ 2. De houder of de vruchtgebruiker van een octrooi is gerechtigd een vordering inzake inbreuk in te stellen.

Nochtans mag de houder van een gedwongen licentie toegekend bij toepassing van artikel 31, § 1, 1°, een vordering inzake inbreuk instellen indien, na in gebreke gesteld te zijn de houder of de vruchtgebruiker van het octrooi geen rechtsvervolg instelt.

Behoudens andersluidende bepaling in de licentieovereenkomst, is de bepaling van het voorgaande lid eveneens toepasselijk op de houder van een exclusieve licentie.

Iedere licentiehouder mag tussenbeide komen in een vordering wegens inbreuk ingediend door de houder of de vruchtgebruiker van het octrooi ten einde vergoed te worden door de door hemzelf geleden schade.

§ 3. De vordering wegens inbreuk kan maar ingesteld worden vanaf de dag dat het octrooi ter inzage gelegd is van het publiek en alleen voor handelingen van inbreuk begaan sedert deze datum.

§ 4. Behoudens toepassing van artikel 53, beveelt de rechtbank tegenover elke inbreukmaker en op verzoek van de benadeelde partij :

- 1) Het ophouden van de inbreuk;
- 2) De verplichting aan de eiser een herstelvergoeding te betalen voor de schade veroorzaakt door de inbreuk.

De rechtbank kan de publicatie van het vonnis bevelen.

De Voorzitter. — De heer Geldolf stelt het volgend amendement voor :

In § 2 van dit artikel, op de vierde regel, na de cijfers « § 1, 1° », in te voegen de woorden « en 3° ».

Au § 2 de cet article, quatrième ligne, après les chiffres « § 1er, 1° », insérer les mots « et 3° ».

Art. 53. En cas de mauvaise foi, le tribunal prononce au profit du demandeur la confiscation des objets confectionnés en contravention du brevet et celle des instruments ou moyens spécialement destinés à leur confection. Le cas échéant, il alloue une somme égale au prix des objets déjà cédés.

Art. 53. In geval van kwade trouw spreekt de rechtbank de verbeurdverklaring uit ten voordele van de eiser van de voorwerpen die met inbreuk op het octrooi zijn vervaardigd en van instrumenten of middelen die voor deze vervaardiging speciaal bestemd waren. In voorkomend

geval kent zij een vergoeding toe waarvan het bedrag gelijk is aan de prijs van de verkochte goederen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 54. L'action en contrefaçon est prescrite par cinq ans à compter du jour où la contrefaçon a été commise.

Art. 54. De vordering wegens inbreuk verjaart na vijf jaar te rekenen vanaf de dag waarop de inbreuk werd gepleegd.

— Adopté.

Aangenomen.

CHAPITRE III. — De la représentation devant l'Office

Art. 55. § 1er. Sous réserve des dispositions du § 2, nul n'est tenu, en matière de brevets d'invention, de se faire représenter devant l'Office par un mandataire agréé.

§ 2. Les personnes physiques et morales qui n'ont ni domicile ni établissement effectif en Belgique doivent, en matière de brevets d'invention, être représentées devant l'Office par un mandataire agréé et agir par son entremise, sauf pour le dépôt d'une demande de brevet lorsque ce dépôt est effectué par le demandeur de brevet lui-même.

§ 3. Sous réserve des dispositions prévues à l'article 57, § 1er, les personnes physiques et morales qui ont leur domicile ou un établissement effectif en Belgique peuvent agir devant l'Office, en matière de brevets d'invention, par l'entremise d'un de leurs employés; cet employé, qui doit disposer d'un pouvoir, n'est pas tenu d'être un mandataire agréé. Le Roi peut prévoir si et dans quelles conditions l'employé d'une personne morale visée au présent paragraphe peut également agir pour d'autres personnes morales qui ont un établissement effectif en Belgique et ont des liens économiques avec elle.

§ 4. Des dispositions particulières relatives à la représentativité de parties agissant en commun peuvent être fixées par le Roi.

HOOFDSTUK III. — Vertegenwoordiging voor de Dienst

Art. 55. § 1. Onder voorbehoud van de in § 2 voorziene bepalingen is niemand ertoe verplicht zich, inzake uitvindingsoctrooien, voor de Dienst door een erkende gemachtigde te doen vertegenwoordigen.

§ 2. De natuurlijke en rechtspersonen die woonplaats noch werkelijke vestiging in België hebben, moeten, inzake uitvindingsoctrooien, voor de Dienst vertegenwoordigd worden door een erkend gemachtigde en door zijn tussenkomst optreden, behalve voor het indienen van een octrooiaanvraag indien het depot door de octrooiaanvrager zelf gedaan is.

§ 3. Onverminderd de bepalingen van artikel 57, § 1, kunnen de natuurlijke en rechtspersonen die hun woonplaats of een werkelijke vestiging in België hebben, inzake uitvindingsoctrooien, voor de Dienst door tussenkomst van één van hun werknemers optreden; deze moet over een volmacht beschikken, doch behoeft geen erkend gemachtigde te zijn. De Koning kan bepalen of en onder welke voorwaarden de werknemer van een bij deze paragraaf voorziene rechtspersonen ook nog voor andere rechtspersonen kan optreden die in België een werkelijke vestiging hebben en die economische banden hebben met die bedoelde rechtspersoon.

§ 4. Bijzondere bepalingen betreffende gemeenschappelijke vertegenwoordiging van gezamenlijk optredende partijen kunnen door de Koning vastgesteld worden.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 56. § 1er. La représentation de personnes physiques ou morales devant l'Office ne peut être assurée, en matière de brevets d'invention, que par des mandataires agréés.

§ 2. Sans préjudice des dispositions de la loi du 8 juillet 1977 portant approbation de certains actes internationaux en matière de brevets d'invention, les dispositions du présent chapitre s'appliquent également à l'égard des dépôts de demandes de brevet effectués conformément à ces actes internationaux ainsi qu'à l'égard de tous les autres actes se rapportant à ces demandes ou aux brevets délivrés sur ces demandes.

Art. 56. § 1. Natuurlijke of rechtspersonen kunnen voor de Dienst, inzake uitvindingsoctrooien, slechts worden vertegenwoordigd door erkende gemachtigden.

§ 2. Onverminderd de bepalingen van de wet van 8 juli 1977 houdende goedkeuring van bepaalde internationale akten inzake uitvindingsoctrooien, zijn de bepalingen van dit hoofdstuk ook van toepassing op de depots van de octrooiaanvragen ingediend overeenkomstig deze internationale akten evenals op alle andere handelingen die verband houden met deze aanvragen of met de octrooien die op deze aanvragen zijn verleend.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 57. § 1er. Un mandataire agréé ne peut pas, en matière de brevets d'invention, agir devant l'Office par l'entreprise d'un de ses employés, à moins que cet employé ne soit lui-même un mandataire agréé.

Toutefois, lorsqu'un tel mandataire est chargé de déposer une demande de brevet, le procès-verbal de dépôt peut être signé par un de ses employés muni d'un pouvoir, si le dépôt est fait en personne.

§ 2. Au sens du présent chapitre, le paiement de taxes par l'entremise d'un organisme financier est considéré comme étant effectué directement par la personne qui a donné l'ordre de paiement à cet organisme.

Art. 57. § 1. Een erkend gemachtigde mag, inzake uitvindingsoctrooien, niet optreden voor de Dienst door de bemiddeling van één van zijn werknemers, tenzij deze werknemer zelf een erkend gemachtigde is.

Wanneer zo een erkend gemachtigde belast is met de indiening van een octrooiaanvraag mag het proces-verbaal van depot nochtans ondertekend worden door één van de hertoe gevolmachtigde werknemers indien het depot in eigen persoon is gedaan.

§ 2. In de zin van dit hoofdstuk wordt de betaling der taksen door de bemiddeling van een financiële instelling beschouwd alsof deze rechtstreeks gebeurde door degene die opdracht gaf tot betaling aan die instelling.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 58. Est nul de plein droit tout acte accompli auprès de l'Office en contravention des dispositions des articles 55 à 57. Les taxes payées irrégulièrement, diminuées d'un dixième, sont remboursées.

Art. 58. Is van rechtswege nietig elke handeling welke voor de Dienst wordt verricht in strijd met de bepalingen in de artikelen 55 tot en met 57. De onregelmatig bepaalde taksen, verminderd met één tiende, worden teruggestort.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 59. Il est créé à l'Office un registre où sont inscrits les mandataires agréés pour assurer, dans les matières visées à l'article 56, la représentation de personnes physiques ou morales devant l'Office.

Le Roi détermine les mentions qui doivent figurer au registre des mandataires agréés ainsi que les modalités de la tenue de celui-ci.

Art. 59. Bij de Dienst wordt een register ingesteld waarin de erkende gemachtigden ingeschreven zijn welke, in de materies bedoeld in artikel 56, de vertegenwoordiging van natuurlijke of rechtspersonen voor de Dienst verzekeren.

De Koning bepaalt de vermeldingen die in het register voor erkende gemachtigden moeten worden opgenomen alsmede de voorwaarden waarin dit wordt bijgehouden.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 60. § 1er. Seules les personnes physiques peuvent être inscrites au registre des mandataires agréés. Elles doivent remplir les conditions suivantes:

1° Etre Belges et être domiciliées en Belgique;

2° Etre âgées d'au moins 25 ans;

3° Ne pas être interdites ou placées sous conseil judiciaire;

4° Ne pas se trouver en état d'interdiction au sens des articles 31 à 34 du Code pénal; n'avoir subi aucune condamnation en Belgique ou à l'étranger pour l'une des infractions spécifiées à l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934 portant interdiction à certains condamnés et aux faillis d'exercer certaines fonctions, professions ou activités et conférant aux tribunaux de commerce la faculté de prononcer de telles interdictions, modifié par les lois du 14 mars 1962, du 16 mars 1972 et du 4 août 1978;

5° Etre titulaires d'un diplôme belge d'enseignement universitaire ou d'un diplôme belge d'enseignement supérieur de type long, délivré après quatre années d'études au moins dans une discipline scientifique, technique ou juridique.

Les diplômes délivrés à l'étranger, après quatre années d'études au moins, dans les mêmes disciplines, sont autorisés à la condition que leur équivalence ait été préalablement reconnue par les autorités belges compétentes;

6° Avoir exercé une activité dans le domaine des brevets d'invention pendant une durée et selon des modalités fixées par le Roi;

7° Avoir subi avec succès une épreuve devant la commission visée à l'article 61 au plus tard deux ans après la cessation de l'activité visée au 6° du présent paragraphe, sur la matière de la propriété industrielle et principalement sur celle des brevets d'invention.

§ 2. Ne doit pas remplir les conditions de domicile et de nationalité la personne qui en est dispensée en vertu soit d'une convention internationale, soit d'une dérogation accordée par le Roi pour cause de réciprocité.

§ 3. Tout avocat inscrit au tableau de l'ordre ou autorisé à exercer cette profession en Belgique en vertu d'une loi ou d'une convention internationale peut, sans inscription au registre, intervenir au même titre qu'un mandataire agréé auprès de l'Office.

Art. 60. § 1. Alleen natuurlijke personen kunnen ingeschreven worden in het register van erkende gemachtigden. Ze moeten aan de volgende voorwaarden voldoen:

1° Belg zijn en in België woonachtig zijn;

2° Minstens 25 jaar oud zijn;

3° Niet onbekwaam verklaard zijn of onder gerechtelijk raadsman zijn gesteld;

4° Niet in staat van ontzetting zijn als bedoeld in artikelen 31 tot 34 van het Strafwetboek; geen veroordeling in België of in het buitenland hebben opgelopen voor één van de misdrijven vermeld in het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 waarbij aan bepaalde veroordeelden en aan de gefailleerden verbod wordt opgelegd bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen en waarbij aan de rechtbanken van koophandel de bevoegdheid wordt toegekend dergelijk verbod uit te spreken, gewijzigd bij de wetten van 14 maart 1962, 16 maart 1972 en 4 augustus 1978;

5° In het bezit zijn van een Belgisch universitair diploma of Belgisch diploma van hoger onderwijs van het lange type, uitgereikt na minstens vier studiejaar, met betrekking tot een wetenschappelijke, technische of juridische discipline.

De in het buitenland na minstens vier studiejaar uitgereikte diploma's in dezelfde disciplines worden aanvaard mits hun gelijkwaardigheid vooraf door de bevoegde Belgische overheden werd erkend;

6° Een activiteit in verband met uitvindingsoctrooien hebben uitgeoefend waarvan de Koning de duur en de nadere regelen vaststelt;

7° Geslaagd zijn voor een examen over de industriële eigendom en hoofdzakelijk over de uitvindingsoctrooien, af te leggen voor de in artikel 61 bedoelde commissie ten laatste twee jaar na de stopzetting van de activiteit bedoeld in 6° van deze paragraaf.

§ 2. Aan de woonplaats- en nationaliteitsvereiste dient niet te worden voldaan door de persoon die daarvan is vrijgesteld, hetzij op grond van een internationaal verdrag, hetzij op grond van een afwijking door de Koning uit hoofde van wederkerigheid toegestaan.

§ 3. De advocaat die ingeschreven is op het tableau van de orde of gemachtigd is in België het beroep uit te oefenen krachtens een wet of een internationale overeenkomst kan, zonder ingeschreven te zijn in het register, in dezelfde hoedanigheid als een erkend gemachtigde optreden bij de Dienst.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 61. Il est institué auprès du ministère des Affaires économiques une commission d'agrément des mandataires admis à représenter devant l'Office les personnes physiques et morales dans les matières mentionnées à l'article 56.

Cette commission a pour tâches :

1° D'examiner si les personnes désireuses d'être inscrites au registre des mandataires agréés remplissent les conditions fixées par l'article 60, § 1er, 1° à 6°;

2° De faire subir l'épreuve visée à l'article 60, § 1er, 7°;

3° De donner au ministre un avis sur les décisions qu'il est appelé à prendre en matière d'inscription et de radiation du registre des mandataires agréés.

Art. 61. Bij het ministerie van Economische Zaken wordt een commissie ingesteld tot erkenning van de gemachtigden die toegelaten worden tot de vertegenwoordiging van natuurlijke en rechtspersonen voor de Dienst in de materies vermeld in artikel 56.

De commissie heeft tot opdracht :

1° Na te gaan of de personen die in het register van erkende gemachtigden wensen te worden ingeschreven voldoen aan de voorwaarden bepaald in artikel 60, § 1, 1° tot en met 6°;

2° Het in artikel 60, § 1, 7°, bedoelde examen af te nemen;

3° De minister van advies te dienen over de door hem te nemen beslissingen tot inschrijving en doorhaling in het register van erkende gemachtigden.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 62. La commission comprend deux sections. L'une statue en langue française, l'autre en langue néerlandaise.

Le Roi arrête la composition et le fonctionnement de la commission et fixe les modalités de l'épreuve visée à l'article 60, § 1er, 7°. Un membre de la section française doit être domicilié dans la région de langue allemande et posséder une connaissance suffisante de l'allemand.

Les crédits nécessaires sont inscrits au budget du ministère des Affaires économiques.

Art. 62. De commissie bestaat uit twee afdelingen. De ene behandelt de zaken in de Nederlandse taal, de andere de zaken in de Franse taal.

De Koning bepaalt de samenstelling en de werkwijze van de commissie. Hij bepaalt de voorwaarden voor het bij artikel 60, § 1, 7°, bedoelde examen. Een lid van de Franse afdeling moet woonachtig zijn in het Duitssprekende taalgebied en een voldoende kennis van het Duits bezitten.

De nodige kredieten worden ingeschreven op de begroting van het ministerie van Economische Zaken.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 63. La demande d'inscription au registre des mandataires agréés est adressée au ministre. Celui-ci la transmet pour avis à la commission. L'avis est remis au ministre en même temps que le dossier.

Si le demandeur remplit les conditions requises, le ministre fait procéder à son inscription au registre des mandataires agréés dans le mois qui suit la réception de l'avis. Si le demandeur ne remplit pas ces conditions, le ministre rejette la demande dans le même délai. Dans les deux cas, le ministre en informe sans retard l'intéressé.

La décision par laquelle le ministre déroge à l'avis de la commission et celle par laquelle il rejette la demande doivent être motivées.

Art. 63. De aanvraag tot inschrijving in het register van erkende gemachtigden wordt aan de minister gericht. Deze geeft ze voor advies door aan de commissie. Het advies wordt samen met het dossier aan de minister overhandigd.

Indien de aanvrager de gestelde voorwaarden vervult, doet de minister hem in het register van erkende gemachtigden inschrijven binnen de maand na de ontvangst van het advies. Indien de aanvrager de voorwaarden niet vervult, verwerpt de minister de aanvraag binnen dezelfde termijn. In beide gevallen wordt de betrokkene hiervan onverwijld op de hoogte gesteld.

De beslissing waarbij de minister van het advies van de commissie afwijkt en deze waarbij hij de aanvraag verwerpt moeten met redenen worden omkleed.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 64. § 1er. Par dérogation à l'article 60, toute personne physique domiciliée en Belgique ou dans un Etat membre des Communautés européennes qui prouvera avoir, avant la date d'entrée en vigueur du présent article, agi en Belgique d'une manière habituelle et satisfaisante, pendant cinq ans au moins, en qualité soit de mandataire indépendant dans le domaine des brevets d'invention, soit de responsable du service des brevets d'invention d'une entreprise, soit de collaborateur qualifié dans le domaine des brevets d'invention d'une des personnes précitées, pourra, à sa demande et après l'avis de la commission prévue au § 3 du présent article, être inscrite par le ministre au registre des mandataires agréés sans avoir à remplir d'autres conditions d'inscription que celles fixées par l'article 60, § 1er, 2° à 4°.

Toute personne physique domiciliée en Belgique ou dans un Etat membre des Communautés européennes qui prouvera avoir agi d'une manière habituelle et satisfaisante à l'étranger, avant la date d'entrée en vigueur du présent article, en qualité,

— Soit de mandataire indépendant dans le domaine des brevets d'invention agréé par le service central de la propriété industrielle d'un Etat membre des Communautés européennes;

— Soit de responsable du service des brevets d'invention d'une entreprise établie dans l'un des Etats des Communautés;

— Soit de collaborateur qualifié dans le domaine des brevets d'invention d'une des personnes citées ci-dessus;

— Soit de membre, chargé de questions relatives aux brevets d'invention, d'un organisme intergouvernemental institué par un accord international auquel la Belgique est partie,

pourra, à concurrence de deux années au maximum, faire valoir cette activité comme si celle-ci avait été exercée en Belgique.

§ 2. Par dérogation à l'article 60, toute personne physique domiciliée en Belgique ou dans un Etat membre des Communautés européennes qui prouvera être inscrite sur la liste des mandataires agréés près de l'Office européen des brevets à la date d'entrée en vigueur du présent article pourra, à sa demande et après l'avis de la commission prévue au § 3 du présent article, être inscrite par le ministre au registre des mandataires agréés sans avoir à remplir d'autres conditions que celles d'avoir été inscrite sur la liste précitée à la suite d'une requête visée à l'article 163, § 2, de la Convention sur la délivrance de brevets européens et pour autant que cette requête ait été accompagnée d'une attestation fournie par l'administration belge compétente.

§ 3. En vue de l'examen des demandes d'inscription au registre des mandataires agréés introduites en application des deux paragraphes précédents et pour la durée de cet examen, il est institué une commission auprès du ministère des Affaires économiques.

La commission comprend deux sections. L'une statue en langue française, l'autre en langue néerlandaise.

Le Roi arrête la composition et le fonctionnement de la commission. Un membre de la section française doit être domicilié dans la région de langue allemande et posséder une connaissance suffisante de l'allemand.

Les crédits nécessaires sont inscrits au budget du ministère des Affaires économiques.

§ 4. La demande d'inscription ainsi que les documents qui s'y rapportent doivent être envoyés au ministre, par lettre recommandée à la poste, au plus tard trois mois après la date d'entrée en vigueur du présent article.

Le ministre les transmet pour examen et avis à la commission.

L'avis est remis au ministre en même temps que le dossier.

Si le demandeur remplit les conditions requises, le ministre fait procéder à son inscription au registre des mandataires agréés dans le mois qui suit la réception de l'avis. Si le demandeur ne remplit pas ces conditions, le ministre rejette la demande dans le même délai. Dans les deux cas, le ministre en informe sans retard l'intéressé.

La décision par laquelle le ministre déroge à l'avis de la commission et celle par laquelle il rejette la demande doivent être motivées.

Art. 64. § 1. In afwijking van artikel 60, kan elke in België of in een Lid-Staat van de Europese Gemeenschappen woonachtige natuurlijke persoon die kan bewijzen dat hij, vóór de datum van de inwerkingtreding van dit artikel, in België gewoonlijk en op bevredigende wijze opgetreden is gedurende minstens vijf jaar hetzij in de hoedanigheid van onafhankelijk octrooigemachtigde, hetzij als verantwoordelijk persoon van de octrooidienst van een bedrijf, hetzij als bevoegd medewerker in uitvindingsoctrooien van een van de voornoemde personen, op zijn verzoek en na advies van de commissie bedoeld in § 3 van dit artikel, door de minister worden ingeschreven in het register van erkende gemachtigden zonder andere inschrijvingsvoorwaarden te moeten vervullen dan deze vermeld onder artikel 60, § 1, 2° tot 4°.

Iedere in België of in een Lid-Staat van de Europese Gemeenschappen woonachtige natuurlijke persoon die bewijst gewoonlijk en op bevredigende wijze opgetreden te zijn in het buitenland vóór de datum van inwerkingtreding van dit artikel,

— Hetzij in de hoedanigheid van onafhankelijk octrooigemachtigde erkend door de centrale dienst voor de industriële eigendom van een Lid-Staat van de Europese Gemeenschappen;

— Hetzij als verantwoordelijk persoon van de octrooidienst van een bedrijf gevestigd in één van de Lid-Staten van deze Gemeenschappen;

— Hetzij als bevoegd medewerker in uitvindingsoctrooien van een van de hogervermelde personen;

— Hetzij als lid, belast met kwesties betreffende uitvindingsoctrooien, van een intergouvernementele instelling opgericht ingevolge een internationale overeenkomst waarbij België partij is,

kan deze werkzaamheid, alsof zij in België werd uitgeoefend, doen gelden voor een termijn van ten hoogste twee jaar.

§ 2. In afwijking van artikel 60, kan iedere in België of in een Lid-Staat van de Europese Gemeenschappen woonachtige natuurlijke persoon die bewijst dat hij, op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit artikel, op de lijst van de erkende gemachtigden bij het Europees Octrooibureau is ingeschreven, op zijn verzoek en na advies van de commissie bedoeld in § 3 van dit artikel, door de minister worden ingeschreven in het register van erkende gemachtigden zonder andere inschrijvingsvoorwaarden te moeten vervullen dan op hogervermelde lijst te zijn ingeschreven tengevolge van een bij artikel 163, § 2, van het Europees Octrooiverdrag bedoeld verzoekschrift en voor zover dit verzoekschrift vergezeld werd van een door de bevoegde Belgische overheid uitgereikt attest.

§ 3. Voor het onderzoek van de aanvragen tot inschrijving in het register van erkende gemachtigden, ingediend overeenkomstig de twee vorige paragrafen en voor de duur van dat onderzoek, wordt bij het ministerie van Economische Zaken een commissie opgericht.

De commissie bestaat uit twee afdelingen. De ene behandelt de zaken in de Nederlandse taal, de andere de zaken in de Franse taal.

De Koning bepaalt de samenstelling en de werkwijze van de commissie. Een lid van de Franstalige afdeling moet woonachtig zijn in het Duitssprekende taalgebied en een voldoende kennis van het Duits bezitten.

De nodige kredieten worden ingeschreven op de begroting van het ministerie van Economische Zaken.

§ 4. De aanvraag tot inschrijving en de daarop betrekking hebbende documenten dienen aan de minister bij een ter post aangetekende brief te worden gestuurd, uiterlijk drie maanden na de datum van inwerkingtreding van dit artikel.

De minister zendt ze voor onderzoek en advies over aan de commissie.

Het advies wordt, samen met het dossier, aan de minister overhandigd.

Indien de aanvrager de gestelde voorwaarden vervult, doet de minister hem inschrijven in het register van erkende gemachtigden binnen de maand na de ontvangst van het advies. Indien de aanvrager de voorwaarden niet vervult, verwerpt de minister de aanvraag binnen dezelfde termijn. In beide gevallen wordt de betrokkene hiervan onverwijld op de hoogte gesteld.

De beslissing waarbij de minister van het advies van de commissie afwijkt en deze waarbij hij de aanvraag verwerpt dienen met redenen te worden omkleed.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 65. Toute personne inscrite au registre des mandataires agréés peut demander au ministre que son nom soit radié de ce registre.

Art. 65. Elke in het register van erkende gemachtigden ingeschreven persoon kan de minister verzoeken om zijn naam in dit register door te halen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 66. Est radié du registre des mandataires agréés le nom de la personne:

1) Qui est décédée ou se trouve dans le cas d'incapacité visé à l'article 69;

2) Qui, ayant été inscrite au registre des mandataires agréés en application de l'article 63, ne remplit plus les conditions fixées à l'article 60, § 1er, 1° et 3°, ou ne peut plus invoquer les dispositions de la convention internationale ou la réciprocité visées au § 2 dudit article;

3) Qui, ayant été inscrite au registre des mandataires agréés en application de l'article 64, § 1er, n'est plus domiciliée en Belgique ou dans un Etat membre de la Communauté économique européenne ou a été interdite ou placée sous conseil judiciaire;

4) Qui, ayant été inscrite au registre des mandataires agréés en application de l'article 64, § 2, a été radiée d'office de la liste des mandataires agréés près l'Office européen des brevets pour l'un des motifs énumérés à la règle 102, § 2, lettre a à c, du règlement d'exécution de la convention sur la délivrance de brevets européens ou pour avoir fait l'objet d'une mesure disciplinaire prise en application de l'article 134, § 8, lettre c, de ladite convention;

5) Qui, lors de sa demande d'inscription ou d'une demande en modification de son inscription, a volontairement présenté des documents ou fait des déclarations dont le contenu ne correspondait pas à la réalité;

6) Qui a subi une condamnation ou a fait l'objet d'une mesure d'interdiction visées à l'article 60, § 1er, 4°;

7) Qui s'est rendue coupable d'une faute grave dans l'exercice de ses activités de représentation en matière de brevets d'invention devant l'Office.

La durée de la radiation prise en application des points 5 à 7 du présent article ne peut être inférieure à une année.

Art. 66. In het register van erkende gemachtigden wordt doorgehaald de naam van de persoon:

1) Die overleden is of zich in staat van onbekwaamheid bevindt zoals bedoeld bij artikel 69;

2) Die, ingeschreven in het register van erkende gemachtigden bij toepassing van artikel 63 de bij de artikel 60, § 1, 1° en 3°, vastgestelde voorwaarden niet meer vervult of zich niet meer kan beroepen op bepalingen van het internationaal verdrag of op het bestaan van de wederkerigheid als bedoeld in § 2 van dit artikel;

3) Die, ingeschreven in het register van erkende gemachtigden bij toepassing van artikel 64, § 1, niet meer woonachtig is in België of in een Lid-Staat van de Europese Economische Gemeenschap of onbekwaam werd verklaard of onder gerechtelijk raadsman werd gesteld;

4) Die, ingeschreven in het register van erkende gemachtigden bij toepassing van artikel 64, § 2, ambtshalve werd doorgehaald in de lijst van de erkende gemachtigden bij het Europees Octrooibureau wegens één van de vermelde redenen in regel 102, § 2, letters a tot en met c, van het uitvoeringsreglement bij het Europees Octrooiverdrag of omdat hij het voorwerp is geweest van een tuchtmaatregel welke in uitvoering van artikel 134, § 8, letter c, van voornoemd verdrag werd getroffen;

5) Die, bij zijn aanvraag tot inschrijving of bij een aanvraag tot wijziging van zijn inschrijving opzettelijk documenten heeft voorgelegd of verklaringen heeft afgelegd waarvan de inhoud niet met de werkelijkheid overeenstemt;

6) Die een veroordeling heeft opgelopen of het voorwerp is geweest van een maatregel tot ontzetting, als bedoeld in artikel 60, § 1, 4°;

7) Die zich schuldig gemaakt heeft aan een zware tekortkoming in de uitoefening van zijn werkzaamheden van vertegenwoordiging in zaken van uitvindingsoctrooien voor de Dienst.

De duur van doorhaling bij toepassing van punten 5 tot 7 van dit artikel moet minstens één jaar bedragen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 67. Tout mandataire agréé, dont l'inscription a été radiée, fait l'objet, sur sa requête, d'une nouvelle inscription au registre des mandataires agréés, lorsque les motifs qui ont conduit à sa radiation n'existent plus, lorsque la mesure disciplinaire visée à l'article 66, 4, ne sortit plus d'effets ou lorsque le délai de la mesure de radiation prise en application de l'article 66, 5 et 7 est venu à expiration.

Art. 67. De erkende gemachtigde, wiens inschrijving is doorgehaald, wordt op zijn verzoek opnieuw ingeschreven in het register van de erkende gemachtigden, wanneer de redenen voor de doorhaling niet meer bestaan, wanneer de in artikel 66, 4, bedoelde tuchtmaatregel geen gevolgen meer sorteert of wanneer de termijn van de met toepassing van artikel 66, 5 en 7, genomen maatregel tot doorhaling verstreken is.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 68. Dans les cas visés à l'article 66, celui de décès excepté, ou lorsqu'une nouvelle inscription est demandée sur la base de l'article 67, le ministre demande l'avis préalable de la commission d'agrément.

Celle-ci avise l'intéressé, au moins vingt jours d'avance, par lettre recommandée à la poste, de la séance au cours de laquelle l'affaire sera examinée. L'intéressé peut se faire assister ou représenter par un avocat ou par un mandataire agréé.

L'avis, accompagné du dossier, est transmis au ministre.

Les décisions de radiation et de refus de nouvelle inscription ainsi que celles par lesquelles le ministre déroge à l'avis de la commission doivent être motivées.

Le ministre informe sans retard l'intéressé de sa décision de radiation, de nouvelle inscription ou de refus d'une telle inscription. Il fait procéder à la radiation ou à la nouvelle inscription, selon le cas, dans le mois qui suit la réception de l'avis.

Art. 68. In de bij artikel 66 bepaalde gevallen, dat van overlijden uitgezonderd, of wanneer op grond van artikel 67 om een nieuwe inschrijving wordt verzocht, wint de minister vooral advies in van de erkenningscommissie.

Deze stelt de belanghebbende bij een ter post aangetekende brief en, minstens twintig dagen vooraf, in kennis van de vergadering waarop de zaak zal worden behandeld. De belanghebbende kan zich laten bijstaan of laten vertegenwoordigen door een advocaat of door een erkend gemachtigde.

Het advies wordt samen met het dossier aan de minister doorgezonden.

De beslissingen tot doorhaling en tot weigering van een nieuwe inschrijving alsmede die waarbij de minister van het advies van de commissie afwijkt dienen met redenen te worden omkleed.

De minister brengt zijn beslissing tot doorhaling, nieuwe inschrijving of weigering van zulke inschrijving onverwijld ter kennis van de betrokkene. Hij gaat over tot de doorhaling of tot de nieuwe inschrijving, naargelang van het geval, binnen de maand na de ontvangst van het advies.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 69. En cas de décès d'un mandataire agréé ou d'impossibilité pour celui-ci d'exercer son activité de représentation, les missions qui lui étaient confiées auprès de l'Office peuvent être exécutées pendant six mois par un autre mandataire agréé sans que celui-ci doive justifier d'un mandat.

Art. 69. Wanneer een erkend gemachtigde overlijdt of in de onmogelijkheid verkeert zijn vertegenwoordigingsactiviteit uit te oefenen, kunnen de hem bij de Dienst toevertrouwde opdrachten gedurende zes maanden verder worden uitgevoerd door een ander erkende gemachtigde zonder dat deze zijn mandaat dient te bewijzen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 70. Le registre des mandataires agréés est déposé à l'Office où tout intéressé peut le consulter.

La liste des mandataires agréés est publiée annuellement au *Moniteur belge* et au *Recueil*.

Toute modification intervenant en cours d'année y est également publiée.

Art. 70. Het register van de erkende gemachtigden berust bij de Dienst waar elke belanghebbende er inzage van kan nemen.

De lijst van erkende gemachtigden wordt jaarlijks bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* en in de *Verzameling*.

Iedere wijziging die zich in de loop van het jaar voordoet wordt eveneens daarin bekendgemaakt.

— Adopté.

Aangenomen.

CHAPITRE IV. — Dispositions diverses

Art. 71. § 1er. Le Roi fixe le montant, le délai et le mode de paiement des taxes, taxes supplémentaires et redevances prévues par la présente loi ou en vertu de celle-ci.

§ 2. Lorsque l'Office fournit des prestations spéciales en matières de brevets, le Roi peut prévoir une redevance dont Il fixe le montant, le délai et le mode de paiement. Le montant de la redevance supplémentaire ne peut en aucun cas excéder cinq mille francs.

§ 3. En faveur des personnes domiciliées en Belgique et dont les revenus ne donnent pas lieu à imposition en vertu de l'article 79 du Code des impôts sur les revenus, le Roi peut prévoir une réduction des taxes, taxes supplémentaires et redevances qu'il désigne.

Il ne peut être accordé de réduction pour une invention qui n'est manifestement pas brevetable.

§ 4. Le Roi fixe les cas dans lesquels les taxes, taxes supplémentaires et redevances payées indûment sont remboursables en tout ou en partie.

HOOFDSTUK IV. — Diverse bepalingen

Art. 71. § 1. De Koning bepaalt het bedrag, de termijn en de wijze van betaling der taksen, bijkomende taksen en vergoedingen waarin bij of krachtens deze wet is voorzien.

§ 2. Wanneer de Dienst in zaken van octrooien bijzondere prestaties levert, kan de Koning voorzien in een vergoeding waarvan Hij het bedrag, de termijn en de wijze van betaling bepaalt. Het bedrag van de bijkomende vergoeding mag in geen geval vijfduizend frank te boven gaan.

§ 3. Voor personen met woonplaats in België wier inkomen overeenkomstig artikel 79 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen geen aanleiding geeft tot belasting, kan de Koning voorzien in een vermindering van de taksen, bijkomende taksen en vergoedingen die Hij aanwijst.

Er kan geen vermindering worden toegestaan voor de uitvinding die kennelijk niet octrooieerbaar is.

§ 4. De Koning bepaalt de gevallen waarin onverschuldigd betaalde taksen, bijkomende taksen en vergoedingen geheel of gedeeltelijk terugbetaalbaar zijn.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 72. Le paiement des taxes et redevances, autres que la taxe annuelle, prévues par la présente loi ou dont la perception est autorisée par elle, est valablement fait s'il est effectué au taux en vigueur au jour du paiement.

Le paiement de la taxe annuelle n'est valablement fait que s'il est effectué au taux en vigueur au jour de l'échéance fixée à l'article 40, § 1er, deuxième alinéa. En cas de modification du taux de cette taxe et si le paiement effectué avant l'entrée en vigueur du nouveau taux est insuffisant, ce paiement n'est réputé avoir été valablement effectué que s'il est complété, à concurrence du montant exigible à la date d'échéance, dans le délai de grâce de six mois à compter de cette date; il n'est perçu aucune surtaxe en ce cas.

Les taxes et redevances perçues ne sont pas remboursées, sauf disposition contraire de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution.

Art. 72. De betaling der taksen en vergoedingen, andere dan de jaartaks, voorzien bij deze wet of tot de inning waarvan deze wet machtiging verleent, wordt als geldig beschouwd indien ze werd verricht met de inachtneming van het op de betalingsdag van kracht zijnde bedrag.

De betaling van de jaartaks wordt slechts als geldig beschouwd indien ze verricht werd met inachtneming van het bedrag van kracht op de in artikel 40, § 1, 2e lid, vastgestelde vervaldag. Bij wijziging van het voor deze tak geldende bedrag en indien de, vóór het in voege treden van het nieuw bedrag, verrichte betaling ontoereikend is wordt de betaling slechts geacht rechtsgeldig te zijn verricht mits aanvulling van het op de vervaldag opvorderbare bedrag, binnen de respijtermijn van zes maanden te rekenen van deze datum; in dat geval wordt geen enkele toeslag geheven.

Behoudens hiermee strijdige bepalingen in deze wet of in haar uitvoeringsbesluiten worden de geïnde taksen en vergoedingen niet teruggestort.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 73. § 1er. Les tribunaux de première instance connaissent des demandes relatives aux brevets quel que soit le montant de la demande.

Toute demande mettant en jeu une contrefaçon de brevet et une question de concurrence déloyale connexe est portée exclusivement devant le tribunal de première instance.

§ 2. Est seul compétent pour connaître de la demande en matière de contrefaçon de brevets ou de fixation de l'indemnité visée à l'article 29, le tribunal établi au siège de la cour d'appel dans le ressort de laquelle la contrefaçon ou l'exploitation a eu lieu ou, au choix du demandeur, le tribunal établi au siège de la cour d'appel dans le ressort de laquelle le défendeur ou un des défendeurs a son domicile ou sa résidence.

§ 3. La citation au fond doit être introduite en matière de brevets, devant le tribunal visé au paragraphe précédent.

§ 4. Le tribunal établi au siège de la cour d'appel dans le ressort de laquelle est situé le domicile ou la résidence du défendeur ou d'un des défendeurs est seul compétent pour connaître :

- 1) Des demandes en revendication d'une demande de brevet ou d'un brevet;
- 2) Des demandes en fixation des obligations réciproques en matière de licences obligatoires de brevets;
- 3) Des demandes en annulation d'un brevet;
- 4) Des contestations relatives aux contrats de cession d'une demande de brevet ou d'un brevet;
- 5) Des contestations relatives aux contrats de concession d'une licence d'exploitation d'une invention faisant l'objet d'une demande de brevet ou d'un brevet ainsi que de celles relatives aux contrats de cession d'une telle licence;
- 6) Des contestations, se rapportant aux inventions brevetées ainsi qu'au savoir-faire y afférent, visées à l'article 10 de la loi du 10 janvier 1955, lorsque la conciliation prévue à cet article a échoué.

§ 5. Si la défendeur n'a pas de domicile ou de résidence en Belgique, l'action peut être intentée devant le tribunal établi au siège de la cour d'appel dans le ressort de laquelle le demandeur a son domicile ou sa résidence.

§ 6. Est nulle de plein droit toute convention contraire aux dispositions des paragraphes précédents.

Les dispositions du présent article ne font toutefois pas obstacle à ce que les contestations relatives à la propriété d'une demande de brevet ou d'un brevet, à la validité ou à la contrefaçon d'un brevet ou à la fixation de l'indemnité visée à l'article 29 ainsi que celles relatives aux licences de brevets autres que les licences obligatoires soient portées devant les tribunaux arbitraux.

Art. 73. § 1. De rechtbanken van eerste aanleg nemen kennis van de vorderingen inzake octrooien wat ook het bedrag van deze vordering zij.

Iedere vordering aangaande de inbreuk op een octrooi die ook een samenhangende daad van oneerlijke mededinging betreft wordt uitsluitend voor de rechtbank van eerste aanleg gebracht.

§ 2. Is uitsluitend bevoegd tot kennisneming van de vordering inzake inbreuk op octrooien of inzake vaststelling van de in artikel 29 voorziene vergoeding, de rechtbank die zitting houdt ter zetel van het hof van beroep in wiens rechtsgebied de inbreuk of de exploitatie is geschied of, naar keuze van de eiser, de rechtbank die zitting houdt ter zetel van het hof van beroep in wiens rechtsgebied de verweerder of één hunner zijn woon- of verblijfplaats heeft.

§ 3. De dagvaarding ten gronde inzake octrooien, moet voor de in voorgaande paragraaf bedoelde rechtbank gebracht worden.

§ 4. De rechtbank, gevestigd ter zetel van het hof van beroep in wiens rechtsgebied de verweerder of één hunner zijn woon- of verblijfplaats heeft is uitsluitend bevoegd om kennis te nemen van :

- 1) De vorderingen tot opeising van een octrooiaanvraag of van een octrooi;
- 2) De vorderingen tot vastlegging van de wederzijdse verplichtingen inzake gedwongen licenties voor octrooien;
- 3) De vorderingen tot nietigverklaring van een octrooi;
- 4) De geschillen inzake overdrachtsovereenkomsten van een octrooiaanvraag of van een octrooi;
- 5) De geschillen inzake overeenkomsten voor het verlenen van een exploitatielicentie van een uitvinding die het voorwerp uitmaakt van een octrooiaanvraag of van een octrooi, evenals de geschillen inzake overdrachtsovereenkomsten van een dergelijke licentie;
- 6) De in artikel 10 van de wet van 10 januari 1955 bedoelde geschillen betreffende de geöctrooieerde uitvindingen alsook inzake de erop betrekking hebbende know-how, wanneer de bij dat artikel voorziene verzoeningspoging mislukte.

§ 5. Zo de verweerder geen woon- of verblijfplaats heeft in België kan de vordering ingesteld worden bij de rechtbank gevestigd ter zetel van het hof van beroep in wiens rechtsgebied de eiser zijn woon- of verblijfplaats heeft.

§ 6. Is van rechtswege nietig elke met de bepalingen van de vorige paragrafen strijdige overeenkomst.

De bepalingen van dit artikel staan nochtans niet in de weg dat de geschillen betreffende het houderschap van een octrooiaanvraag of van een octrooi, de geldigheid of de inbreuk op een octrooi of betreffende de vaststelling van de in artikel 29 bedoelde vergoeding alsook die welke de licenties op octrooien betreffen, andere dan de gedwongen licenties, voor de scheidsgerichten gebracht worden.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 74. Les greffiers des cours ou tribunaux ayant rendu un arrêt ou un jugement basés sur la présente loi communiquent gratuitement à l'Office, dans le mois du prononcé, une copie de l'arrêt ou du jugement. La même obligation incombe aux tribunaux arbitraux.

Art. 74. De griffiers der hoven of rechtbanken, die een op deze wet gegrond arrest of vonnis hebben gewezen, doen binnen de maand van de uitspraak een kosteloos afschrift van dit arrest of vonnis geworden aan de Dienst. Dezelfde verplichting geldt voor de scheidsgerichten.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 75. § 1er. A l'article 6 de la loi du 30 décembre 1925 portant modification des lois relatives aux brevets d'invention, aux marques de fabrique et de commerce, aux dessins et modèles industriels et à la propriété industrielle en général, modifié par la loi du 23 juillet 1932, l'arrêté royal n° 85 du 17 novembre 1939, et la loi du 26 juin 1978, les mots « de brevets » sont supprimés.

§ 2. A l'article 569, alinéa 1er, 7°, du Code judiciaire, les mots « et aux brevets d'inventions » sont supprimés.

§ 3. A l'article 627, 5°, de ce même Code, les mots « brevets d'inventions » sont supprimés.

§ 4. L'article 1488 de ce même Code est complété par la disposition suivante :

« En matière de brevets d'invention, la citation au fond est donnée devant le tribunal qui tient séance au siège de la cour d'appel dans le ressort de laquelle la contrefaçon ou l'exploitation a eu lieu ou, au choix du demandeur, le tribunal qui tient séance au siège de la cour d'appel

dans le ressort de laquelle le défendeur ou l'un d'eux a son domicile ou sa résidence.»

§ 5. A l'article 2, § 1er, de la loi du 8 juillet 1977 portant approbation de divers actes internationaux, les mots «le Service de propriété industrielle et commerciale» sont remplacés par les mots «l'Office de la propriété industrielle».

Art. 75. § 1. In artikel 6 van de wet van 30 december 1925 tot wijziging van de wetten betreffende de uitvindingsoctrooien, de fabrieks- en handelsmerken, de nijverheidstekeningen en modellen en de nijverheidseigendom in 't algemeen, gewijzigd bij de wet van 23 juli 1932, het koninklijk besluit nr. 85 van 17 november 1939 en de wet van 26 juni 1978, wordt het woord «octrooien» geschrapt.

§ 2. In artikel 569, eerste lid, 7°, van het Gerechtelijk Wetboek worden de woorden «en uitvindingsoctrooien» geschrapt.

§ 3. In artikel 627, 5°, van hetzelfde Wetboek, wordt het woord «uitvindingsoctrooien» geschrapt.

§ 4. Artikel 1488 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met de volgende bepaling:

«Inzake uitvindingsoctrooien wordt de dagvaarding betreffende de zaak zelf gedaan voor de rechtbank die zitting houdt ter zetel van het hof van beroep in wiens rechtsgebied de inbreuk of exploitatie is geschied, of naar keuze van de eiser, de rechtbank die zitting houdt ter zetel van het hof van beroep in wiens rechtsgebied de verweerder of één hunner zijn woon- of verblijfplaats heeft.»

§ 5. In artikel 2, § 1, van de wet van 8 juli 1977 die betrekking heeft op de goedkeuring van een aantal internationale akten, worden de woorden «de Dienst van de handels- en nijverheidseigendom» vervangen door de woorden «de Dienst voor de industriële eigendom».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 76. Sont abrogés:

1° La loi du 24 mai 1854 sur les brevets d'invention, modifiée par les lois des 27 mars 1857, 24 octobre 1919, 3 août 1924 et 30 décembre 1925, l'arrêté royal du 30 juin 1933, l'arrêté royal n° 85 du 17 novembre 1939 et les lois du 1er juin 1964, du 10 octobre 1967 et du 26 juin 1978;

2° L'article 17 de la loi du 11 octobre 1919 réglant certaines questions en matière de propriété industrielle;

3° La loi du 15 juillet 1957 tendant à faciliter le dépôt des demandes de brevets, des marques de fabrique ou de commerce ainsi que des dessins et modèles industriels, à l'occasion des expositions internationales officielles ou officiellement reconnues organisées en Belgique, modifiée par la loi du 30 juin 1969;

4° La loi du 9 août 1978 créant un registre des mandataires agréés en matière de brevets d'invention.

Art. 76. Opgeheven worden:

1° De wet van 24 mei 1854 op de uitvindingsoctrooien gewijzigd bij de wetten van 27 maart 1857, 24 oktober 1919, 3 augustus 1924 en 30 december 1925, het koninklijk besluit van 30 juni 1933, het koninklijk besluit nr. 85 van 17 november 1939 en de wetten van 1 juni 1964, 10 oktober 1967 en 26 juni 1978;

2° Artikel 17 van de wet van 11 oktober 1919 houdende regeling van sommige vraagstukken inzake nijverheidseigendom;

3° De wet van 15 juli 1957 strekkende tot het vergemakkelijken van de indiening der octrooiaanvragen, der fabrieks- en handelsmerken, alsmede der nijverheidstekeningen en -modellen ter gelegenheid van de officiële of officieel erkende internationale tentoonstellingen in België gehouden, gewijzigd bij de wet van 30 juni 1969;

4° De wet van 9 augustus 1978 houdende instelling van een register van erkende octrooigemachtigden.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 77. § 1er. Les demandes de brevet déposées avant l'entrée en vigueur de la présente loi, seront traitées selon les dispositions qui étaient applicables au moment du dépôt.

§ 2. La présente loi s'applique immédiatement aux brevets délivrés avant son entrée en vigueur, avec maintien toutefois des droits acquis au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi.

§ 3. Les dispositions des articles 40, 41 et 72 sont applicables aux brevets demandés ou délivrés avant l'entrée en vigueur de la présente loi.

Le Roi fixe le taux, le délai et le mode de perception des taxes annuelles dues pour le maintien des demandes de brevet et des brevets visés au premier alinéa.

Art. 77. § 1. De octrooiaanvragen die voor de inwerkingtreding van deze wet zijn ingediend, worden afgehandeld volgens de bepalingen die ten tijde van de indiening van toepassing waren.

§ 2. Deze wet is van onmiddellijke toepassing op de octrooien die vóór haar inwerkingtreding zijn verleend, met behoud evenwel van de rechten die bij de inwerkingtreding van deze wet zijn verworven.

§ 3. De bepalingen van de artikelen 40, 41 en 72 zijn van toepassing op de octrooien die vóór de inwerkingtreding van deze wet zijn aangevraagd of verleend.

De Koning bepaalt het bedrag, de termijn en de wijze van inning van de jaartaksen die voor de instandhouding van de in het eerste lid bedoelde octrooiaanvragen en octrooien verschuldigd zijn.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 78. A l'exception de celle des articles 59 et 64, la date d'entrée en vigueur des articles de la présente loi est fixée par le Roi. Cette date ne peut être postérieure à l'expiration d'un délai de vingt-quatre mois à compter de la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

Art. 78. Uitgezonderd de artikelen 59 en 64 wordt de datum van inwerkingtreding van de artikelen van onderhavige wet door de Koning bepaald. Deze datum mag niet later vastgesteld worden dan vierentwintig maanden na de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

M. le Président. — M. de Wasseige et consorts présentent l'amendement que voici:

Remplacer cet article par les dispositions suivantes:

«Les articles 59 et 64 entrent en vigueur un mois après la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

Les dispositions des autres articles de la présente loi entrent en vigueur aux dates fixées par le Roi et, au plus tard, vingt-quatre mois à compter de la publication de la présente loi au Moniteur belge.»

Dit artikel te vervangen als volgt:

«De artikelen 59 en 64 treden in werking een maand na de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

De andere artikelen van deze wet treden in werking op de door de Koning bepaalde data en ten laatste vierentwintig maanden na de bekendmaking van deze wet in het Belgisch Staatsblad.»

M. de Wasseige ne pourra défendre son amendement aujourd'hui. Il nous a priés d'excuser son absence en raison d'un décès dans la famille.

Nous procéderons demain au vote sur les amendements et articles réservés ainsi que sur l'ensemble du projet de loi.

We zullen morgen stemmen over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen evenals over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI RELATIVE A LA POLICE DE LA CIRCULATION ROUTIERE, COORDONNEE LE 16 MARS 1968

Discussion générale et vote des articles

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WET BETREFFENDE DE POLITIE OVER HET WEGVERKEER, GECOORDINEERD OP 16 MAART 1968

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous abordons l'examen du projet de loi modifiant la loi relative à la police de la circulation routière.

Wij vatten de beraadslaging aan over het ontwerp van wet tot wijziging van de wet betreffende de politie over het wegverkeer.

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

La parole est au rapporteur.

M. Eicher, rapporteur. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, chers collègues, je me réfère à mon rapport écrit qui a été distribué à tous les membres du Sénat. Le texte en a été approuvé à l'unanimité par la commission; je crois donc superflu d'en donner lecture. L'ensemble du projet de loi a été adopté à la même unanimité.

Au cours des discussions de la commission, il a été spécialement fait mention de l'urgence et du souhait général de voir appliquer les nouvelles mesures le plus rapidement possible.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister De Croo.

De heer De Croo, minister van Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie. — Mijnheer de Voorzitter, allereerst dank ik de heer Eicher voor de bondige wijze waarop hij zijn uitstekend rapport heeft opgemaakt.

Ik herinner eraan dat de wijziging die wordt voorgesteld in voorliggend wetsontwerp reeds een eerste keer aan de Senaat werd voorgelegd. Een van mijn geachte voorgangers, de heer Spitaels, toen Vice-Premier en minister van Verkeerswezen, heeft bij document 539 op 27 november 1980 een gelijkwaardig wetsontwerp ingediend bij de Senaat. Daarop had de Raad van State advies uitgebracht en werd door de Senaatscommissie in behandeling genomen. Dit wetsontwerp is echter niet over de legislatieve meet geraakt, als ik mij zo mag uitdrukken, en is vervallen.

Voorliggend wetsontwerp werd ingediend in de Kamer van volksvertegenwoordigers op 22 augustus 1983 en werd daar zowel in commissie als in openbare vergadering aangenomen. Dit wetsontwerp herneemt niet alleen het vorige maar vult dit aan met enkele niet-onbelangrijke elementen. Deze optie werd genomen na ruim debat in de Kamercommissie en werd bijgevalen in openbare vergadering van de Kamer en tijdens de werkzaamheden van uw commissie. Voortaan zullen de gebruikers van de «kleine brommers» of bromfietsen, dus ook hoofdzakelijk de zestien- en achttienjarigen, voor het bekomen van een rijbewijs eveneens worden verplicht een praktische proef af te leggen.

Hoofddoel van het ontwerp van wet is niet het verplicht maken van een praktische proef voor bromfietsbestuurders door toiletteren en coördineren van sommige elementen van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, maar vooral het opnemen in de Belgische wetgeving van wat in de ons omringende landen reeds geldt, namelijk de onmiddellijke inname van een reeks verkeersboetes.

Tussen het eerste wetsontwerp dat indertijd bij de Senaat werd ingediend en het ontwerp van wet dat wij thans behandelen, is er een duidelijke evolutie merkbaar. Het is niet gemakkelijk een haalbare en sluitende procedure te articuleren in het delicate geheel dat artikel 6 van de huidige wetgeving, artikel 65 van de gecoördineerde wet, zal vervangen. Het knelpunt was wel een goed evenwicht te vinden tussen een efficiënte toepassing van de nieuwe wetgeving en de eerbiediging van de bestaande procedures.

A ce sujet, mes chers collègues, il convient peut-être que je signale au Sénat, comme j'ai pu le faire en commission, qu'à la demande de M. Baudson, président de la commission de l'Infrastructure de la Chambre, j'avais, pour autant que de besoin, écrit à M. le ministre de la Justice

pour rassurer ladite commission sur la collaboration et l'accord total du département de la Justice.

Voici le texte de la lettre adressée le 22 novembre 1983 par M. le ministre de la Justice à M. Baudson:

«Bruxelles, le 22 novembre 1983,

A M. André Baudson, président de la commission de l'Infrastructure de la Chambre, Bruxelles.

Monsieur le Président,

Concerne: Projet de loi modifiant la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968.

Ce projet de loi a été approuvé au sein de votre commission le 17 novembre 1983.

A la demande de mon collègue des Communications et des Postes, Télégraphes et Téléphones, M. Herman De Croo, je vous signale que j'ai marqué mon accord sur ce projet et que mon administration a d'ailleurs collaboré à son élaboration.

Je vous prie de croire, monsieur le Président, à l'assurance de ma considération très distinguée.»

Pourquoi me permettez-vous de citer cette lettre, qui d'ailleurs a été lue devant les membres de la commission de la Chambre, laquelle, à l'unanimité moins trois abstentions, a approuvé le projet, tandis que la commission du Sénat, sous votre autorité, monsieur le Président, a bien voulu, avec toutefois quelques aménagements de certains articles, approuver, à l'unanimité, l'ensemble du projet?

En effet, l'élaboration de l'article sujet à amendements a été assurée en collaboration avec le département de la Justice et, comme dans la plupart de ces matières relatives au roulage, en collaboration très étroite avec un groupe de travail, auquel sont associés notamment les procureurs généraux près les cours d'appel, un certain nombre de procureurs du Roi ou de substituts du procureur général.

Tout ceci pour vous dire, monsieur le Président, que, depuis de nombreuses années, on cherche à mettre sur pied une législation valable dans ce domaine et ce pour permettre de faire exactement ce que la France, l'Allemagne, les Pays-Bas et d'autres pays font depuis très longtemps, c'est-à-dire intervenir efficacement pour la répression immédiate des infractions, les flagrants délits d'infractions aux règles de la circulation routière.

Notre petit pays est veiné d'autoroutes et de routes sur lesquelles, du fait du transport des marchandises par voie routière qui dépasse actuellement 70 p.c. de l'ensemble du transport, de par la situation de nos ports, de par la pulvérisation de notre tissu industriel, de par les grands passages du Nord au Sud, de par l'embarquement Est-Ouest, spécialement vers la Grande-Bretagne, et de par la gratuité de nos autoroutes, nous sommes envahis de transporteurs, non seulement belges, mais aussi étrangers.

Fort souvent, ces gros transporteurs, comme les autres d'ailleurs, n'observent pas les règles de circulation routière dans leurs préceptes les plus élémentaires; je songe notamment aux véritables excès de vitesse et autres infractions dites graves.

Le projet peut enfin remédier à cette situation. La procédure vise — et le rapporteur l'a très bien décrit dans son rapport — à être efficace dans ce domaine. L'essentiel est, bien sûr, que le conducteur réprimandé, verbalisé, puisse s'acquitter de l'amende encourue par un système déjà appliqué à nos concitoyens et qui jouera également pour les non-nationaux: on réclamera une provision sur amende future. Ce sera évidemment à la Justice de décider, ensuite, si la provision s'avère suffisante, nécessaire et utile ou doit être restituée. Pour être certain qu'une telle provision sera payée, dans quelques cas extrêmes, on procédera à la saisie du véhicule. Les procédures établissant la suite à donner à cette saisie sont également articulées dans le projet. Cette façon de procéder constitue évidemment l'*ultima ratio*.

Pour rendre les choses possibles, on a prévu que le contrevenant pourrait s'acquitter de la somme en monnaie non nationale. De même, la gendarmerie ou les autres verbalisants, par arrêté royal ou arrêté d'exécution, auraient à leur disposition une sorte de bureau de change et pourraient accepter des chèques. De la sorte un conducteur ou un responsable sans domicile fixe en Belgique, ne donnant pas l'assurance de pouvoir être appelé, à juste titre, pour se justifier devant nos cours et tribunaux, ne pourra pas par ce prétexte éluder la sanction. Nous avons donc prévu une facile procédure de «non-échappatoire». Ce n'est que s'il n'existe aucun autre moyen que de mettre le véhicule en quarantaine, qu'une telle procédure se développe.

Je me permets d'ajouter quelques mots à propos des amendements. Je sais qu'il s'agit d'une décision difficile.

Wij hebben de verplichting ervoor te zorgen dat dit ultieme dwangmiddel efficiënt en voldoende schrik aanjagend is. Er zijn moeilijkheden in verband met de doeltreffendheid, inzonderheid voor de vreemdelingen. Wij moeten rekening houden met ons gewoonterecht en wij moeten de procedure in verband met de wetteksten veilig stellen.

Mijnheer de Voorzitter, ik ben hoogleraar in *Common Law* aan de Universiteit te Brussel. Ik heb steeds aan mijn studenten een eeuwenoude Engelse zin voorgehouden: *Remedies preside rights*, rechtspleging is soms belangrijker dan de grond van de zaak. Ik ben voldoende jurist om met dit principe rekening te hebben gehouden.

Na een grondige lezing van de opmerkingen, onder meer van de interministeriële werkgroep-Justitie-Verkeerswezen en van diverse procureurs-generaal, vóór de opstelling van het ontwerp van wet, vraag ik de Senaat, rekening houdend met mijn toelichting, de tekst *ne varietur*, te willen goedkeuren. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

Mevrouw Panneels-Van Baelen. — Mijnheer de minister, u hebt blijkbaar moeilijkheden in verband met voertuigen waarvan de vreemde bestuurder hier een boete oploopt. Weet u hoe men in andere landen te werk gaat? Men houdt de Belgische voertuigen staande tot op het moment dat het geld er is.

De heer De Croo, minister van Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie. — Mevrouw, volgens een evangelisch principe moet u niet aan anderen doen wat u elders zo gretig wordt aangedaan!

De heer Luyten. — Als de vos de passie preekt, boer, pas op je ganzen!

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Bondt.

De heer De Bondt. — Mijnheer de Voorzitter, het verslag van de heer Eicher geeft zo getrouw de werkzaamheden van de commissie weer en de mening van de leden van de commissie is zo eensgezind dat wij vanzelfsprekend dit ontwerp steunen. Het beantwoordt aan een behoefte die sinds vele jaren bestaat en komt tegemoet aan een gevoel van rechtvaardige behandeling van de ene en de andere weggebruiker.

Ik zou het dus appreciëren indien de Senaat mijn mening zou willen delen.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de behandeling van de artikelen van het ontwerp van wet.

L'article premier est ainsi rédigé:

Article 1er. L'article 5, 1°, de la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968, est remplacé par la disposition suivante:

« 1° Les gouverneurs de province, de régler la circulation sur toutes les routes en temps de dégel; »

Artikel 1. Artikel 5, 1°, van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968, wordt vervangen door de volgende bepaling:

« 1° Aan de provinciegouverneurs om het verkeer op alle wegen, in dooitijd, te regelen; »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. Le § 2, 1°, de l'article 23 de la même loi, modifié par la loi du 9 juillet 1976, est complété comme suit:

« Le Roi peut subordonner cette exemption à des conditions de résidence du requérant dans l'Etat de délivrance du permis de conduire. »

Art. 2. Paragraaf 2, 1°, van artikel 23 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 9 juli 1976, wordt aangevuld als volgt:

« De Koning kan deze vrijstelling afhankelijk maken van voorwaarden inzake het verblijf van de verzoeker in de Staat die het rijbewijs heeft afgegeven. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Le premier alinéa de l'article 31 de la même loi, modifié par la loi du 9 juillet 1976, est remplacé par la disposition suivante:

« Est puni d'un emprisonnement d'un jour à un mois et d'une amende de 10 à 500 francs, ou d'une de ces peines seulement, quiconque, en dehors des cas prévus aux articles 30, 34, 2°, et 48, conduit un véhicule automoteur sans être porteur du permis de conduire ou du titre qui en tient lieu, exigé pour la conduite de ce véhicule, ou refuse de présenter lesdits documents conformément à l'article 22, lorsqu'ils lui sont réclamés. »

Art. 3. Het eerste lid van artikel 31 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 9 juli 1976, wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Met gevangenisstraf van een dag tot een maand en met geldboete van 10 frank tot 500 frank of met een van die straffen alleen wordt gestraft hij die, buiten de in artikelen 30, 34, 2°, en 48 bedoelde gevallen, een motorvoertuig bestuurt zonder het rijbewijs of het als zodanig geldend bewijs vereist voor het besturen van dit voertuig bij zich te hebben of weigert die documenten te vertonen overeenkomstig artikel 22, wanneer hij daarom wordt verzocht. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. Les troisième et quatrième alinéas de l'article 55 de la même loi, modifié par la loi du 9 juillet 1976, sont remplacés par les dispositions suivantes:

« Le retrait immédiat est ordonné soit par le procureur du Roi, soit par l'auditeur militaire lorsque l'infraction est de la compétence du conseil de guerre. Il ne peut toutefois être ordonné que par le procureur général près la cour d'appel ou par l'auditeur général près la cour militaire lorsque les faits sont de la compétence d'une de ces cours. »

Le conducteur ou la personne qui accompagne, visée au premier alinéa, 1°, ou au deuxième alinéa, est tenu de remettre son permis de conduire ou le titre qui en tient lieu sur l'invitation qui lui en est faite par la police ou la gendarmerie, sur réquisition du ministère public qui a ordonné le retrait. A défaut, ce ministère public peut ordonner la saisie du document. »

Art. 4. Het derde en vierde lid van artikel 55 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 9 juli 1976, worden vervangen door de volgende bepalingen:

« Onmiddellijke intrekking wordt bevolen hetzij door de procureur des Konings, hetzij door de krijgsauditeur wanneer het misdrijf onder de bevoegdheid van de krijgsraad valt. Onmiddellijke intrekking kan echter alleen door de procureur-generaal bij het hof van beroep of door de auditeur-generaal bij het militair gerechtshof worden gelast indien de feiten tot de bevoegdheid van een dezer hoven behoren. »

De bestuurder of de persoon die begeleidt, bedoeld in lid 1, 1°, en in lid 2, is gehouden zijn rijbewijs of het als zodanig geldend bewijs in te leveren op verzoek van de politie of van de rijkswacht, na vordering van het openbaar ministerie dat de intrekking heeft bevolen. Doet hij dit niet, dan mag dit openbaar ministerie het in beslag nemen van het document bevelen. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. A l'article 56, premier alinéa, de la même loi, modifié par la loi du 9 juillet 1976, les mots « par l'officier du ministère public » sont remplacés par les mots « par le ministère public ».

Art. 5. In artikel 56, eerste lid, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 9 juli 1976, worden de woorden « door de ambtenaar van het openbaar ministerie » vervangen door de woorden « door het openbaar ministerie ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. Le chapitre II du titre V de la même loi est remplacé par les dispositions suivantes :

« Chapitre II. — Extinction éventuelle de l'action publique moyennant le paiement d'une somme »

Art. 65. § 1er. Lors de la constatation d'une des infractions aux règlements pris en vertu de la présente loi, qui sont spécialement désignées par le Roi, il peut, si le fait n'a pas causé de dommage à autrui et moyennant l'accord de l'auteur de l'infraction, être perçu une somme, soit immédiatement, soit dans un délai déterminé par le Roi.

Le montant de cette somme qui ne peut être supérieur au maximum de l'amende prévue pour cette infraction, majoré des décimes additionnels, ainsi que les modalités de perception, sont fixés par le Roi.

Les fonctionnaires et agents appartenant à une des catégories déterminées par le Roi et qui sont individuellement commissionnés à cette fin par le procureur général près la cour d'appel sont chargés de l'application du présent article et des mesures prises pour son exécution.

§ 2. Le paiement éteint l'action publique, sauf si le ministère public notifie à l'intéressé, dans le mois à compter du jour du paiement, qu'il entend exercer cette action. La notification a lieu par pli recommandé à la poste; elle est réputée faite le plus prochain jour ouvrable suivant celui du dépôt fait à la poste.

§ 3. Si l'auteur de l'infraction n'a pas de domicile ou de résidence fixe en Belgique et ne paie pas immédiatement la somme proposée, il doit consigner entre les mains des fonctionnaires ou agents visés au § 1er une somme destinée à couvrir l'amende et les frais de justice éventuels.

Le montant de la somme à consigner et les modalités de sa perception sont fixés par le Roi.

Le véhicule conduit par l'auteur de l'infraction est retenu, aux frais et risques de celui-ci, jusqu'à remise de cette somme et justification du paiement des frais éventuels de conservation du véhicule ou, à défaut, pendant nonante-six heures à compter de la constatation de l'infraction. A l'expiration de ce délai, la saisie du véhicule peut être ordonnée par le ministère public.

Un avis de saisie est envoyé au propriétaire du véhicule dans les deux jours ouvrables.

Le véhicule reste aux risques et frais de l'auteur de l'infraction pendant la durée de la saisie.

La saisie est levée après justification du paiement de la somme à consigner et des frais éventuels de conservation du véhicule.

§ 4. Si l'exercice de l'action publique entraîne la condamnation de l'intéressé :

1° La somme perçue ou consignée est imputée sur les frais de justice dus à l'Etat et sur l'amende prononcée; l'excédent éventuel est restitué;

2° Lorsque le véhicule a été saisi, le jugement ordonne que l'administration des Domaines procède à la vente du véhicule à défaut du paiement de l'amende et des frais de justice dans un délai de quarante jours du prononcé du jugement; cette décision est exécutoire nonobstant tout recours.

Le produit de la vente est imputé sur les frais de justice dus à l'Etat, sur l'amende prononcée ainsi que sur les frais éventuels de conservation du véhicule; l'excédent éventuel est restitué.

§ 5. En cas d'acquiescement, la somme perçue ou consignée ou le véhicule saisi sont restitués; les frais éventuels de conservation du véhicule sont à charge de l'Etat.

En cas de condamnation conditionnelle, la somme perçue ou consignée est restituée après déduction des frais de justice; le véhicule saisi est restitué après paiement des frais de justice et justification du paiement des frais éventuels de conservation du véhicule.

§ 6. En cas d'application de l'article 166 du Code d'instruction criminelle, la somme perçue est imputée sur la somme fixée par le ministère public et l'excédent éventuel est restitué.

§ 7. La somme consignée ou le véhicule saisi sont restitués lorsque le ministère public compétent décide de ne pas poursuivre ou lorsque l'action publique est éteinte ou prescrite.

§ 8. Les dispositions du présent article ne sont pas applicables lorsque l'infraction a été commise par un militaire circulant pour les besoins du service ou par une des personnes visées par les articles 479 et 483 du Code d'instruction criminelle. »

Art. 6. Hoofdstuk II van titel V van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« Hoofdstuk II. — Eventueel verval van de strafvordering tegen betaling van een som »

Art. 65. § 1. Bij het vaststellen van een der speciaal door de Koning aangewezen overtredingen van de reglementen uitgevaardigd op grond van deze wet kan, indien het feit geen schade aan derden heeft veroorzaakt, en met instemming van de overtreder, een som geheven worden, hetzij onmiddellijk, hetzij binnen een door de Koning bepaalde termijn.

Het bedrag van deze som, dat niet hoger mag zijn dan het maximum van de geldboete die op die overtreding staat, vermeerderd met de opdecimen, alsook de nadere regels inzake heffing, worden door de Koning bepaald.

De ambtenaren en beambten die tot een der door de Koning bepaalde categorieën behoren en door de procureur-generaal bij het hof van beroep daartoe individueel zijn gemachtigd, zijn belast met de toepassing van dit artikel en van de ter uitvoering ervan genomen maatregelen.

§ 2. Door betaling vervalt de strafvordering, tenzij het openbaar ministerie binnen een maand, te rekenen van de dag van de betaling, de betrokkene kennis geeft van zijn voornemen die vordering in te stellen. De kennisgeving geschiedt bij een ter post aangezekende brief; zij wordt geacht te zijn gedaan de eerste werkdag na de dag van afgifte ter post.

§ 3. Indien de overtreder geen woonplaats of vaste verblijfplaats in België heeft en de voorgestelde som niet onmiddellijk betaalt, moet hij aan de in § 1 bedoelde ambtenaren of beambten een som in consignatie geven bestemd om de eventuele geldboete en gerechtskosten te dekken.

Het bedrag van de som die in consignatie moet worden gegeven en de nadere regels inzake heffing, worden door de Koning bepaald.

Het door de overtreder bestuurde voertuig wordt op zijn kosten en risico ingehouden tot deze som betaald is en het bewijs geleverd wordt dat de eventuele bewaringskosten van het voertuig betaald zijn of, indien dit niet gebeurt, gedurende zesennegentig uren te rekenen vanaf de vaststelling van de overtreding. Bij het verstrijken van deze termijn mag de inbeslagneming van het voertuig bevolen worden door het openbaar ministerie.

Een bericht van inbeslagneming wordt binnen de twee werkdagen aan de eigenaar van het voertuig gezonden.

Het risico en de kosten voor het voertuig blijven tijdens de duur van het beslag ten laste van de overtreder.

Het beslag wordt opgeheven nadat het bewijs geleverd werd dat de som die in consignatie moet worden gegeven en de eventuele bewaringskosten van het voertuig betaald werden.

§ 4. Leidt de strafvordering tot veroordeling van de betrokkene :

1° Dan wordt de geheven of in consignatie gegeven som toegerekend op de aan de Staat verschuldigde gerechtskosten en op de uitgesproken geldboete; het eventueel overschot wordt terugbetaald;

2° Dan wordt, indien het voertuig in beslag genomen werd bij het vonnis bevolen dat de administratie van de Domeinen het voertuig moet verkopen indien de geldboete en de gerechtskosten niet binnen een termijn van veertig dagen vanaf de uitspraak van het vonnis betaald werd; deze beslissing is uitvoerbaar niettegenstaande elk rechtsmiddel.

De opbrengst van de verkoop wordt toegerekend op de aan de Staat verschuldigde gerechtskosten, op de uitgesproken geldboete en op de eventuele bewaringskosten van het voertuig; het eventueel overschot wordt terugbetaald.

§ 5. In geval van vrijspraak wordt de geheven of in consignatie gegeven som of het in beslag genomen voertuig teruggegeven; de eventuele bewaringskosten van het voertuig vallen ten laste van de Staat.

In geval van voorwaardelijke veroordeling wordt de geheven of in consignatie gegeven som teruggegeven na aftrek van de gerechtskosten; het in beslag genomen voertuig wordt teruggegeven nadat de gerechtskosten betaald zijn en het bewijs geleverd wordt dat de eventuele bewaringskosten van het voertuig betaald zijn.

§ 6. In geval van toepassing van artikel 166 van het Wetboek van strafvordering wordt de geheven som toegerekend op de door het openbaar ministerie vastgestelde som en wordt het eventuele overschot terugbetaald.

§7. De in consignatie gegeven som of het in beslag genomen voertuig worden teruggegeven wanneer het openbaar ministerie beslist geen vervolging in te stellen of wanneer de strafvordering vervallen of verjaard is.

§8. De bepalingen van dit artikel gelden niet wanneer de overtreding wordt begaan door een militair die zich verplaatst voor de behoeften van de dienst, of door een van de personen bedoeld in de artikelen 479 en 483 van het Wetboek van strafvordering.»

De Voorzitter. — De heer Van Ooteghem c.s. stelt volgend amendement voor:

In § 4, 2°, van artikel 65 voorgesteld door dit artikel, vóór het woord «uitspraak»:

A. In te voegen de woorden «betekening van de definitieve».

B. Te doen vervallen het zinsdeel «deze beslissing is uitvoerbaar niettegenstaande elk rechtsmiddel».

Au § 4, 2°, de l'article 65 proposé par cet article:

A. Remplacer les mots «du prononcé du jugement» par les mots «de la signification du prononcé définitif du jugement».

B. Supprimer le membre de phrase «cette décision est exécutoire nonobstant tout recours».

Het woord is aan de heer Van Ooteghem.

De heer Van Ooteghem. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de eensgezindheid waarover de heer De Bondt in zijn euforie sprak, is lichtelijk overdreven.

Wij zijn het vanzelfsprekend honderd procent eens met de teneur van het ontwerp van wet. Wij kunnen niet aanvaarden dat buitenlanders rodeo's organiseren op onze autowegen. Zij moeten voor dergelijke zware overtreding worden gestraft. Dat is zo klaar als een klontje.

Wij moeten ons echter houden aan de algemene rechtsprincipes. Ik ben helemaal geen jurist en toch ben ik geschokt door enkele passussen uit de tekst van het ontwerp. Ik heb de teksten voorgelegd aan zeer eminente juristen. Hun reactie is enerzijds verontwaardiging en anderzijds lachen zij zich een krik dat een minister zulk een ontwerp van wet bij het Parlement indient.

Mijnheer de minister, dit ontwerp van wet is in strijd met alle nationale en internationale rechtsbeginselen.

In artikel 6 van het ontwerp staat onder 2° van § 4: «dan wordt, indien het voertuig in beslag genomen werd, bij vonnis bevolen dat de administratie van de Domeinen het voertuig moet verkopen indien de geldboeten en de gerechtskosten niet binnen een termijn van veertig dagen vanaf de uitspraak van het vonnis betaald werd; deze beslissing is uitvoerbaar niettegenstaande elk rechtsmiddel».

Dat is ondenkbaar in een rechtsstaat. In elke wet staat toch — dat is haast een heilig principe — dat een vonnis maar kan worden uitgevoerd vanaf de betekening en niet vanaf de uitspraak. Wat u voorstelt, mijnheer de minister, gaat niet op.

Een beschuldigde moet ook altijd de gelegenheid krijgen om tegen een vonnis in beroep te gaan. Een straf kan nooit worden uitgevoerd vooraleer de termijn van beroep is verstreken. Dat is totaal onaanvaardbaar. Ik maak u er trouwens op attent dat die bepaling in strijd is met de rechten van de mens. Er is geen vonnis zonder beroep mogelijk.

Onze fractie is het volledig eens met de draagwijdte van het ontwerp. Zij kan echter de bepalingen niet goedkeuren waarmee u de mogelijkheid tot beroep uitsluit en u een vonnis uitvoerbaar verklaart vanaf de uitspraak en niet vanaf de betekening.

Ik dring er dan ook op aan dat u en de Senaat ons amendement aanneemt. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — De heer Robert Maes c.s. stelt op hetzelfde artikel volgend amendement voor:

In het vijfde lid van artikel 65, § 3, voorgesteld door dit artikel, te doen vervallen de woorden: «Het risico en».

Au cinquième alinéa de l'article 65, § 3, proposé par cet article, supprimer les mots «risques et».

Het woord is aan de heer Robert Maes.

De heer R. Maes. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, door artikel 6 van het wetsontwerp, dat wij thans bespreken, wordt een wijziging gebracht aan § 3 van artikel 65 van de wet van 16 maart 1968 in die zin, dat bepaald wordt dat «het risico en de kosten voor een in beslag genomen voertuig tijdens de duur van het beslag ten laste blijven van de overtreder». Nu komt het ons voor, dat het wel aanvaardbaar is dat de kosten voor het onderbrengen van een in beslag genomen voertuig ten laste blijven van de overtreder, maar dat men te ver gaat ook het risico dat het voertuig in dat geval kan lopen ten laste van de overtreder te leggen.

Deze heeft uiteraard tijdens dat beslag geen toezicht meer op zijn voertuig. Er kunnen zich gebeurtenissen voordoen waarbij, door onachtzaamheden, door één of ander ongeluk en natuurlijk ook door een geval van heirkraft schade aan het in beslag genomen voertuig wordt toegebracht.

In sommige van deze gevallen kan één of andere derde wellicht een aansprakelijkheid ten laste worden gelegd.

Er kan dan ook niet aanvaard worden dat in deze gevallen het risico toch ten laste van de overtreder zou blijven.

Nemen wij als voorbeeld dat het in beslag genomen voertuig in een garage zou worden aangereiden door de bestuurder van een andere wagen, dan is het toch vanzelfsprekend dat deze voor de schade verantwoordelijk dient te worden gesteld.

Om betwistingen te vermijden lijkt het ons dan ook aangewezen de woorden «het risico en» in de voorgestelde tekst te laten wegvallen en de zin dan alleen te laten luiden: «de kosten voor het voertuig blijven tijdens de duur van het beslag ten laste van de overtreder».

In elk geval moet ter gelegenheid van een beslag of gedwongen bewaarneming, de benaartstiging van degene die voorlopig met de zorg en de bewaking van het voertuig is belast, ten volle worden aangewend. Daarover mag niet de minste twijfel bestaan. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister De Croo.

De heer De Croo, minister van Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie. — Mijnheer de Voorzitter, ik dank vooral de heer De Bondt voor de steun van de commissie die hij voor dit ontwerp van wet heeft vertolkt.

Ik zal eerst en vooral het amendement betreffende het risico behandelen.

De kosten kunnen inderdaad zeer hoog zijn voor degene van wie het voertuig in ultieme omstandigheden in beslag werd genomen en werd gestald in de ene of de andere bergplaats.

Ik voel mij echter zeer gerust, mijnheer de Voorzitter. Betreffende dit risico bestaan reeds andere wetgevingen.

Ik zal u lezen wat gebeurt bij het wegslepen van een niet-reglementair geparkeerd voertuig, iets wat ons allemaal *cum grano salis* kan overkomen en wat misschien sommigen onder ons reeds is overkomen. Die materie werd geregeld door het koninklijk besluit van 1 december 1975. Artikel 4, § 4, van dit koninklijk besluit zegt uitdrukkelijk wat volgt: «Elke bestuurder van een stilstaand of geparkeerd voertuig moet dit verplaatsen zodra hij daartoe door een bevoegd persoon aangemaand wordt. Weigert de bestuurder, of is hij afwezig, dan mag bevoegde persoon ambtshalve op risico en kosten van de bestuurder en de burgerlijke aansprakelijke personen voor de verplaatsing van het voertuig zorgen.» De woorden «op risico en kosten» gelden voor alle burgers die niet-reglementair geparkeerde voertuigen weigeren te verplaatsen of van wie het voertuig, bij afwezigheid, door derden die bevoegd zijn, wordt verplaatst. Dit amendement is dus op geen reële grond gebaseerd.

Het andere amendement loont inderdaad de moeite om dieper te worden ontleed. Ik ben het daarmee eens. Ik wil evenwel vooreerst de diverse moeilijke fasen opsommen, die volgens het ontwerp moeten worden doorlopen alvorens tot de verkoop van het voertuig over te gaan. Wij willen immers vermijden dat iemand die in de onwetendheid verkeert over wat hem is overkomen, plots zou worden geconfronteerd met het feit dat zijn wagen of vrachtwagen onder de verkoopphamer is verdwenen zonder dat hij tijdig werd gewaarschuwd. Om die reden hebben wij dus die verschillende waarborgfazen opgebouwd.

Ten eerste, moet er een overtreding op heterdaad worden vastgesteld. Zoals mevrouw Panneels het reeds zei, wordt ook in Duitsland of in

andere landen in zulke omstandigheden de wagen ingehouden tot een kontante regeling bekomen wordt en dus worden hierdoor de rechten van de mens niet geschaad.

De heer Van Ooteghem. — Maar men verkoopt de wagen toch niet!

De heer De Croo, minister van Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie. — Er zijn nog andere waarborgsfases, mijnheer van Ooteghem.

Ten tweede, moet er uitdrukkelijk een waarborg worden gegeven indien de overtreder geen vaste woon- of verblijfplaats heeft in België. In de commissie zegde ik reeds dat het niet zeer waarschijnlijk is dat een buitenlandse lijnbus, bijvoorbeeld een bus rijdend tussen Zeeuws-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen, in beslag zal genomen worden, behalve in vrij ernstige omstandigheden. Men moet het begrip «vaste woonplaats» interpreteren in de geest van de wet. Dit punt is vooral bedoeld voor de vliegende chauffeurs die men nooit meer dreigt terug te zien, omdat ze geen vaste woon- of verblijfplaats in België hebben.

Ten derde, mag het voertuig na de vaststelling gedurende 96 uur worden ingehouden.

Ten vierde, kan slechts na het verstrijken van die 96 uur de inbeslagneming worden bevolen.

Ten vijfde, moet het bericht van inbeslagneming binnen de twee werkdagen aan de eigenaar van het voertuig worden verstuurd.

De bestuurder van het voertuig, die niet noodzakelijk de eigenaar van het voertuig is, wordt dus van deze vijf opeenvolgende fasen uitdrukkelijk in kennis gesteld. Indien de bestuurder na deze vijf voorwaarden nog in gebreke blijft, moet er een vonnis worden geveld.

Indien de bestuurder door dit vonnis wordt veroordeeld, zal de rechter daarenboven uitdrukkelijk de verkoop van het voertuig bevelen, indien de opgelegde boete en de gerechtskosten niet binnen de veertig dagen zouden vereffend worden.

Het 2° van § 4 van artikel 6 bepaalt immers: «Dan wordt, indien het voertuig in beslag genomen werd, bij vonnis bevolen dat de administratie van de Domeinen het voertuig moet verkopen, indien de geldboete en de gerechtskosten niet binnen een termijn van 40 dagen vanaf de uitspraak van het vonnis betaald werd.»

De termijn voor het aantekenen van beroep of van verzet bedraagt 15 dagen en kan worden verlengd indien men in het buitenland verblijft. U hebt allemaal kunnen lezen dat de Raad van State hiertegen geen bezwaar had.

Ik heb, zoals reeds gezegd, de werkzaamheden van de voorbereidende groep grondig nagegaan. De brief van mijn collega van Justitie en de medewerking van zijn administratie daarin aangehaald, heb ik niet alleen uit louter theoretische beschouwingen gelezen. Deze suggestie aan de wetgever geformuleerd door de werkgroep der procureurs-generaal en de technici berustte op twee elementen, één van efficiëntie en één van praktische aard.

Onder de talrijke beveiligingsmaatregelen is er één waardoor de zittende magistratuur moet tussenbeide komen, namelijk door een vonnis ten gronde. Daarenboven is een beroep ten gronde altijd mogelijk.

De staande magistratuur moet minstens één keer tussenbeide komen door het voertuig in beslag te nemen, wanneer na verloop van tijd het nodige geld niet werd aangebracht.

Hier is dus een element van efficiency aanwezig: er is sprake van een termijn, de onzekerheid kan immers niet maandenlang duren indien men voor buitenlanders die geen vaste woonplaats in dit land hebben, een vonnis in kracht van gewijsde zou eisen. De praktische reden is dat deze voertuigen niet tot in het oneindige ten laste van de Staat zouden blijven indien de boete en de gerechtskosten niet betaald worden; maar dit is misschien een klein argument. Ik wil in deze zaak ook zeggen: *il ne faut pas être plus catholique que le pape*.

De heer Van Ooteghem. — Ik ben liberaler dan De Croo.

De heer De Croo, minister van Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie. — Dat verheugt mij, maar dat verrast mij.

Ik denk dat de wetgever met dit ontwerp een doelbewuste optie neemt. Deze wet wil efficiënt zijn, maar er worden minstens vijf sluisen ingebouwd. De procedure moet dus een lange weg volgen alvorens tot de verkoop van het voertuig te komen. De belangrijkste deur kan slechts worden geopend door het objectief en onafhankelijk optreden van het

gerecht. In eer en geweten zeg ik u dat u gerust mag zijn inzake dit ontwerp en ik dank de Senaat mij de kans te hebben gegeven deze uitleg te mogen verstrekken. De Senaatscommissie, de Kamercommissie, de openbare vergadering van de Kamer, de Raad van State, de werkgroep van de procureurs-generaal, de administraties van Justitie en Verkeerswezen beoordeelden dit ontwerp gunstig. Ik dank u allen voor de opbouwende medewerking en vraag u dit ontwerp zoals het thans voorligt, goed te keuren en de amendementen te verwerpen. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van Ooteghem.

De heer Van Ooteghem. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik herhaal nog eens dat wij volledig achter dit ontwerp staan en wensen dat het wordt goedgekeurd. Als senatoren kunnen wij echter geen ontwerp goedkeuren dat manifest in strijd is met de rechten van de mens, waar duidelijk wordt gezegd dat er geen vonnis mag worden geveld zonder dat er beroep mogelijk is. Wat u wil invoeren, is daarmee duidelijk in tegenstrijd.

U zei zoëven dat de procedure maar begint nadat er een overtreding is geweest. Of die er geweest is of niet, daarover oordeelt de rechtbank, eventueel in beroep en eventueel in cassatie. Pas dan is de uitspraak definitief en kunt u zeggen dat er een overtreding is geweest die moet worden bestraft.

Er is meer, mijnheer de minister. Volgens u lijkt het of elke eigenaar direct met zijn wagen is verbonden, wat niet steeds waar is. Het kan gaan om een chauffeur van een buitenlandse bus of van een buitenlandse vrachtwagen, soms met een vracht die verschillende miljoenen waard is. De eigenaar van de bus of vrachtwagen kan zich in het buitenland bevinden. Indien het vonnis niet wordt betekend, weet hij gewoon niet wat er met zijn bus of vrachtwagen is gebeurd. Als u dan het vonnis laat uitvoeren, kunt u de bus of vrachtwagen laten verkopen zonder betekening aan de eigenaar. Dat is ondenkbaar.

De heer De Croo, minister van Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie. — Een eigenaar van een bus of van een vrachtwagen, die 96 uur tevergeefs op de aankomst van zijn voertuig gewacht heeft, zal allicht tekenen van ongerustheid vertonen.

Als de bus of de vrachtwagen met de waardevolle lading na 96 uur door tussenkomst van het parket in een procedure van inbeslagneming raakt verwikkeld, moet de eigenaar daarvan binnen de twee dagen worden verwittigd langs de gewone rechtsgeplogenheden die wij kennen. Dan wordt zijn aandacht een tweede keer getrokken op de niet-beschikbaarheid van zijn voertuig, omdat het ingehouden wordt.

Wij vragen hier alleen de consignatie van een geldbedrag dat later zal dienen om eventuele boeten of gerechtskosten te dekken. Het is niet denkbaar dat de chauffeur in kwestie de consignatiesom niet wil geven en de waardevolle lading of het voertuig zomaar in beslag laat nemen en achterlaat. Het vonnis dat de rechter uitspreekt ontnemt de eigenaar zijn bezit niet. Ik zou het willen voorstellen alsof, na een vonnis ten gronde door het gerecht, de diensten van de Registratie en Domeinen de vrachtwagen of de bus vervangen door een geldsom. Wanneer een consignatie van bijvoorbeeld 10 000 frank niet zou zijn betaald, blijft die som, de opbrengst van de verkoop, bijvoorbeeld 1 miljoen, eigendom van de eigenaar van de vrachtwagen of bus, verminderd met wat nodig is voor het betalen van eventuele boeten en gerechtskosten.

Men moet de situatie praktisch en realistisch bekijken.

De heer Vandezande. — Wat u zegt is een fictie.

De heer De Croo, minister van Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie. — Zo is het recht.

De heer Van Ooteghem. — Mijnheer de minister, zelfs als u in de praktijk meestal gelijk hebt, zijn er theoretisch mogelijkheden waar dat niet juist is.

De heer R. Maes. — Wat doet u in het geval van gehuurde wagens?

De heer De Croo, minister van Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie. — Meestal zijn huurwagens gedekt door een verzekering. Bovendien zijn zij toch eigendom van iemand.

Ik weet ten andere zeer goed dat, als men een wagen huurt, men bij het inleveren vraagt of al dan niet een overtreding werd begaan.

De heer Van Ooteghem. — Mijnheer de minister, het zou toch kunnen gebeuren dat de eigenaar zich bevindt in een Oosteupees land, bijvoorbeeld in Bulgarije, en niet binnen de vastgestelde termijn de nodige deviezen vrij kan maken. Wij vragen niet dat de uitspraak op de lange baan wordt geschoven maar dat het zou worden betekend aan de betrokkene. Indien de rechtbank er de nodige spoed achter zet, is het inderdaad mogelijk dat het vonnis binnen veertig dagen aan de betrokkene kan worden betekend. Wij kunnen niet aanvaarden dat een vonnis zou worden uitgevoerd zonder dat het betekend is.

De heer De Croo, minister van Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie. — Mijnheer Van Ooteghem, een correctioneel vonnis wordt steeds betekend aan de betrokkene. Het moet uitdrukkelijk voorzien in de verkoop van het voertuig wanneer de boete en de gerechtskosten niet betaald worden. De wet biedt hier een dubbele waarborg.

De heer Van Ooteghem. — Mijnheer de minister, als u de principes, geen vonnis zonder beroep en geen vonnis zonder betekening, niet aanvaardt, is dit een dovemansgesprek. Indien de leden van de commissie voor de Justitie hier aanwezig zouden zijn, zouden zij mij volkomen gelijk geven.

De Voorzitter. — Vraagt nog iemand het woord?

Quelqu'un demande-t-il encore la parole?

Ik stel de Senaat voor de stemming over de voorgestelde amendementen en over het artikel waarop zij betrekking hebben aan te houden tot morgen.

Je propose au Sénat de réserver à demain les votes sur les amendements présentés et sur l'article auquel ils se rattachent. (*Assentiment.*)

Il en est ainsi décidé.

Hiertoe is besloten.

Art. 7. La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*, à l'exception de l'article 6 qui entrera en vigueur à la date fixée par le Roi.

Art. 7. Deze wet treedt in werking de dag waarop ze in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt, met uitzondering van artikel 6 dat in werking zal treden op de datum door de Koning vastgesteld.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé demain aux votes réservés ainsi qu'au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij zullen morgen overgaan tot de aangehouden stemmingen en tot de stemming over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Ik stel voor onze werkzaamheden nu te onderbreken. Wij zullen ze deze namiddag te 14 uur voortzetten.

Je vous propose d'interrompre ici nos travaux et de les poursuivre cet après-midi à 14 heures. (*Assentiment.*)

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(*De vergadering wordt gesloten te 12 u. 10 m.*)

(*La séance est levée à 12 h 10 m.*)

1316